

De volkskundige vragenlijsten 58-73 (1989-2004) van het Meertens Instituut

Judith Brouwer
Douwe Zeldenrust

September 2021

Vragenlijsten in het archief van het Meertens Instituut (foto Elise 't Hart, 2018)

Inhoudsopgave

I.	Inleiding	3
II.	Overzicht volkskundige vragenlijsten	4
III.	Volkskundige vragenlijsten 58-73 (1989-2004)	9
1.	Volkskundige vragenlijst 1989, nr. 58a	10
2.	Volkskundige vragenlijst 1989, nr. 59	14
3.	Volkskundige vragenlijst 1989, nr. 60	18
4.	Volkskundige vragenlijst 1990, nr. 61	26
5.	Volkskundige vragenlijst 1991, nr. 62	34
6.	Volkskundige vragenlijst 1992, nr. 63	38
7.	Volkskundige vragenlijst 1993, nr. 64a	54
8.	Volkskundige vragenlijst 1993, nr. 64b	58
9.	Volkskundige vragenlijst 1994, nr. 65	60
10.	Volkskundige vragenlijst 1995, nr. 66	72
11.	Volkskundige vragenlijst 1996, nr. 67	80
12.	Volkskundige vragenlijst 1997, nr. 68	92
13.	Volkskundige vragenlijst 1998, nr. 69	96
14.	Volkskundige vragenlijst 2000, nr. 70	104
15.	Volkskundige vragenlijst 2002, nr. 71	116
16.	Volkskundige vragenlijst 2003, nr. 72	128
17.	Extra volkskundige vragenlijst 2003 (zonder nummer)	148
18.	Volkskundige vragenlijst 2004, nr. 73	154

I. INLEIDING

Het Meertens Instituut verstuurt, vrijwel op jaarlijkse basis, al meer dan negentig jaar vragenlijsten naar zijn correspondenten. Deze vormen een belangrijke bron voor het onderzoek dat wordt verricht aan het instituut. De [eerste dialectvragenlijst](#) werd in 1931 verzonden; in 1934 volgde de [eerste volkskundevragenlijst](#) en in 1946 de [eerste naamkundevragenlijst](#). Van de volkskundige vragenlijsten, het onderwerp van dit overzicht, is door A.J. Dekker in 1989 een overzicht ([De volkskundevragenlijsten 1-58 \(1934-1988\) van het P.J. Meertens-Instituut](#)) gemaakt voor de periode 1934-1988.¹ In de inleiding staat een korte geschiedenis van de volkskundige vragenlijsten.² De informatie uit die inleiding zal hier niet herhaald worden en wordt gezien als het startpunt voor dit overzicht.

Na 1988 zijn ook vragenlijsten uitgezet, maar daarvan is echter geen overzicht van beschikbaar. Het hier opgestelde overzicht voorziet in die lacune, voor de periode 1989-2004. Er is voor genoemd tijdvak gekozen omdat in die periode ook papieren vragenlijsten zijn verstuurd. Vanaf 2005 zijn de vragenlijsten alleen nog maar digitaal uitgezet. Een overzicht van de digitale vragenlijsten uit de periode van 2005 en volgende jaren volgt in een latere fase. Daarnaast is het Meertens Instituut bezig de vragenlijsten digitaal beschikbaar te maken. Op dit moment gebeurt dat via de [Vragenlijstenbank](#) met daarin informatie over de vragenlijsten, scans van vragenlijsten en een zoekmogelijkheid door de vragen die gesteld zijn.

Hieronder volgt een overzicht van de vragenlijsten voor de periode 1989-2004. Per lijst is voor zover beschikbaar informatie uit de jaarverslagen opgenomen en wordt aangegeven in het kader van welk onderzoek de betreffende lijst is verstuurd. Daarnaast zijn referenties aan eerdere vragenlijsten opgenomen, zoals in het register van Dekker genoemd. Ten slotte wordt de omvang vermeld en of de betreffende lijst al dan niet gedigitaliseerd (gescand) is en of de antwoorden via het project 'Vele Handen' zijn ingevoerd in een database.

De afzonderlijke vragen zijn hierbij ingesloten in een excelbestand en zodoende op vraagniveau te doorzoeken. Voor nu alleen nog de periode 1989-2004. In een latere fase zal de periode 1934-2020 geheel in excel beschikbaar komen. Dit laatste vervangt een index en maakt het mogelijk alle vragenlijsten op het specifieke trefwoord na te gaan. Daarnaast zijn de gehele vragenlijsten apart te raadplegen in dit document, zodat de vragen in context te zien zijn, zoals ze werden uitgezet. Anders dan Dekker in zijn overzicht heeft vermeld, is hier geen literatuur opgenomen met gebruik van de vragenlijsten. Dat kan gedaan worden middels de [bibliotheekcatalogus](#).

¹ A.J. Dekker, *De Volkskundevragenlijsten 1-58 (1934-1988) van het P.J. Meertens-Instituut* (Amsterdam 1989).

² Dekker, *De Volkskundevragenlijsten*, 1-27.

II. OVERZICHT VOLKSKUNDIGE VRAGENLIJSTEN

Tenzij anders aangegeven werden de vragenlijsten verzonden naar de reguliere respondenten. Verwijzingen naar het vragenlijstenoverzicht van Dekker zijn nader gespecificeerd in diens register.³ In 1999 en 2001 zijn geen vragenlijsten uitgezet.

Afkortingen

Gebruikte afkortingen:

- VL: vragenlijst(en);
- D: aantal archiefdozen;
- P: aantal pagina's;
- SN: gescand door NIWI;
- SP: gescand door Pantar;
- MF: op microfiche beschikbaar;
- ND: niet digitaal beschikbaar;
- VH: ingevoerd door Vele Handen.

1) 1989, nr. 58a, De Bijzondere Broodsoorten (in de periode vóór 1930 en nu)

Deze vragenlijst hoort bij nummer 58: 'Bijzondere Broodsoorten en hun gebruik' (1988) en is verstuurd naar bakkers.

Zie Dekker: VL 5, 19, 26, 38, 43, 47a, 55, 56, 58;

D: 4;

P: 4;

ND.

2) 1989, nr. 59, Palmzondag

Vragenlijst 59 werd na Pasen 1989 verstuurd naar alle rooms-katholieke pastoors in Nederland. Bevat vragen over Palmzondagrituelen in de kerk en daarbuiten. De vragenlijst is opgesteld in de traditie van het onderzoek naar feestdagen.

Zie Dekker: VL 12, 27, 28, 58;

D: 17;

P: 4;

MF.

3) 1989, nr. 60, De Vlag

Deze vragenlijst werd in december 1989 verstuurd en bevat vragen over het bezit en gebruik van de nationale vlag voor en na de Tweede Wereldoorlog.

Zie Dekker: VL 4, 32;

D: 11;

P: 8;

MF.

³ Dekker, *De Volkskundevragenlijsten*, 329-348.

4) 1990, nr. 61, Carnaval in Limburg

In maart 1990 werd naar aanleiding van het promotie-onderzoek van Carla Wijers naar carnaval een vragenlijst verstuurd naar carnavalsvierders in Roermond en Simpelveld. Het onderzoek vond plaats in de traditie van de kalenderfeesten.

Zie Dekker: VL 26, 46 en 54;

D: 13;

P: 8;

MF.

5) 1991, nr. 62, 1) Historische kringen en hun periodieken; 2) Oude foto's over eten, koken en maaltijden; 3) 'Waargebeurde verhalen'

Anders dan bij eerdere vragenlijsten was deze vragenlijst met name bedoeld als oproep tot het verzamelen van materiaal.

Zie Dekker:

- i.v.m. 1): n.v.t.;
- i.v.m. 2): VL 1, 19, 26, 39, 40, 43, 45, 47, 53, 55, 56, 58;
- i.v.m. 3): VL 9, 18, 51, 52;

D: 4;

P: 12;

ND.

6) 1992, nr. 63, Prenten in huis en voor kinderen (volks- en kinderprenten)

Deze vragenlijst bevat vragen over populair drukwerk en liedblaadjes voor het onderzoek naar populair drukwerk (1600-1900) in de Nederlanden van G.W.J. Rooijakkers.⁴

Zie Dekker: n.v.t.;

D: 15;

P: 15;

ND.

7) 1993, nr. 64a, Bedevaartplaatsen en bedevaarten

Deze vragenlijst is samen met 64b (nr. 8) verspreid in het verlengde van de databank over bedevaartsplaatsen (BIN) van Peter Jan Margry. De vragenlijsten werden gebruikt om een lijst op te stellen van bedevaarten in het heden en het verleden. De vragenlijst is verstuurd naar twee specifieke groepen respondenten: rooms-katholieke priesters en historische en lokale geschiedkundige kringen.

Zie Dekker: VL 19, 23, 33;

D: 15;

P: 15;

ND.

8) 1993, nr. 64b, Bedevaartplaatsen en bedevaarten

Zie uitleg bij vragenlijst nr. 64a.

⁴ J. van Marle, *Progress Report 1992*, 22.

9) 1994, nr. 65, Sinterklaas en Kerstmis

Deze vragenlijst is opgesteld in de traditie van het onderzoek naar feestdagen en werd verstuurd naar Nederlandse en Vlaamse respondenten.⁵

Zie Dekker: VL 9, 24, 33, 43;

D: 19;

P: 12;

ND.

10) 1995, nr. 66, Vertelcultuur en verhalen

Deze vragenlijst hoort bij het project over twintigste-eeuwse narratieve cultuur in 'de Wouden' (Friesland) van H.J.M. Venbrux. De lijst werd vervaardigd samen met T. Meder.⁶ Zie ook vragenlijst nr. 62 (1991): 3) 'Waargebeurde verhalen'.

Zie Dekker: VL 9, 18, 51, 52;

D: 15;

P: 8;

SN;

VH.

11) 1996, nr. 67, 1) Vrijgezellenpartys; 2) Laatste schooldag en 3) Varia [a) revue/bonte avond/liedjes/sketches; b) vernoeming/naamgeving kinderen; c) moppen/grappen; d) (huis)slachtvet/broodbeleg

Van deze vragenlijst werden de nummers 1 en 2 opgesteld door J.I.A. Helsloot en A.J. Dekker in verband met het onderzoek naar kalenderfeesten.⁷ Nummer 3 werd verzonden in het kader van onderzoek naar o.a.: a) Volkslied (L. Grijp); b) Naamkunde (D. Gerritsen); c) Volksverhaal (T. Meder).

Zie Dekker:

- I.v.m. 1: VL 1, 2, 5, 20, 28, 30, 31, 42, 43, 57a1, 58;
- I.v.m. 2: VL 32;
- I.v.m. 3:
 - a: n.v.t.
 - b: n.v.t.
 - c: n.v.t.
 - d: VL 26, 38, 43, 47;

D: 16;

P: 12;

ND.

12) 1997, nr. 68, Sint-Maarten

Deze vragenlijst is opgesteld in de traditie van het onderzoek naar feestdagen, in het bijzonder dat van J.I.A. Helsloot. Diens onderzoek richt zich op de vraag welke rol en functie kalendergebruiken, met name winterfeesten als Sint-Maarten, Sinterklaas en

⁵ J. van Marle, *Progress Report 1996*, 29.

⁶ J. van Marle, *Progress Report 1995*, 30; idem, *Progress Report 1996*, 30.

⁷ J. van Marle, *Progress Report 1996*, 29.

Kerstmis, hebben gespeeld en gehad in processen van groeps- en identiteitsvorming in de Nederlanden in de negentiende en de twintigste eeuw.⁸

Zie Dekker: VL 4;

D: 8;

P: 4;

ND.

13) 1998, nr. 69, De zondag

Deze vragenlijst is verstuurd in het kader van het onderzoeksproject van H.C. Dibbits naar deze dag van de week.⁹

Zie Dekker: VL 3, 43, 45, 48, 46, 57a1, 58;

D: 17;

P: 8;

ND.

14) 2000, nr. 70, 1) Streekdracht en Klederdracht; 2) Graancirkels; 3) Eenvoudige muziekinstrumenten

Deze vragenlijst is opgesteld in verband met o.a. het onderzoek van 2) T. Meder naar verhalen die in zogenaamde New Age-kringen de ronde doen: 'Vertellingen van de Nieuwe Tijd'.¹⁰

Zie Dekker:

- I.v.m. 1: VL 12, 57a1, 57a2;
- I.v.m. 2: n.v.t.;
- I.v.m. 3: VL 1, 8, 22, 24, 25, 27, 53;

D: 22;

P: 12;

ND.

15) 2002, nr. 71, 1) De vogelverschrikker; 2) Dieren in feest en spel; 3) Nieuwe vormen van geloofsbeleving

Deze vragenlijst is verstuurd in het kader van het onderzoeksproject van:

1) M. Efting Dijkstra naar de functie en de betekenis van dieren als spelobject in lokale Nederlandse feesten: 'Het dier als ritueel rekwisiet';¹¹

2) idem;

3) T. Meder naar verhalen die in zogenaamde New Age-kringen de ronde doen: 'Vertellingen van de Nieuwe Tijd'.¹²

Zie Dekker:

- I.v.m. 1: n.v.t.;
- I.v.m. 2: VL;
- I.v.m. 3: VL 1;

⁸ J. van Marle, *Progress Report 1997*, 28.

⁹ s.n., *Jaarverslag 1998*, 14.

¹⁰ Overzicht onderzoeksprojecten Meertens Instituut <https://www.meertens.knaw.nl/meertensnet/wdb.php?sel=117812>.

¹¹ H. Bennis, *Jaarverslag 2002*, 17, 18; <https://www.meertens.knaw.nl/meertensnet/wdb.php?sel=117812>.

¹² <https://www.meertens.knaw.nl/meertensnet/wdb.php?sel=117812>.

D: 16;
P: 12;
ND.

16) 2003, nr. 72, Moederdag, Vaderdag, Valentijnsdag en Dierendag.

Eind 2003 werd in het kader van het Feestenproject deze vragenlijst verzonden over de vieringen van Moederdag, Vaderdag, Valentijnsdag en Dierendag.¹³

Zie Dekker: VL 35 (Dierendag);

D: 25;
P: 20;
ND.

17) Extra vragenlijst 2003 (zonder nummer)

Een speciale vragenlijst over nieuwe vormen van religiositeit (fantasy) werd uitgedeeld aan 1500 bezoekers van de Elf Fantasy Fair te Haarzuilens (2003). Deze vragenlijst is gebruikt door M. Ramstedt in zijn onderzoek naar de relatie tussen het spelen van 'Fantasy Roleplaying Games' en het dagelijks leven, in het bijzonder de relatie tussen fantasy en hekserij in Nederland.¹⁴

Zie Dekker: n.v.t.;

D: 4;
P: 6;
ND.

18) 2004, nr. 73, Woninginrichting en Nederlandse Lied

In het kader van het onderzoeksproject Migratie en materiële cultuur (2000-2006; H.C. Dibbits, H.M. van der Horst) is eind 2004 deze vragenlijst verspreid onder het respondentennetwerk.¹⁵

De vragenlijst over liedrepertoire is uitgezet in verband met M. de Bruins onderzoek Liedblad en smartlap: de populariteit van het 'populaire' lied.¹⁶

Zie Dekker:

- I.v.m. woninginrichting: VL 53;
- I.v.m. het Nederlandse Lied: VL 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 22, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 40, 52, 57;

D: 24;
P: 32;
ND.

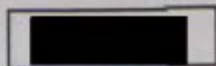
¹³ Jaarverslag 2003, 16 https://www.meertens.knaw.nl/pdf/algemeen/Jaarverslag_2003.pdf.

¹⁴ Inhoudsbeschrijving vragenlijst in overzicht van archieven en collecties MI; Jaarverslag 2003, 16 https://www.meertens.knaw.nl/pdf/algemeen/Jaarverslag_2003.pdf.

¹⁵ Jaarverslag 2004, 20 https://www.meertens.knaw.nl/pdf/algemeen/Jaarverslag_2004.pdf.

¹⁶ Overzicht onderzoeksprojecten Meertens Instituut <https://www.meertens.knaw.nl/meertensnet/wdb.php?sel=117812>.

III. VOLKSKUNDIGE VRAGENLIJSTEN 58-73 (1989-2004)

AFDELING VOLKSKUNDE
 van het P.J. MEERTENS-INSTITUUT
 voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
 van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
 1017 DR AMSTERDAM
 tel. (020) - 23 46 98

Korrespondentie-adres:
 Postbus 19888
 1000 GW AMSTERDAM

Naam van de invuller: *A. K. G.*
 Adres: *...*

Geboortjaar: *...*
 Postcode: *...*

Woonplaats: *...*

Gemeente: *...*

Geboorteplaats: *...*

Beroep of vroeger beroep: *...*

Beroep van uw vader: *...*

DE BIJZONDERE BROODSOORTEN
 (in de periode vóór 1930 en nu)

A. Vóór 1930

1. Werkte u vóór 1930 als bakkersknecht of als zelfstandige bakker?

1. *...*

2. In welke plaats(en) werkte u vóór 1930?

2. *...*

3. Het is de bedoeling dat u deze lijst voor één plaats invult! Voor welke plaats verstrekt u gegevens als het u ever de periode van vóór 1930 hebt?

3. *...*

4. Wilt u alle bijzondere broodsoorten opnoemen die daar toen door het jaar heen in de bakkerij gebakken werden?

4. *...*

5. Sommige bijzondere broodsoorten werden vaak maar in één periode van het jaar (of bij één bepaald feest) gebakken. Wilt u hiernaast voor elke in vraag 4 genoemde broodsoort invullen in welke periode dit brood vooral gebakken werd?

5. naam v.d. broodsoort: periode v.h. jaar:

a. *...* a. *...*

b. *...* b. *...*

.....

In de hierna volgende vragen worden twee keer dezelfde vragen gesteld. Het is de bedoeling dat u de eerste keer de broodsoort uit antwoord 5a behandelt, de tweede keer de broodsoort uit 5b. Mocht u in de periode vóór 1930 meer dan twee bijzondere broodsoorten gebakken hebben, zoudt u daarvoor dan de volgende vragen a t/m n nog eens willen beantwoorden, maar nu op een apart vel?

I. Bijzondere broodsoort I (=5a)

a. Hoe was de naam van de bijzondere broodsoort?

b. Van wie had u dit brood leren bakken?

c. Welke grondstoffen werden ervoor gebruikt?

d. Hoe was de werkwijze?

e. Waren er nog bijzonderheden betreffende de bereiding?
(Zo ja kunt u die dan beschrijven?)

f. Hoe zag deze broodsoort eruit?

g. Is de vraag naar deze broodsoort na 1930 toe- of
afgenomen?

h. Kunt u hiervoor bepaalde redenen aangeven?

i. Wordt deze broodsoort tegenwoordig nog gebakken?

j. Zo ja, in welke plaats(en) gebeurt dit zover u weet?

k. Is het recept sinds 1930 veranderd? (Zo ja, kunt u de
veranderingen aangeven?)l. Bij welke gelegenheid, feest of gebeurtenis wordt deze
broodsoort tegenwoordig gegeten?m. Hebt u foto's of publikaties van deze broodsoort in uw
bezit?

n. Zo ja, wat hebt u op dit gebied precies?

I.

a.

b.

c.

d. deegbereiding: n

bakproces:

afwerking:

e.

f. vorm:

grootte: b

g.

h.

i.

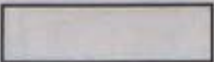
j.

k.

l.

m.

n.

The first part of the document
 discusses the importance of
 maintaining accurate records
 and the role of the
 committee in this regard.
 It also mentions the
 need for regular
 communication and
 collaboration between
 all members of the
 organization.

The second part of the document
 outlines the specific
 responsibilities of each
 member of the committee.
 It includes a list of
 tasks and a timeline
 for completion. The
 document also provides
 information on how to
 contact the committee
 and where to find
 additional resources.

The third part of the document
 discusses the future
 plans of the organization.
 It includes a list of
 goals and objectives
 for the next year. The
 document also provides
 information on how to
 get involved in the
 organization and how
 to support the
 committee's work.

The fourth part of the document
 provides a list of
 contact information for
 the committee members.
 It includes names, phone
 numbers, and email
 addresses. The document
 also provides a list of
 resources and links to
 the organization's
 website.

B. Het heden

1. Kunt u alle bijzondere broodsoorten opnoemen die tegenwoordig in uw plaats gebakken worden?

1.

2.

2. Over welke plaats of gemeente spreekt u nu?

3. In welke periode van het jaar of bij welke speciale gelegenheden wordt elke soort nu in uw plaats gebakken?

3. naam v.d. broodsoort: periode v.h. jaar:

a.

a.

b.

b.

c.

c.

d.

d.

.....

.....

4. Welke komen daarvan volgens u in hoofdzaak alleen voor in uw streek?

4.

5. Kunt u van elke soort die u in vraag 3 noemde, de grondstoffen opgeven die daarvoor nodig waren? (Dit hoeft u alleen maar voor die broodsoort te doen, die u nog niet eerder in deze lijst behandeld hebt!)

5. bij soort a:

bij soort b:

bij soort c:

bij soort d:

6. Kunt u van elke soort uit vraag 5 ook kort de werkwijze aangeven?

6. bij soort a:

bij soort b:

bij soort c:

bij soort d:

7.a. Kent u nog een andere bakker die al vóór 1930 bakte en die bereid zal zijn deze vragenlijst in te vullen?

7.

b. Zo ja, wilt u dan hier zijn naam en adres noteren?

VRAGENLIJST No. 59 (1989) palmzondag

AFDELING VOLKSKUNDE
van het P.J. MEERTENS-INSTITUUT
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR AMSTERDAM
tel. (020) - 23 46 98

Korrespondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW AMSTERDAM

Enkele richtlijnen bij het invullen van de vragenlijst:

- De vragen richten zich op de hedendaagse viering van palmzondag; als model daarvoor wordt de afgelopen viering genomen (1989). De in de vraagstelling gebruikte verleden tijd heeft daarop betrekking.
- Gevraagd wordt steeds aan te kruisen hetgeen van toepassing is.
- Een stippelijjn geeft aan dat het om een zogenaamde 'open vraag' gaat.
- Indien er bij U op palmzondag meerdere vieringen waren (bijv. een gezinsviering, verschillende diensten op zaterdag en zondag) zouden wij een onderscheiden beantwoording naar deze vieringen op prijs stellen. U treft daartoe twee exemplaren van de vragenlijst aan.
- Eventuele bijlagen in de vorm van (kopieën van) in de dienst gebruikte stencils, misboekjes e.d. worden zeer op prijs gesteld.

1. Plaats.

De viering vond plaats in (bedoeld is de geografische plaatsnaam-aanduiding):

2. Tijdstip, aard en voorbereiding van de viering.

2.1. Wanneer vond de viering plaats?

- Op zaterdagavond
- Op zondagmorgen

2.2. Wat was de aard van de viering?

- Gezinsviering
- Kinderviering
- Jongerenviering
- 'Algemene' parochieviering
- Anderszins, namelijk: ...

2.3. Werd de viering voorbereid door een liturgiegroep?

- Ja
- Neen

3. 'Misboekje'. Was er een 'misboekje' voorhanden?

Neen Ja - Eigen gemaakt? - Bron van christelijke geest, Gooi en Sticht - Berne Heeswijk

- ...

(graag betreffende uitgave vermelden)

4. De opbouw van de viering.

4.1. Werd bij U de afgelopen palmzondag de orde van dienst gevolgd zoals deze door het romeins missaal (1970) wordt aangereikt?

Het missaal werd gevolgd Het missaal werd niet gevolgd Het missaal werd slechts ten dele gevolgd

4.2. Hoe was kort schematisch weergegeven de opzet/opbouw van het eerste gedeelte van de palmzondagviering (processie-/palmen-viering)?

5. De palmen/palmtakjes.

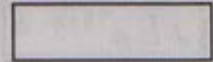
5.1. Wat voor soort takjes werden gebruikt in de viering?

Traditionele zogenaamde *buxus semper virens* Niet de traditionele *buxus*, maar: ...

5.2. Hoe vond de zegening van de palmtakken plaats?

Via een zegeningsgebed en zegen Via een zegeningsgebed, zegen en besprenkeling met wijwater

Anderszins, namelijk: ...

5.3. Liep(en) de voorganger(s) met of zonder palmtakje in de processie?

- Met
zonder

5.4. Kregen alle gelovigen een takje?

- Allen
Alleen de deelnemers aan de processie

5.5. Indien voor alle gelovigen een takje voorzien was, werden de takjes uitgereikt in (als ritueel onderdeel van) de viering, of werden ze voorafgaand aan de viering of aan het begin van de viering uitgereikt?

- Uitgedeeld als ritueel onderdeel in de viering zelf
Uitgereikt voorafgaande of aan het begin van de viering

5.6. Werden de takjes mee naar huis genomen?

- Ja
Neen

5.7. Heeft U de indruk dat de takjes thuis een zekere rol speelden/spelen?

- Ja, ze spelen thuis een zekere rol en worden bewaard
Neen, de takjes speelden alleen tijdens de viering een rol en werden/worden niet bewaard

5.8. In het geval de takjes meegenomen en bewaard worden, kunt U iets zeggen over de mate (op grote/kleine schaal) waarin de takjes meegenomen en bewaard worden?

5.9. Kunt U (wederom in het geval dat de takjes meegenomen worden) iets zeggen over het gebruik ervan buiten het kerkgebouw?

6. De processie.6.1. Hoe kreeg de processie bij U gestalte? De processie vond in de kerkruinte plaats De processie begon buiten de kerk 6.2. Wie waren de deelnemers?

7. 'Volksgebruiken'7.1. Vonden er bij U (nog/weer) bepaalde volksgebruiken plaats die specifiek gekoppeld zijn aan palmzondag? Neen

Ja, namelijk (korte aanduiding):

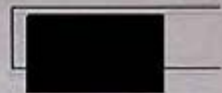
7.2. Stonden deze gebruiken geheel los van de liturgische palmzondagviering of werd er een bepaalde verbinding gelegd tussen beide? Geheel los

Bepaalde verbinding, namelijk (korte aanduiding):

Gaarne terugzenden aan:P.J. Meertens-Instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
Keizersgracht 569-571, postbus 19888, 1000 GW Amsterdam.

T.a.v. Afdeling volkskunde, Dr. P.G.J. Post.

U kunt daarvoor gebruik maken van de bijgesloten antwoord-enveloppe.

AFDELING VOLKSKUNDE

van het P.J. MEERTENS-INSTITUUT

voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde

van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR AMSTERDAM
tel. (020) - 23 46 98Korrespondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW AMSTERDAM

Naam van de invuller:

Adres:

Woonplaats:

Geboortejaar:

Postcode:

Gemeente:

De vlag

Als gevolg van de tweede wereldoorlog is het bezit van de nationale vlag in 1944 en 1945 sterk toe genomen. Na een terugloop in de jaren '60 lijkt hij de laatste decennia weer enigszins in opmars te zijn. Ook is het aantal gelegenheden waarbij men tegenwoordig de vlag uitsteekt veel groter dan in het begin van deze eeuw (zo hangt men niet meer alleen op koninginnedag de vlag uit, maar ook als een zoon of dochter geslaagd is voor het eindexamen, bij verjaardagen, 25-jarige huwelijksfeesten enz.).

Met behulp van deze vragenlijst willen we proberen dergelijke veranderingen op het spoor te komen. U ontvangt van ons een lijst die uit twee delen bestaat. De vragen in deel A hebben betrekking op de periode vóór 1940 en die in deel B op de periode na 1945. Graag zouden we zien dat de lijst werd ingevuld door iemand die geboren is tussen 1910 en 1930. Als u nog niet zo oud bent, zoudt u dan iemand willen raadplegen die wel in deze periode geboren is?

Wilt u niet vergeten de volgende gegevens in te vullen?

GEGEVENS ZEGS PERSOON

Naam:

Geboortejaar:

Geboorteplaats:

Beroep:

Gemeente:

Beroep van de vader:

Beroep van de moeder:

Godsdienst van de ouders:

Politieke overtuiging van de ouders:

De gegevens voor de periode vóór 1940 gelden voor de plaats:

De gegevens voor de periode na 1945 gelden voor de plaats:

A. De periode vóór 1940

- 1a. Hadden uw ouders toen u jong was de nationale rood-wit-blauwe vlag in huis?
 b. Kunt u zich nog herinneren in welk jaar deze is aangeschaft?
 c. Bij welke gelegenheid was dat? (bijv. inhuldiging, verjaardag koningin, het huwelijk van uw ouders,)

1a.

b.

c.

2. Bij welke gelegenheden werd bij u thuis de vlag uitgestoken?
 (Wilt u aankruisen wat van toepassing is?
 Eventuele opmerkingen graag op een apart blad)

- koninginnedag of andere feesten en plechtigheden van het koninklijk huis
 nationale feest- en herdenkingsdagen
 carnaval
 kermis
 meifeesten
 1 mei-viering
 feesten van de kerk
 feesten van de gemeente
 buurtfeesten
 verenigingsfeesten
 sportwedstrijden
 feesten in de familie, zoals geboorte, huwelijk, verjaardag,
 feestelijkheden die verband hielden met het werk, zoals het bereiken van het hoogste punt bij de bouw van een huis, het binnenhalen van de oogst, het uitvaren van de haringvloot, jubilea, het slagen voor een examen,
 andere feesten of plechtigheden, nl.

- 3a. Als er een wimpel in huis was, bij welke gelegenheden werd dan de vlag met wimpel uitgestoken?
 b. Bij welke gelegenheden hing de vlag halfstok?
 c. Hoe laat werd de vlag binnengehaald?
 d. Waar werd hij opgeborgen?
 e. Werden aan hethuis behalve de vlag ook wel andere versieringen aangebracht? Bij welk feest? Welke versieringen? (bijv. groen, slingers, kleinerood-wit-blauwe of oranje vlaggetjes,)

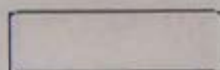
3a.

b.

c.

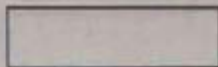
d.

e.

<p>4. Van wie ging het initiatief uit om de vlag uit te steken? (van de gemeente; van de kerk; van uw ouders zelf; van de kinderen; van de bureu; van familie of vrienden, anderen, nl.)</p>	<p>4. ☐</p>
<p>5a. Had u als kind vroeger rood-wit-blauwe of oranje speelgoedvlaggetjes?</p> <p>b. Wanneer speelde u daarmee? (bijv. buiten, ter versiering van zandkastelen enz.; binnen; bij feesten,)</p> <p>c. Bij welke feesten was dat?</p> <p>d. Versierde u er iets mee of zwaaide u ermee? Zo ja, wat of waarnaar?</p>	<p>5a. ☐</p> <p>b. ☐</p> <p>c. ☐</p> <p>d. ☐</p>
<p>6a. Hadden uw ouders nog een andere dan de nationale vlag in huis?</p> <p>b. Welke vlag was dat? (de rooms-katholieke geel-witte vlag, provinciale vlag, gemeentelijke vlag, verenigingsvlag, arbeidersvlag, andere vlag, nl.)</p> <p>c. Sinds wanneer hadden ze die vlag?</p> <p>d. Bij welke gelegenheden stak men die uit?</p> <p>e. Werd deze vlag ook wel eens samen met de nationale vlag uitgestoken?</p> <p>f. Bij welke gelegenheden was dat?</p>	<p>6a. ☐</p> <p>b. ☐</p> <p>c. ☐</p> <p>d. ☐</p> <p>e. ☐</p> <p>f. ☐</p>
<p>7a. Waren er in het dorp, de straat of buurt waar u woonde mensen die geen nationale vlag hadden?</p> <p>b. Waren dat mensen met een bepaalde godsdienstige of politieke overtuiging? Zo ja, welke?</p> <p>c. Hadden zij wel een andere vlag? Zo ja, welke?</p> <p>d. Bij welke gelegenheden werd die uitgestoken?</p>	<p>7a. ☐</p> <p>b. ☐</p> <p>c. ☐</p> <p>d. ☐</p>
<p>8a. Wie staken in uw straat, buurt of dorp doorgaans op feestdagen de rood-wit-blauwe vlag uit? (Wilt u aankruisen wat van toepassing is? Eventuele opmerkingen graag op een apart blad)</p> <p>b. Bij welke feesten was dat?</p>	<p>☐ iedereen</p> <p>☐ mensen met grote huizen (en tuin)</p> <p>☐ winkeliers</p> <p>☐ mensen met een bepaalde godsdienstige of politieke overtuiging (zo ja, welke?)</p> <p>☐ anderen, nl.</p> <p>b. ☐</p>

<p>9a. Op welke feestdagen hing bij officiële gebouwen (bijv. kerk, stadhuis) de nationale vlag uit?</p> <p>b. Werd er ook wel eens een andere vlag gehesen? Zo ja, welke en bij welke gelegenheden?</p>	<p>9a. <input type="text"/></p> <p>b. <input type="text"/></p>
<p>10. Feesten van het koninklijk huis</p> <p>a. Werd de vlag bij u thuis op koninginnedag of andere koninklijke feestdagen voorzien van een oranje wimpel?</p> <p>b. Droegen de familieleden zelf een speciale oranje of rood-wit-blauwe versiering? Zo ja, welke? (bijv. strikjes, mutsen, kleine vlaggetjes, ...)</p> <p>c. Wie droeg die versieringen? (de hele familie, alleen de kinderen, ...)</p>	<p>10.</p> <p>a. <input type="text"/></p> <p>b. <input type="text"/></p> <p>c. <input type="text"/></p>
<p>11a. Werd bij koninklijke feesten het dorp of de buurt of straat versierd?</p> <p>b. Hoe? (met vlaggen; andere versieringen: ...)</p> <p>c. Wie nam hiertoe het initiatief?</p> <p>d. Ging u kijken welke straat het mooist versierd was?</p> <p>e. Werden daar prijzen voor uitgereikt?</p>	<p>11a.</p> <p>b. <input type="text"/></p> <p>c. <input type="text"/></p> <p>d. <input type="text"/></p> <p>e. <input type="text"/></p>
<p>12a. Heeft u zelf toen u het ouderlijk huis verliet een vlag gekocht?</p> <p>b. In welk jaar was dat?</p>	<p>12a.</p> <p>b. <input type="text"/></p>
<p>13. Kunt u zich herinneren dat er vóór 1940 in uw plaats wel eens conflicten zijn gerezen over het al daniet vlaggen bij een bepaalde gelegenheid?</p>	<p>13.</p> <p><input type="text"/></p>
<p>14. Kunt u iets vertellen over het lot van de vlag tijdens de oorlogsjaren?</p>	<p>14.</p> <p><input type="text"/></p>

15a. Heeft u in de periode vóór 1940 veranderingen zien optreden in het bezit en gebruik van de nationale vlag?

b. Waaruit bestonden die?

(Als u te weinig ruimte heeft voor het beantwoorden van deze vraag wilt u dan gebruik maken van de witte ruimte aan het eind van de vragenlijst of van een apart blad?)

15a.

b.

B. De periode na 1945

1a. Had u na 1945 de nationale rood-wit-blauwe vlag in huis?

b. Kunt u zich nog herinneren in welk jaar u deze heeft aangeschaft?

c. Bij welke gelegenheid was dat? (bijv. inhuldiging, verjaardag koningin, uw huwelijk, ...)

d. Heeft u die vlag nu nog?

1a.

b.

c.

d.

2. Bij welke gelegenheden wordt bij u thuis de vlag uitgestoken?

(Wilt u aankruisen wat van toepassing is?)

Eventuele opmerkingen graag op een apart blad)

- koninginnedag of andere feesten en plechtigheden van het koninklijk huis
- nationale feest- en herdenkingsdagen
- carnaval
- kermis
- meifeesten
- 1 mei-viering
- feesten van de kerk
- feesten van de gemeente
- buurtfeesten
- verenigingsfeesten
- sportwedstrijden
- feesten in de familie, zoals geboorte, huwelijk, verjaardag, ...
- feestelijkheden die verband houden met het werk, zoals het bereiken van het hoogste punt bij de bouw van een huis, het binnehalen van de oogst, het uitvaren van de haringvloot, jubilea, het slagen voor een examen, ...
- andere feesten of plechtigheden, nl.

- 3a. Als er een wimpel in huis is, bij welke gelegenheden wordt dan de vlag met wimpel uitgestoken?
- b. Bij welke gelegenheden hangt u de vlag halfstok?
- c. Hoe laat wordt de vlag binnengehaald?
- d. Waar wordt hij opgeborgen?
- e. Worden aan het huis behalve de vlag ook wel andere versieringen aangebracht? Bij welk feest? Welke versieringen? (bijv. groen, slingers, kleine rood-wit-blauwe of oranje vlaggetjes,)

- 3a.
- b.
- c.
- d.
- e.

4. Van wie gaat het initiatief uit om de vlag uit te steken? (bijv. van de gemeente; van de kerk; van u zelf; van de kinderen; van de bureu; van familie of vrienden, anderen, nl.)

- 4.

- 5a. Hebben (of hadden) uw kinderen rood-wit-blauwe of oranje speelgoedvlaggetjes?
- b. Wanneer spelen ze daarmee? (bijv. buiten, ter versiering van zandkastelen enz.; binnen; bij feesten,)
- c. Bij welke feesten is dat?
- d. Versieren ze er iets mee of zwaaien ze ermee? Zo ja, wat of waarnaar?

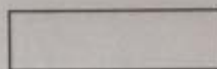
- 5a.
- b.
- c.
- d.

- 6a. Heeft u nog een andere dan de nationale vlag in huis?
- b. Welke vlag is dat? (bijv. de rooms katholieke geel-witte vlag, provinciale vlag, gemeentelijke vlag, verenigingsvlag, arbeidersvlag, andere vlag, nl.)
- c. Sinds wanneer heeft u die vlag?
- d. Bij welke gelegenheden steekt u die uit?
- e. Wordt deze vlag ook wel eens samen met de nationale vlag uitgestoken?
- f. Bij welke gelegenheden is dat?

- 6a.
- b.
- c.
- d.
- e.
- f.

- 7a. Zijn er in het dorp, de straat of buurt waar u woont mensen die geen nationale vlag hebben?
- b. Zijn dat mensen met een bepaalde godsdienstige of politieke overtuiging? Zo ja, welke?
- c. Hebben zij wel een andere vlag? Zo ja, welke?
- d. Bij welke gelegenheden wordt die uitgestoken?

- 7a.
- b.
- c.
- d.

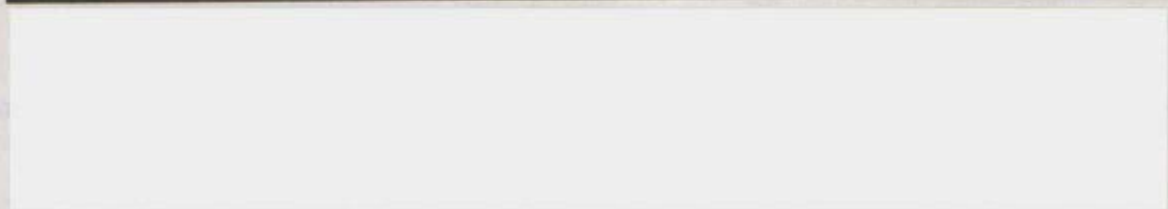

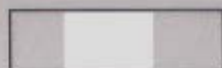
<p>8a. Wie steken in uw straat, buurt of dorp doorgaans op feestdagen de rood-wit-blauwe vlag uit? (Wilt u aankruisen wat van toepassing is? Eventuele opmerkingen graag op een apart blad)</p> <p>b. Bij welke feesten is dat?</p>	<p>☐ iedereen</p> <p>☐ mensen met grote huizen (en tuin)</p> <p>☐ winkeliers</p> <p>☐ mensen met een bepaalde godsdienstige of politieke overtuiging (zo ja, welke?)</p> <p>☐ anderen, nl.</p> <p>b.</p>
<p>9a. Op welke feestdagen hangt bij officiële gebouwen (bijv. kerk, stadhuis) de nationale vlag uit?</p> <p>b. Wordt er ook wel eens een andere vlag gehesen? Zo ja, welke en bij welke gelegenheden?</p>	<p>9a.</p> <p>b.</p>
<p>10. Feesten van het koninklijk huis</p> <p>a. Voorziet u de vlag op koninginnedag of andere koninklijke feestdagen van een oranje wimpel?</p> <p>b. Dragen de familieleden zelf een speciale oranje of rood-wit-blauwe versiering? Zo ja, welke? (bijv. strikjes, mutsen, kleine vlaggetjes)</p> <p>c. Wie draagt die versieringen? (de hele familie, alleen de kinderen,)</p>	<p>10.</p> <p>a.</p> <p>b.</p> <p>c.</p>
<p>11a. Wordt bij koninklijke feesten het dorp of de buurt of straat versierd?</p> <p>b. Hoe? (met vlaggen; andere versieringen:)</p> <p>c. Wie neemt hiertoe het initiatief?</p> <p>d. Gaat u kijken welke straat het mooist versierd is?</p> <p>e. Worden daar prijzen voor uitgereikt?</p>	<p>11a.</p> <p>b.</p> <p>c.</p> <p>d.</p> <p>e.</p>
<p>12. Kunt u zich herinneren dat er na 1945 in uw plaats wel eens conflicten zijn gerezen over het al dan niet vlaggen bij een bepaalde gelegenheid?</p>	<p>12.</p>

13. Heeft u in de periode na 1945 veranderingen zien optreden in het bezit en gebruik van de nationale vlag? (Kunt u bijv. iets vertellen over het gebruik van de vlag door uw kinderen; over het gebruik van de vlag als reclamemiddel of herkenningsteken door bijv. bedrijven, verenigingen, campings;?)

(Als u te weinig ruimte heeft voor het beantwoorden van deze vraag wilt u dan gebruik maken van de witte ruimte hieronder of van een apart blad?)

13

AFDELING VOLKSKUNDE
van het P.J. MEERTENS-INSTITUUT
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR AMSTERDAM
tel. (020) - 23 46 98

Korrespondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW AMSTERDAM

Onderzoek: Carnaval in Limburg

TOELICHTING bij de vragenlijst.

In krant artikelen, radio- en televisieprogramma's over carnaval geven journalisten, wetenschappers, en carnavalsorganisatoren hun visie op dit feest. Carnaval, het volksfeest dat alle mensen verbreedert. Carnaval, een feest dat in Limburg thuishoort of juist in heel Nederland goed gevierd kan worden. Carnaval, een spontane uitbarsting van vreugde voordat de katholieke vastenperiode begint. Carnaval, een van de weinige feesten die het hele dagelijkse leven in Limburg op zijn kop zet.

De stem van de carnavalvierders/sters hoort men meestal niet. Deze vragenlijst probeert daar een eind aan te maken. Voor- en tegenstanders van het carnaval in twee Limburgse gemeenten, Roermond en Simpelveld, wordt gevraagd naar hun mening over dit feest, de manier waarop zij de carnavalsdagen doorbrengen, en de betekenis die dit feest voor hen heeft.

BEANTWOORDING van de vragen.

Op de volgende bladzijden vindt u een aantal vragen.

Bij de meeste vragen kunt u kiezen uit een aantal voorgedrukte antwoorden. Bij ieder voorgedrukt antwoord staat een vakje:

Wilt u een kruis zetten in dat vakje dat hoort bij uw antwoord:

Bij een aantal vragen staan geen voorgedrukte antwoorden, maar alleen puntjes:

Wilt u bij deze vragen een kort antwoord in uw eigen woorden invullen?

Nog een laatste opmerking:

Er wordt naar uw mening of situatie gevraagd. Er zijn dus geen goede of foute antwoorden. Als u het antwoord op een bepaalde vraag moeilijk vindt, denk dan niet al te lang na. Geef het antwoord dat het eerste in uw gedachte opkomt.

DEEL 1: CARNAVAL, FEITEN EN GEDRAG

1. Viert u zelf carnaval?

- elk jaar, sinds 19.
 regelmatig, sinds 19..
 niet meer sinds 19..
 soms
 nooit

(Indien u nooit aan carnavalsactiviteiten deelneemt, ga dan verder naar DEEL 2)

2. Bent u lid van een carnavalsvereniging?

- ja, sinds 19..
 nee

3. Zo ja, welke functie(s) hebt u binnen de vereniging?

3.

4. Als u carnaval viert:

zoekt u de café's en/of danszalen op

- ja nee

gaat u naar de optocht kijken

- ja nee

loopt u regelmatig in de optocht mee

- ja nee

bezoekt u evenementen die door een carnavalsvereniging georganiseerd zijn
(zoals zittingen, bals, de sleuteloverdracht)

- ja nee

5. Viert u carnaval samen met een vaste groep mensen?

- ja nee

6. Zo ja, bestaat deze groep uit:

alleen vrienden

- ja nee

alleen vriendinnen

- ja nee

vrienden en vriendinnen

- ja nee

familieleden

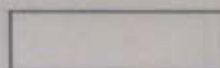
- ja nee

leden van een vereniging of club

- ja nee

anderen, nl.

.....

7. Viert u carnaval samen met uw partner?	☐ ja
☐ meestal
☐ soms
☐ nooit, ieder apart
☐ nooit, want partner viert geen carnaval
☐ ik heb geen partner
8. Hoe lang duurt voor u het carnavalsseizoen?	☐ vanaf de 11e van de 11e volg ik carnavalsactiviteiten
☐ vanaf 6 januari volg ik carnavalsactiviteiten
☐ ik vier alleen tijdens de carnavalsdagen vóór aswoensdag
☐ ik vier meestal maar 1 of 2 dagen
9. Viert u carnaval in uw eigen woonplaats?	☐ uitsluitend in eigen woonplaats
☐ voor het grootste deel in eigen woonplaats
☐ voor het grootste deel buiten de eigen woonplaats
☐ helemaal buiten de eigen woonplaats
10. Als u geen carnaval viert in uw woonplaats, gaat u dan carnaval vieren in uw geboorteplaats?	☐ ja ☐ nee
11. Is voor u op dinsdagavond om 24 uur het carnaval voorbij?	☐ ja ☐ nee
12. Viert u de laatste jaren meer carnaval dan vroeger?	☐ ja, meer van vroeger
☐ nee, minder dan vroeger
☐ gelijk, geen verschil tussen vroeger en nu
13. Als u tegenwoordig meer of minder dan vroeger carnaval viert, wat is dan de oorzaak van deze verandering?	13. ____

DEEL 2: BELEVING EN BETEKENIS

1. Is carnaval voor u een belangrijk feest?	☐ ja, dat heb ik altijd gevonden
☐ nee, dat heb ik nooit gevonden
☐ vroeger vond ik dat wel, nu niet meer
☐ vroeger vond ik dat niet, nu vind ik dat wel |
|---|---|

2. Als u carnaval vroeger een belangrijk feest vond en nu niet meer, wat is dan de oorzaak van deze verandering?

2.

3. Als u carnaval vroeger geen belangrijk feest vond en nu wel, wat is dan de oorzaak van deze verandering?

3.

4. Welke carnavalsevenementen spreken u aan?

het van kroegje naar kroegje trekken

ja nee

de hele avond op één plaats doorbrengen

ja nee

het meelopen in de optocht

ja nee

het bezoeken van carnavalszittingen

ja nee

aanwezig zijn op een door een carnavalsvereniging georganiseerd bal

ja nee

andere evenementen, nl. . .

5. Welk van deze evenementen spreekt u het meeste aan, en kunt u kort aangeven waarom?

5.

6. Als iemand carnaval gaat vieren, kan dat van alles voor hem/haar betekenen.

Hieronder ziet u een lijst met betekenissen die mensen zoal aan carnaval vieren geven. Wilt u bij iedere genoemde betekenis aangeven of die betekenis van toepassing is op de manier waarop u carnaval viert?

Als u geen carnaval viert, dan kunt u deze en de volgende vraag overslaan.

Carnaval vieren betekent voor mij:

een aantal zorgeloze feestdagen

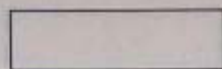
ja een beetje nee

in een alcoholroes leven

makkelijk contacten met mensen leggen

merken dat iedereen voor een paar dagen gelijk is door verkleeding een paar dagen een ander kunnen zijn

op de versierstoer gaan

	ja	een beetje	nee
gek doen zonder dat iemand daar iets van zegt	☐	☐	☐
op humoristische wijze mensen de waarheid kunnen zeggen	☐	☐	☐
opgaan in de massa van vierenden	☐		☐
me inzetten voor onze carnavalsorganisatie	☐	☐	
deelnemen aan allerlei georganiseerde evenementen	☐	☐	☐
andere betekenissen, nl.			
7. Wilt u tot slot aangeven wat voor u de belangrijkste reden is om carnaval te vieren, en kunt u dat (voor zover mogelijk) kort toelichten?	7.		

DEEL 3: CARNAVAL, EEN KATHOLIEK FEEST?

1. Hieronder volgen vier uitspraken over het carnaval.

u bij iedere uitspraak aangeven of u het met die uitspraak eens of oneens bent?

	mee eens	geen mening	mee oneens
Carnaval is een aantal dagen plezier voorafgaande aan de vasten	☐	☐	☐
Een carnavalsmis getuigt van de eenheid tussen het geloof en carnaval	☐		☐
Carnaval hoort niet thuis in het kerkgebouw	☐		☐
Carnaval en katholicisme hebben niets met elkaar te maken	☐	☐	☐
2. Gaat u op aswoensdag een askruisje halen?	☐ ja, altijd gedaan ☐ vroeger wel (tot 19...), nu niet meer ☐ nee, nooit gedaan		
3. Is het carnaval voor u een typisch feest voor katholieken?	☐ ja ☐ nee ☐ vroeger wel, nu niet meer ☐ vroeger niet, nu wel		

DEEL 4: CARNAVAL, EEN LIMBURGS FEEST?

1. Hieronder volgt een reeks uitspraken over het carnaval.

Wilt u bij iedere uitspraak aangeven of u het met die uitspraak eens of oneens bent.

	mee eens	geen mening	mee oneens
In de buut moet Limburgs gesproken worden	☐	☐	☐
Carnavalsliedjes moeten in het dialect gezongen worden	☐	☐	☐
De 'hollandse' carnavalstoeristen zijn even welkom als ieder ander van buiten de gemeente	☐	☐	☐
De 'hollandse' carnavalstoeristen zijn niet welkom	☐	☐	☐
Het 'hollandse' carnaval is vooral veel drinken en op de versiertoeer gaan	☐	☐	☐
Carnaval in Limburg hoort bij de Limburgse cultuur	☐	☐	☐
Carnaval betekent in heel Nederland (Noord en Zuid) niets anders dan; verkleeden, drinken, zingen en plezier maken	☐	☐	☐
Het Limburgse carnaval is helemaal 'verhollandst'	☐	☐	☐
2. Is het carnaval voor u een typisch zuidelijk feest?	☐ ja	☐ nee	☐ vroeger wel, nu niet meer
	☐ vroeger niet, nu wel		

DEEL 5: SLOTVRAGEN

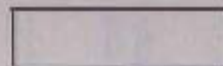
Wilt u tot slot nog de volgende vragen beantwoorden.
Kruist u weer het hokje aan dat hoort bij uw antwoord.

1. Leeftijd:

- jonger dan 20 jaar
 20-30 jaar
 30-40 jaar
 40-50 jaar
 ouder dan 50 jaar

2. Bent u man of vrouw?

- man
 vrouw

3. Wat is uw burgerlijke staat?	<p>☐ gehuwd
☐ samenwonend
☐ alleenstaand
☐ weduwe / weduwnaar
☐ gescheiden</p>
4. Aantal kinderen	4. ...
<p>5. a) Uw geboorteplaats is:
b) Als Roermond/ Simpelveld niet uw geboorteplaats is maar wel uw woonplaats, sinds wanneer woont u er dan?
c) Als u niet in Roermond/ Simpelveld woont, wat is dan uw woonplaats?</p>	<p>5. a) ...
b) ...
c) ...</p>
6. In welke woonwijk woont u?	6. ...
7. Wat is uw hoogste (voltooide) school of opleiding?	<p>☐ lager onderwijs
☐ voortgezet lager onderwijs (lts, huishoudschool, leao)
☐ middelbaar onderwijs: mulo, mavo
☐ middelbaar onderwijs: havo, vwo, meao
☐ hoger beroepsonderwijs
☐ universitair onderwijs</p>
8. Wat betreft uw werk, bent u:	☐ werkend als: ...
9. Hoe vaak gaat u naar de kerk?	<p>(korte omschrijving van beroep/functie)</p> <p>☐ werkzaam in de huishouding
☐ gepensioneerd
☐ VUT
☐ arbeidsongeschikt
☐ studerend
☐ werkloos</p>
9. Hoe vaak gaat u naar de kerk?	<p>☐ een aantal keren per week
☐ (vrijwel) iedere week
☐ zo nu en dan
☐ een hoogst enkele keer
☐ nooit</p>

10. Hoe sterk voelt u zich verbonden met uw eigen woonplaats?

- sterk
 enigszins
 niet

11. Bent u:

- r-k
 ned.herv.
 geref.
 andere godsdienst
 zonder godsdienst

Hebt u nog opmerkingen over carnaval, dan kunt u deze hieronder kwijt.

Graag wil ik rondom het volgende carnavalsseizoen (1990/1991) met een aantal mensen in Roermond/ Simpelveld een persoonlijk gesprek voeren over de Limburgse vastelaovend. Zo'n gesprek is nodig om de gegevens van dit vragenlijstonderzoek aan te vullen en uit te diepen.

Als u aan zo'n gesprek wilt meedoen, kunt u uw naam en adres opgeven.

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Telefoon:

IK DANK U VRIENDELIJK VOOR HET INVULLEN VAN DEZE VRAGENLIJST

Afdeling Volkskunde
van het P.J. Meertens-Instituut
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR AMSTERDAM
tel. 020-6234698

Correspondentie-adres
Postbus 19888
1000 GW AMSTERDAM

Naam van de invuller: Geboortejaar:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Beroep (of vroeger beroep):

DRIE OPROEPEN:

1. Historische kringen en hun periodieken
2. Oude foto's over eten, koken en maaltijden
3. 'Waargebeurde verhalen'

1. Historische kringen en hun periodieken

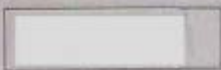
Ter inleiding

Sedert ca. 1970 is er een opmerkelijke opkomst te bespeuren van lokale of regionale kringen en verenigingen die zich bewegen op het terrein van lokale of regionale geschiedenis, heemkunde, streekgeschiedenis, cultuur van eigen stad, dorp of regio.

Veel van die kringen/verenigingen geven een eigen tijdschrift of blad uit, bijvoorbeeld een mededelingenblad of -blaadje, maandblad of jaarboek.

Op onze instituutsbibliotheek willen we een zo volledig mogelijke collectie van dit soort bladen en tijdschriften opbouwen.

Om nu zo veel mogelijk kringen/verenigingen en hun tijdschriften op het spoor te komen, willen we u de volgende drie vragen voorleggen:

Vragen

1a. Zijn er bij u in de plaats of regio kringen of verenigingen op het terrein van lokale of regionale geschiedenis, heemkunde e.d.?

naam van kring/vereniging:

plaats/regio:

naam van kring/vereniging:

plaats/regio:

naam van kring/vereniging:

plaats/regio:

1b. Geven genoemde kringen/verenigingen een eigen blad, tijdschrift of periodiek uit?

ja/~~nee~~ (doorhalen wat niet van toepassing is)

naam van blad/tijdschrift:

naam van blad/tijdschrift:

naam van blad/tijdschrift:

1c. Kunt u eventueel naam en adres geven van de verantwoordelijke(n) voor genoemde blad(en)/tijdschrift(en)?

naam:

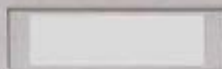
adres:

naam:

adres:

naam:

adres:

2. Oude foto's over eten, koken, maaltijden enz.

Ter inleiding

In de afgelopen tien à vijftien jaar hebben we een aantal vragenlijsten rondgestuurd over het eten in vroeger tijd. Veel gegevens uit die lijsten zijn inmiddels bewerkt en over enige tijd zal er een boek over verschijnen. Het boek zal vooral gaan over de dagelijkse maaltijden die *in de periode 1900-1930* op het Nederlandse platteland werden gegeten, zowel op gewone doordeweekse dagen als op zondagen. Maar ook onderwerpen als het koken en bakken van voedsel, het meenemen van het eten naar het land, de apparatuur waarop/ waarmee gekookt werd e.d. zullen aandacht krijgen. Helaas ontbreekt het ons aan foto's en ander beeldmateriaal om het boek te illustreren. Daarom vragen we u om ons te helpen.

Oproep

Wilt u uw oude foto's eens doorlopen om te zien, of er één is die verband houdt met het koken van de maaltijd/het eten aan tafel (op het land) e.d. in vroeger tijd. Misschien hebt u ook een foto van de plaats waar vroeger in huis gekookt werd, of van iemand die bijvoorbeeld groente schoonmaakt, pannekoeken bakt, in de kookpan roert of op andere wijze met de bereiding van het voedsel bezig is. Ook dergelijke foto's zouden welkom zijn, mits ze uit de tijd van *vóór de tweede wereldoorlog* dateren.

Vragen

2a. Hebt u zelf (of: heeft iemand in uw omgeving) één of meer oude foto's die met eten te maken hebben?

Zo ja, kunt u kort aangeven:

- wat er op de foto staat:
- in welke plaats de foto genomen is:
- uit welk jaar de foto (ongeveer) dateert:

N.B.: Mocht u meer dan één foto hebben, zoudt u dan voor elke foto de vragen onder 2a willen beantwoorden (eventueel op een apart vel)? We zouden het op prijs stellen als u ons de foto('s) meteen toestuurt. Dan kunnen we ook meteen beoordelen of hij geschikt is voor ons doel. Maar u kunt er ook een fotokopie van toesturen. Als u geen fotokopie kunt maken, wilt u dan een zo goed mogelijke beschrijving van de foto('s) geven?

2b. Wilt u de foto's aan ons afstaan:

- alleen voor gebruik in het boek
- voor altijd

(aankruisen wat van toepassing is)

2c. We zouden het ook erg op prijs stellen, als u in uw omgeving wilt informeren of er misschien nog iemand anders is die over dit soort foto's beschikt. Indien dat het geval is, wilt u hieronder dan diens naam en adres doorgeven?

naam:

adres:

3. 'Waargebeurde' verhalen

Ter inleiding

Volwassenen vertellen elkaar tegenwoordig geen sprookjes meer. Maar andere soorten verhalen worden nog grif verteld. Denk maar aan de vele moppen die nog steeds in omloop zijn. Behalve moppen worden ook wel verhalen over 'ware gebeurtenissen' verteld die men zelf of een kennis of familielid heeft meegemaakt.

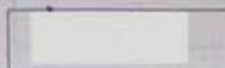
Hoewel de inhoud van de verhalen op het eerste gehoor tamelijk ongeloofwaardig klinkt, worden ze door de vertellers toch als 'waargebeurd' gebracht. Het betreft o.a. verhalen over *dubieus voedsel in restaurants, produkten waarmee iets aan de hand is, een gestolen lijk, merkwaardige belevenissen tijdens vakanties, komische en pijnlijke situaties, gevaarlijke exotische planten en dieren, gebeurtenissen in verband met auto's en reizen, een lifter die plotseling verdwenen is, griezelverhalen, verhalen over oplichterij en diefstal, ziekte, medici en sex.*

Dergelijke verhalen zijn in de afgelopen jaren in verscheidene landen, o.a. in de Verenigde Staten, Skandinavië, Duitsland en Polen opgetekend en gepubliceerd.

Wij hebben het sterke vermoeden dat veel van dergelijke verhalen ook in Nederland circuleren, maar ze zijn hier tot nu toe nooit systematisch en op grote schaal opgetekend. Met deze vragenlijst willen we te weten komen of ze ook in Nederland bekend zijn en wat voor verhalen het precies zijn.

Vragen

- 3a. Kent u dergelijke verhalen?
- 3b. Wilt u die op een apart vel zo letterlijk mogelijk opschrijven of op een cassettebandje inspreken? [De kosten van het cassettebandje worden door ons vergoed]
- 3c. Wilt u bij elk verhaal vermelden wanneer, waar en van wie u het hebt gehoord?
- 3d. Wilt u vooral ook bij jongere mensen in uw familie- en kennissenkring naar deze verhalen informeren en de verhalen schriftelijk of ingesproken op een cassettebandje naar ons opsturen?

Afdeling Volkskunde
 van het P.J. Meertens-Instituut
 voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
 van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
 1017 DR Amsterdam
 Telefoon: 020 - 6234698

Korrespondentie adres:
 Postbus 19888
 1000 GW Amsterdam

PRENTEN IN HUIS EN VOOR KINDEREN (VOLKS- EN KINDERPRENTEN)

Met behulp van de antwoorden op deze vragenlijst willen wij een indruk krijgen van het gebruik van zogenaamde volksprenten of kindersprenten. Hieronder verstaan we eenzijdig bedrukte, grote bladen op goedkoop handgeschept of machinaal papier (formaat ca. 40 x 30 cm.) met soms één grote afbeelding maar meestal met reeksen voorstellingen (2 tot 48 afbeeldingen op één vel). De prenten waren meestal (wat slordig) ingekleurd.

De onderwerpen van deze prenten lopen uiteen van godsdienstige raferelen (bijbelverhalen, heiligen, voorstellingen zoals de engelbewaarder en vermaningen als 'Hier vloekt men niet' of 'Eert uwen vader en moeder'), beeldverhalen (b.v. 'de bruiloft van Kloris en Roosje', 'Tijl Uilenspiegel' of sprookjes) tot voorstellingen van ambachten, bedrijven, kinderspelen, dieren of thema's als 'de verkeerde wereld', de 'trap des ouderdoms' of 'Jan Krediet die woont hier niet'. Meestal staan er figuren op de prenten afgebeeld, maar ook de ingelijste prenten met alleen teksten hebben onze aandacht.

De prenten zijn meestal uitgevoerd als eenvoudige houtsnede. Later komen ook meer verfijnde litho's voor. Deze laatste soort was meestal gedrukt op zwaarder papier, fraai gekleurd en had soms een wat glimmend oppervlak. Deze prenten hadden eveneens een groot formaat en waren meestal ingelijst.

Voor alle duidelijkheid: we bedoelen in deze vragenlijst dus NIET de kleine (formaat ca. 10 x 6 cm.) bid- of devotieprentjes! Prenten in (kinder)boeken vallen eveneens buiten het bestek van deze vragenlijst.

We vragen u om terug te gaan in uw herinnering naar de tijd van uw jeugd, bijvoorbeeld de situatie in uw ouderlijk huis. Mocht dit in uw geval wat betreft de prenten niets of niet veel opleveren, dan wordt het bijzonder op prijs gesteld als u op zoek wilt gaan naar een (oudere) informant(e) uit de regio.

GEGEVENS INVULLER

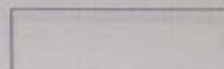
- 1a Naam
 1b Adres
 1c Geboortjaar
 1d Relatie tot de zegsman / -vrouw

GEGEVENS ZEGSMAN/-VROUW

- 2a Naam
- 2b Adres
- 2c Geboorteplaats en -jaar
- 3a Wat was het beroep van de kostwinner van uw (eigen) gezin?
.....
- 3b Geboortejaar?
- 3c Kerkgenootschap?
- 3d Hoeveel kinderen waren er?
- 3e Wat was hun geslacht?
- 3f Wat was hun geboortejaar?
- 4a Wat was het beroep van uw vader?
- 4b Zijn geboortejaar?
- 4c Kerkgenootschap?
- 4d Hoeveel kinderen waren er?
- 4e Wat was hun geslacht?
- 4f Wat was hun geboortejaar?

BENAMING EN AANWEZIGHEID

- 5a Kent u de typen prenten zoals hierboven beschreven?
.....
- 5b Hoe werden die prenten genoemd (b.v. kinderprent, centsprent, mannekensblad)?
.....
- 6a Waren dergelijke prenten in uw (eventueel ouderlijke) huis aanwezig?
.....

- 6b Zo nee, kende u ze via andere personen uit uw omgeving (geef daarbij de aard van de relatie aan, b.v. familie, burens, leeftijdsgenoten)?

.....

PRENTEN VOOR VOLWASSENEN

- 7a Hingen er religieuze prenten in huis (noem de onderwerpen)?

.....

.....

- 7b Hingen er prenten met niet-religieuze, wereldse thema's in huis (noem de onderwerpen)?

.....

.....

- 7c Hoeveel prenten hingen er ongeveer totaal in huis?

- 7d In welke vertrekken hingen de prenten? Geef indien mogelijk ook aan waar in het vertrek (b.v. boven of naast de deur, tegen de schouw of schoorsteenmantel, hoog of laag, boven het bed) welke soort (religieuze of wereldse voorstellingen) prenten hingen

.....

.....

.....

- 7e Hingen er ook prenten in bedrijfsruimten (b.v. werkplaats, stal, schuur)? Zo ja, welke voorstellingen?

.....

- 7f Hoe werden de prenten genoemd (prent, heiligje, schilderij)?

.....

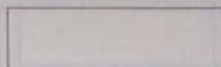
- 7g Kunt u iets zeggen over de uitvoering van de prenten (formaat, kleur)?

.....

- 8a Waar werden de prenten gekocht (op de markt, aan de deur van een straatventer of prentenverkoper, in winkel, bij koster, in bedevaartsplaats, tijdens volksmissie, in eigen woonplaats of elders)?

.....

- 8b Waren de prenten duur? Kunt u een prijs-indicatie geven (met/zonder lijst)?
.....
- 9a Werden de prenten bij speciale gelegenheden gekocht (bruiloft, geboorte kinderen, nieuw huis, verbouwing, of zomaar wanneer men iets moois zag)
.....
.....
- 9b Werden de prenten soms bij bijzondere gelegenheden cadeau gedaan?
.....
- 10a Waren de prenten ingelijst?
.....
- 10b Waren ze allemaal ingelijst of waren er ook prenten opgeplakt tegen de muur of op meubels?
.....
- 10c Werden de prenten met lijst en al gekocht?
- 10d Zo niet, waar liet men dan de lijsten maken (timmerman, lijstenmaker, in eigen woonplaats of elders)?
- 10e Hoe zagen deze lijsten er meestal uit (vorm, kleur, luxe of eenvoudig, voorzien van glas)?
.....
- 11a Werden de prenten regelmatig vervangen door andere voorstellingen?
.....
- 11b Waar werden de prenten (al dan niet ingelijst) bewaard als ze niet ophingen?
.....
- 11c Werden prenten met religieuze voorstellingen ook weggegooid of werden ze aan anderen gegeven?
- 11d Hoe en waar werden ze weggegooid (verbranden, begraven, op vuilstort, op straat zetten, in het water)?

- 11e Wie kreeg de prenten in het geval ze werden weggegeven (familie, buurtgenoten, afgeven bij pastorie)?
- 12a Speelden de religieuze prenten een (belangrijke) rol bij het vervullen van de godsdienstplichten (ochtend-/avondgebed, bij godsdienstondericht, bij onweer)?
.....
.....
- 12b Kent u het gebruik om prenten mee te geven in de kist van de overledene? Zo ja, betrof dit volwassenen (gehuwd/ongehuwd) en/of kinderen?
.....
- 13a Kent u prenten met een (katholieke) voorstelling van 'De godvruchtige huiszegen'?
.....
- 13b Zo ja, uit welke bedevaartsplaats was deze afkomstig?
- 13c Waar was de huiszegen gekocht (in bedevaartsplaats zelf, in eigen woonplaats of elders)?
.....
- 13d Wie kocht in het gezin de huiszegenprent (vader/moeder)?.....
- 13e Waar hing deze huiszegen (boven deur, aan binnenzijde kastdeur, in keuken)?
.....
- 13f Bij welke gelegenheden werd de huiszegen gebruikt (storm, onweer, ziekte van mens en dier)?
.....
.....
- 13g Werd dan de tekst gelezen (door wie, hardop of zacht)?
.....
- 13h Werden er dan nog andere handelingen verricht (wijwater, palmtak, rond huis lopen)?
.....
.....
- 13i Werd de huiszegenprent regelmatig vervangen?

14a Hingen er in huis aan de wand (ook nog) andere voorstellingen (schilderijen op doek, borduursels, voorstellingen gemaakt van stro of haar, foto's)? Geef aan wat in welk vertrek hing en om hoeveel stuks het in totaal ongeveer gaat.

.....
.....
.....

14b Waren hierbij ook zelfgemaakte voorstellingen (producten van huisvlijt)?

.....

14c Kunt u ongeveer aangeven op hoeveel *opgehangen* afbeeldingen de eigen familie was geportretteerd?.....

14d Hoeveel waren er aan een religieus onderwerp gewijd?.....

15a Hangen de oude prenten nog steeds in huis? Zo nee, wanneer heeft u ze weggedaan?

.....

15b Wat hebt u ervoor in de plaats gehangen?

.....

16 Bezit u oude foto's van het interieur van uw (eventueel ouderlijk) huis waarop (ingelijste) prenten zichtbaar zijn?.....

PRENTEN VOOR KINDEREN

17a Bezat u als kind prenten?.....

17b Kreeg u ze cadeau? (geef aan van wie, b.v. ouders, andere familieleden, van school, via kerk)

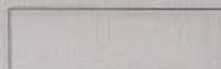
.....

17c Kocht u ze zelf? (geef aan waar en bij wie, b.v. kermis, markt, winkel)

.....

17d Wat was indertijd de prijs van de prenten?

.....

- 17e Bij welke gelegenheden kreeg of kocht u prenten (b.v. kermis, goed gedrag op school, communie, verjaardag, Sinterklaas of gewoon zomaar, zonder aanleiding)?
.....
.....
- 17f Hoe oud was u ongeveer toen u voor het eerst prenten kreeg?.....
- 17g Tot welke leeftijd werden de prenten gegeven aan kinderen?.....
- 17h Had u als kind voorkeur voor bepaalde prenten? Zo ja, geef aan welke u het liefst had.
.....
- 17i Hoeveel prenten (stuks) bezat u ongeveer als kind?.....
- 18 Kunt u zich de onderwerpen/afbeeldingen van deze kinderprenten nog herinneren? (s.v.p. hieronder vermelden)
.....
.....
- 19 Werden de prenten actief verzameld door de kinderen?.....
- 20 Waar werden de prenten gebruikt (thuis, op school)?
.....
- 21 Werden de prenten door de kinderen zelf ingekleurd?.....
- 22 Werden de figuren op de prenten soms uitgeknipt en opgeplakt om mee te spelen?
.....
- 23 Werden de onderschriften bij de afbeeldingen gelezen? Oefenden kinderen met behulp van deze prenten thuis (of op school) in lezen?
.....
- 24a Werden er aan de hand van de prenten door volwassenen verhalen verteld aan kinderen?
.....

24b Kunt u zich nog enkele van deze verhalen herinneren? Zo ja, geef ze dan kort weer.

.....
.....
.....
.....

24c Wanneer (periode van het jaar, tijdstip) werden deze verhalen verteld?

.....

25a Waar werden de kinderprenten bewaard (in kast, in map, in houten schooltas)?

.....

25b Werden de kinderprenten opgehangen? Zo ja, waar?

.....

26a Bent u nog steeds in het bezit van kinderprenten uit uw jeugd?

26b Zo nee, bij welke gelegenheid hebt u (of uw ouders) ze weggedaan?

.....

26c Werden ze weggegooid of aan andere kinderen gegeven?

.....

26d Hebben uw eigen kinderen nog met oude prenten uit uw jeugd gespeeld?

.....

26e Hebt u uw eigen kinderen in hun jeugd ook prenten cadeau gedaan?

27 Wat vindt u *thans*, zoveel jaar na dato, van de prenten waar u vroeger als kind mee speelde (mooi, lelijk, grof, leuk, saai, al dan niet geschikt voor kinderen)?

.....

Eventuele opmerkingen kunt u op de lege bladzijde hierachter of op een afzonderlijk blad toevoegen.

LIEDBLADEN

Toelichting: Het P.J. Meertens-Instituut bezit een aantal liedbladen uit de zgn. Collectie Wouters. Het is een rijke collectie met zeer veel verschillende straat- en marktliederen. Zoals de naam al suggereert zijn dat liederen die op straat of op de markt verkocht werden. Ze kunnen over allerlei onderwerpen handelen. Zo zijn er liefdesliederen, geestelijke liederen en sentimentele liedjes over arme mensen, wezen en dergelijke, en verder liederen over moorden, ongelukken en rampen. Hoe, wanneer en waarom deze liederen werden gezongen, verkocht en gewaardeerd kunnen we uit de bewaarde liedbladen echter maar zelden aflezen. Met behulp van deze vragenlijst proberen we een beeld te verkrijgen van het functioneren van deze liederen.

GEGEVENS INVULLER

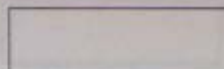
- 28a Naam
- 28b Adres
- 28c Geboortejaar
- 28d Relatie tot de zegsman / -vrouw

GEGEVENS ZEGSMAN/-VROUW

- 29a Naam
- 29b Adres
- 29c Geboorteplaats en -jaar

DE VERKOOP

- 30a Kunt U of Uw informant zich herinneren dat er liedjes op liedbladen werden verkocht?
 ja nee
- 30b Zo ja, hoe en waar werden de liedblaadjes verkocht?
 op de markt
 langs de straat
 elders, namelijk
- 30c In welke tijd is dat geweest? (a.u.b. jaartallen noemen)

Als de verkoop op de *markt* gebeurde:

31a Wat voor markt?

weekmarkt

jaarmarkt

bij bedevaartsoord

kermis

ander soort markt, nl.

31b In welke stad/dorp?

31c Op welk plein of in welke straat of straten?

31d Had de liedjeszanger een vaste plaats op de markt?

ja nee

31e Zo ja, waar?

31f Weet u nog hoeveel de liedbladen kostten? cent

Als de verkoop langs de *deuren* geschiedde:

32a In welke stad/dorp?

32b In welke buurten?

32c Wat voor soort buurten waren dat?

32d Weet u nog in welke straten? (a.u.b. straatnamen noemen)

.....

32e Hoe verkocht men de blaadjes?

van hand tot hand

het geld werd uit het raam geworpen

men stopte de blaadjes door de brievenbus

anders, namelijk

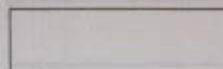
32f Als de blaadjes door de brievenbus werden gestopt: werden de blaadjes later opgehaald?

ja nee

- 32g Zo ja, door wie?
- degene die de blaadjes had bezorgd
 - de kinderen
 - iemand anders
- 32h Werd er bij u thuis inderdaad gekocht, of gaf men de blaadjes weer terug?
- altijd of meestal gekocht
 - altijd of meestal teruggegeven
 - soms gekocht, soms teruggegeven
 - niet van toepassing
- 32i Weet u nog hoeveel de liedjes kostten? cent

DE VERKOPER(S)

- 33a Wat voor iemand was de liedjesverkoper?
- vrouw
 - man
 - kind
 - oud, jong?
- 33b Weet u een beroep?.....
- 33c Was de liedjesverkoper gehandicapt of werkloos?
- gehandicapt (handicap noemen):
 - werkloos
- 33d Weet u nog een naam van een liedjesverkoper?
- 33e Hoe was hij/zij gekleed?
- 33f Zong de verkoper?
- ja
 - nee

- 33g Had hij/zij bijzondere attributen?
- smartlap
 - bankje
 - andere verhoging (wat voor?)
 - muziekinstrument (welk?)
 - ander attribuut, nl.
- 33h Werd de verkoper vergezeld door:
- echtgenoot
 - kind(eren)
 - helper(s)
 - dier(en)
- 33i Hoe maakte de zanger zijn komst bekend?
- roepen
 - toeter
 - trommel
 - anderszins:
- 33j Verkocht hij/zij ook andere waren (veters, borstels, bidprentjes, e.d.)?
- ja nee
- 33k Zo ja, kunt u zich nog enkele waren herinneren?
- 33l Waren daar ook centsprenten en/of kindersprenten bij?
- ja nee

DE KOPERS

- 34a Als de verkoper zong, was er dan publiek?
- 34b Zo ja, hoeveel mensen ongeveer?
- 34c Wat voor mensen?
- 34d Zong men mee met de liedjeszanger?
- ja nee
- 34e Wat waren de reacties (enthousiast, gereserveerd, meelijdend,)?

34f Wie kochten de liedjes?

mannen

vrouwen

kinderen

dienstpersoneel

arbeiders

boeren

middenstand

ambtenaren

notabelen

anderen, nl.

34g Kocht U of uw familie ook en zo ja, wie?

34h Waarom kocht men de liedjes?

omdat men ze mooi vond

om te zingen

uit medelijden

.....

HET ZINGEN

35a Zong men de liedjes inderdaad?

35b Zo ja: waren dat dezelfde mensen als die ze gekocht hadden?

35c Bij welke gelegenheid werden ze gezongen?

thuis

bij feesten

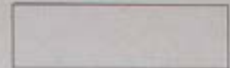
tijdens het werk

in het café

elders:

gezamenlijk

alleen

- 35d Waarover gingen de liederen?
- 35e Werden bepaalde liederen bij bepaalde gelegenheden gezongen?
 ja nee
- 35f Zo ja, bij welke gelegenheden?
- 35g Werden de liedblaadjes bewaard?
 ja nee
- 35h Zo ja, waar?
- 35i Hebt u nog dergelijke liedbladen in uw bezit?
- 35j Werden ze overgeschreven, bijvoorbeeld in een schriftje?
- 35k Kent u in dit verband de melodie van "Als ik in je blinde ogen kijk"?
 ja nee

HET DRUKWERK

- 36a Hoe zagen de drukwerkjes eruit waarop de liederen stonden?
 losse, enkele blaadjes
 dubbelgevouwen bladen
 liederencouranten
 boekjes
 anders:
- 36b Hoe noemde u ze?
- 36c Kon men dergelijke drukwerkjes behalve bij liedjesverkopers op straat of op de markt ook elders kopen?
 ja nee
- 36d Zo ja waar?

Als er gegevens zijn die U niet op deze vragenlijst hebt kunnen invullen, of wanneer de samenhang tussen de gegevens niet voldoende duidelijk wordt op het formulier, dan kunt U uiteraard een toelichting bijvoegen.

Hartelijk dank voor het invullen!

b Aan welke specifieke locatie(s) is/zijn de heiligenverering(-en) of bedevaart(-en) gebonden.
(Bij voorbeeld kerk, altaar/kapel in de kerk, weg- of devotiekapel, grot, put, heuvel, boom; gaarne met namen.)

.....

c Op welke dag(-en) of tijdstip(-pen) vindt de verering of bedevaart doorgaans plaats:

.....

d Wat is de reden van de verering of de bedevaart?

(Bij voorbeeld patroonheilige kerk/klooster; bijzondere devotie; gebedsverhoringen/mirakelen; verschijning; aanroepen van een heilige als beschermheilige bij of ter voorkoming van bepaalde ziekten van mens of dier; in verband met veldgewassen/oogst; andere redenen.)

.....

e Waar komen de vereerders/bedevaartgangers vandaan:

N.B. Gaarne zo mogelijk de gemeentenaam als wel die van het heiligdom/de heilige. Er kunnen verschillende antwoorden mogelijk zijn.

- voor 100% uit de eigen parochie:
- grotendeels uit de eigen parochie:
- omliggende parochies en dorpen; namelijk uit:
-
-
- uit de regio, namelijk uit:
- deel van Nederland; namelijk uit:
- heel Nederland:
- (deels) over de grens; namelijk uit:

Gebruiken bij bedevaarten

- 3 - wordt er bij aankomst en/of vertrek een processie gehouden:
- wordt er gedurende het verblijf een processie (door kerk/processiepark) gehouden:
 - vindt er relikwieverering plaats:

- neemt men iets mee van het bedevaartoord (aarde, water of takjes, etc.), zo ja wat:
- vindt er een wijding van brood en/of water plaats, zo ja wat:
- vindt er een zegening (van dieren) plaats, zo ja welke?
- welke andere gebruiken of rituelen vinden er plaats:

4a Worden er (offer-)geschenken gegeven bij de bedevaart of bij de verering van de heilige, zo ja waar bestaan die meestal uit of wat stellen ze voor:

.....

b Worden er devotionalia (vaantjes, medailles, kaarsen, prentjes, kopie-beeldjes e.d.) verkocht, zo ja welke:

.....

c Worden er bedevaartboekjes, liederen, affiches e.d. gemaakt en/of verspreid? Zo ja welke

.....

Andere (niet-lokale) bedevaarten

5a Gaan er *vanuit* uw omgeving ook mensen op bedevaart naar bedevaartplaatsen of heilige plaatsen elders?
 Zo ja, waar naar toe:

in Nederland naar:

in Duitsland naar:

in België naar:

naar andere landen, nl. de plaatsen:

.....

b Gaat men individueel of met een groep:

c Heeft die groep een naam?

(Bij voorbeeld broederschap, Gezelschap, Processie van...)

.....

d Op welke dagen gaat men op bedevaart?

.....
.....

Bedevaartplaatsen/bedevaarten in het verleden

6 a Zijn er uit het verleden (19e/20e eeuw) nog *andere* devoties of vereringen van heiligen of heilige objecten in uw parochie (c.q. klooster) of gemeente bekend, zo ja, welke was/waren dat?

N.B. Gaarne alle bekende en minder bekende, officiële en onofficiële noemen.

.....
.....
.....

b Kunt u ongeveer aangeven wanneer deze vereringen begonnen en opgehouden zijn:

.....
.....

c Waar vond de verering/bedevaart plaats (met naam van kerk, kapel of put e.d.):

.....
.....

d Op welke dag(-en) of tijdstip (-pen) vond de verering of bedevaart doorgaans plaats:

.....

7 a Is u uit boeken (bijv. parochiememoriaal), archiefstukken, geschiedkundige artikelen, overlevering of onderzoek iets bekend van andere (dan de eventueel bovengenoemde) vereringen in of bedevaarten naar uw gemeente of parochie uit een (zeer) ver verleden (middeleeuwen, 17e/18e eeuw), zo ja, welke was/waren dat?

N.B. Gaarne alle bekende en minder bekende, officiële en onofficiële noemen.

.....
.....
.....
.....

b Waar vond de verering plaats (met naam van kerk, kapel, boom of put e.d.):

.....
.....

c Op welke dag(-en) of tijdstip(-pen) vond de verering of bedevaart doorgaans plaats:

.....

- 3 Kunt u ongeveer aangeven wanneer deze vereringen, bedevaarten begonnen en opgehouden zijn:
.....
.....
.....
- 4 Waar vond de verering/bedevaart plaats (met de naam van eventueel altaar, kerk, kapel, grot, heuvel of put e.d.):
.....
.....
.....
.....
.....
- 5 Op welke dag(en) of tijdstip(pen) vond de verering of bedevaart doorgaans plaats:
.....
.....
.....
.....
.....
- 6 Wat was de reden van de verering of de bedevaart?
(Bijvoorbeeld patroonheilige van de kerk; gebedsverhoringen of mirakelen; verschijning; aanroepen van een heilige als beschermheilige bij of ter voorkoming van bepaalde ziekten van mens of dier; bedevaart in verband met veldgewassen/oogst; andere redenen).
.....
.....
.....
.....
- 7 Kent u literatuur of andere bronnen over de bedevaartplaats(en), zo ja welke:
.....
.....
.....
- 8 Eventuele overige opmerkingen:
.....
.....
.....

Vragenlijst No. 65 (1994)

Afdeling Volkskunde
van het P.J. Meertens-Instituut
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR Amsterdam
Telefoon: 020 - 6234698

Korrespondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW Amsterdam

SINTERKLAAS EN KERSTMIS

De laatste jaren lijkt de viering van het kerstfeest in de huiselijke kring in betekenis toe te nemen. Veel mensen besteden dan grote zorg aan de versiering van hun interieur. Met kerstmis geven zij ook steeds vaker cadeaus aan elkaar. In de pers wordt er regelmatig over gesproken dat deze toename van de kerstviering ten koste zou gaan van het Sinterklaasfeest.

In deze vragenlijst willen we u vragen hoe u deze beide feesten tegenwoordig viert en ook hoe u ze beleeft. Ook willen we weten of zich voor u veranderingen in die viering en beleving hebben voorgedaan. Tot slot vragen we hoe u de verhouding tussen beide feesten ziet.

Niet altijd zullen de vragen, gezien uw leeftijd, van toepassing op uw eigen situatie zijn. We hopen dat u dat voor lief wilt nemen en ze voorzover mogelijk wilt invullen.

GEGEVENS INVULLER

- 1a Naam
- 1b Adres
- 1c Geboortejaar
- 1d Relatie tot de zegsman / -vrouw

GEGEVENS ZEGSMAN / -VROUW

- 2a Naam
- 2b Adres
- 2c Geboorteplaats en -jaar
- 3a Wat was het beroep van de kostwinner van uw (eigen) gezin?
.....
- 3b Geboortejaar?
- 3c Kerkgenootschap?
- 3d Hoeveel kinderen waren er?
- 3e Wat was hun geboortejaar?

SINTERKLAAS

- 4a Viert u het Sinterklaasfeest?
- 4b Zo nee, waarom niet?
- 4c Vanaf welke datum begint voor u de Sinterklaas-periode?
- vanaf de aankomst van de Sint in uw woonplaats
 - vanaf de aankomst op de televisie
 - vanaf een vast aantal (welk?) weken voor 5 december
- 4d Deelt u de wel gehoorde mening dat de Sinterklaastijd steeds vroeger in het jaar begint?
- 4e Haalt u al vóór de Sinterklaastijd speculaas, raaitaai, pepernoten en dergelijke in huis?
- 5a Beschouwt u Sinterklaas als een feest
- voor volwassenen
 - voor kinderen
 - voor alle leeftijden?
- 5b Hebben zich in dit opzicht volgens u veranderingen voorgedaan?
- 5c Wie nemen er deel aan de Sinterklaasviering thuis?
- leden van het eigen gezin
 - grootouders
 - schoonfamilie
 - neven en nichten/ooms tantes
 - buren, kennissen
- 5d Komen (oudere) kinderen met Sinterklaas thuis?
- 5e Worden de ouders bij de kinderen uitgenodigd om Sinterklaas te vieren?
- 5f Verstuurt u Sinterklaaskaarten?

5g Zo ja, aan wie?

aan familie

aan kennissen

5h Krijgt u Sinterklaaskaarten?

Ja Nee

5i Zo ja, van wie?

van familie

van kennissen

6a Geeft u elkaar thuis met Sinterklaas geschenken?

.....

6b Geven de ouders geschenken aan de kinderen?

.....

6c Geven de kinderen geschenken aan de ouders?

.....

6d Mogen kinderen hun schoen zetten in de periode vóór 5 december?

.....

6e Zo ja, hoe vaak?

6f Wat krijgen zij daar doorgaans in?

.....

6g Worden Sinterklaasgeschenken verpakt in de vorm van surprises?

.....

6h Krijgt iedereen één surprise of meer?

.....

6i Vindt u dat het verpakken van de geschenken u veel tijd kost?

.....

6j Zo ja, in welk opzicht?

.....

6k Gaan de geschenken vergezeld van gedichten?

.....

6l Wordt daarin de ontvanger op spottende manier 'de waarheid' gezegd?

.....

6m Brengt u zelf aan anderen dan de gezinsleden een Sinterklaascadeau?

- aan familie
- aan buren of kennissen

6n Krijgt u van anderen dan de gezinsleden een Sinterklaascadeau?

- van familie
- van buren of kennissen
- van de werkgever

6o Wanneer koopt u Sinterklaasgeschenken doorgaans?

- al in het begin van de Sinterklaastijd
- tegen 5 december

6p Gaat u in de Sinterklaastijd speciaal naar de versierde etalages van de winkels kijken?

.....

6q Welke veranderingen hebben zich volgens u voorgedaan in het geven van geschenken met Sinterklaas?

.....

.....

.....

7a Kijkt u (met uw kinderen) naar de intocht van Sinterklaas in uw woonplaats?

.....

7b Wilt u aangeven waarom wel of waarom niet?

7c Welke intocht van Sinterklaas is belangrijker?

- die in de eigen woonplaats
- die op de televisie

7d Neemt u deel aan Sinterklaasfeesten in ander verband dan het gezin?

- in een vereniging
- op het werk
- elders, nl.

8a Wat betekent voor u de figuur van St. Nicolaas, voor welke idealen staat hij?

.....

.....

8b Heeft u (een) boek(en) in huis over de oorsprong en geschiedenis van het Sinterklaasfeest? Zo ja, welk(e)?

8c Vindt u het geloof in Sinterklaas verkeerd voor kinderen? Zo ja, waarom?

8d Heeft u godsdienstige bezwaren tegen de figuur van Sinterklaas? Zo ja, welke?

8e Beschouwt u kritische, op de persoon gerichte gedichten als een wezenlijk onderdeel van het Sinterklaasfeest?

8f Hoe staat u tegenover de figuur van Zwarte Piet?
Ziet u in zijn uiterlijk en voorgeschreven gedrag discriminatie tegenover mensen met een donkere huidskleur?

8g Dienen volgens u zijn uiterlijk en gedrag veranderd of aangepast te worden?

8h Zo ja, beschouwt u dat als een noodzakelijke aanpassing van de traditie of juist een ongewenste inbreuk daarop? Kunt u aangeven waarom?

8i Beschouwt u Sinterklaas als een typisch Nederlands feest?

8j Kunt u aangeven waarom (niet)?

8k Vindt u dat de viering van Sinterklaas meer gestimuleerd moet worden?

8l Kunt u aangeven waarom (niet)?

8m Beschouwt u het zingen van Sinterklaasliedjes als een wezenlijk onderdeel van het feest?

8n Beschouwt u het eten van taai-taai, marsepein, speculaas, banket en dergelijke als een wezenlijk onderdeel van het Sinterklaasfeest?

.....

8o Eet u deze specialiteiten ook op andere momenten in het jaar?

.....

KERSTMIS

9a Viert u het kerstfeest?

9b Zo nee, waarom niet?

.....

9c Vanaf welke datum begint voor u de kerst-periode?

Vanaf

9d Deelt u de wel gehoorde mening dat de kersttijd steeds vroeger in het jaar begint?

.....

9e Neemt u (indien van toepassing) vrij enige tijd voor de kerstdagen?

.....

Zo ja, hoe lang?

9f Welke datum is voor u in de huiselijke kring de belangrijkste?

eerste kerstdag

tweede kerstdag

9g In welk opzicht?

.....

10a Beschouwt u kerstmis als een feest

voor volwassenen

voor kinderen

voor alle leeftijden?

10b Hebben zich in dit opzicht volgens u veranderingen voorgedaan?

.....

10c Wie nemen er deel aan de kerstviering thuis?

leden van het eigen gezin

grootouders

schoonfamilie

neven en nichten/ooms tantes

buren, kennissen

10d Komen (oudere) kinderen met kerstmis thuis?

.....

10e Worden de ouders bij de kinderen uitgenodigd om kerstmis te vieren?

.....

10f Verstuurt u kerstkaarten?

.....

10g Zo ja, aan wie?

aan familie

aan kennissen

10h Maakt u een onderscheid tussen kerst- en nieuwjaarswensen?

.....

10i Krijgt u kerstkaarten?

.....

10j Zo ja, van wie?

van familie

van kennissen

de werkgever

10k Brengt u speciaal in de kersttijd een bezoek aan familiesleden of kennissen?

.....

10l Bezoekt u in de kersttijd uw oude of vorige woonplaats?

.....

11a Wordt door u het interieur versierd met kerstmis?

Zo ja, waaruit bestaat die versiering?

.....

.....

11b Welke versieringen beschouwt u als onmisbaar in de kersttijd?

.....

11c Koopt u die versiering?

.....

11d Wordt die zelf gemaakt?

11e Bezoekt u een kerstmarkt om versieringen te kopen?

Zo ja, waar?

11f Stelt u een kerststal op in huis?

11g Brengt u versiering aan

op de buitendeur? Zo ja, welke?

aan de ramen? Zo ja, welke?

in de tuin? Zo ja, welke?

11h Hebben zich de afgelopen tijd veranderingen voorgedaan in de manier waarop u uw huis versiert met kerstmis?

11i Zo ja, waaruit bestaan die veranderingen?

12a Geeft u elkaar thuis met kerstmis geschenken?

12b Geven de ouders geschenken aan de kinderen?

12c Geven de kinderen geschenken aan de ouders?

12d Worden kerstgeschenken verpakt in de vorm van surprises?

12e Gaan de geschenken vergezeld van gedichten?

12f Wordt daarin de ontvanger op spottende manier 'de waarheid' gezegd?

12g Brengt u zelf aan anderen dan de gezinsleden een kerstcadeau?

aan familie

aan burens of kennissen

12h Krijgt u van anderen dan de gezinsleden een kerstcadeau?

- van familie
- van buren of kennissen
- van de werkgever

12i Wanneer koopt u kerstgeschenken doorgaans?

- al in het begin van de kersttijd
- tegen 25 december

12j Gaat u in de kersttijd speciaal naar de versierde etalages van de winkels kijken?

.....

12k Welke veranderingen hebben zich volgens u voorgedaan in het geven van geschenken met kerstmis?

.....

.....

.....

13a Vindt bij u thuis een speciaal kerstdiner plaats?

.....

13b Wie nemen daaraan deel?

- gezinsleden
- familie
- kennissen
- anderen, nl.

13c Bestaat het kerstdiner uit

- jaarlijks hetzelfde menu
- een telkens wisselend menu

13d Kiest u

- traditionele Nederlandse gerechten
- gerechten uit keuken van andere landen

13e In het laatste geval, welke?

.....

13f Oriënteert u zich voor het kerstdiner op recepten in bepaalde bladen of boeken?

.....

13g Zo ja welke?

.....

14a Bezoekt u met kerstmis een kerk of neemt u deel aan een kerkelijke viering?

.....

14b Neemt u deel aan kerstvieringen in ander verband dan het gezin?

in een vereniging

op het werk

elders, nl.

14c Bezoekt u

een kerstconcert. Welk?

een kerstoneeluitvoering. Welke?

een levende kerststal. Waar?

een kerst-inn. Welke?

andere kerstmanifestaties. Welke?

.....

14d Eet u met de kerstdagen buitenshuis?

.....

14e Zo ja, met wie?

gezinsleden

familie

kennissen

collega's

anderen, namelijk

15a Heeft het kerstfeest voor u een godsdienstige betekenis? Zo ja, welke?

.....

15b Wat betekent voor u het kerstfeest, voor welke idealen staat het?

.....

.....

15c Heeft u (een) boek(en) in huis over de oorsprong en geschiedenis van het kerstfeest? Zo ja, wel

.....

15d Beschouwt u het kerstfeest als een typisch Nederlands feest?

.....

15e Kunt u aangeven waarom (niet)?

.....
.....

15f Beschouwt u het geven van cadeaus op kerstmis als een Nederlands gebruik?

15g Kunt u aangeven waarom (niet)?

.....
.....

15h Hoe staat u tegenover de figuur van de kerstman?

.....
.....

15i Hoe staat u tegenover een (eventuele) feestelijke intocht van de kerstman in uw woonplaats?

.....
.....

15j Beschouwt u het zingen van kerstliedjes als een wezenlijk onderdeel van het feest?

.....
.....

15k Beschouwt u het kerstdiner als een wezenlijk onderdeel van het kerstfeest?

.....
.....

15l Luistert u op de radio naar de kerstboodschap van de koningin?

.....
.....

15m Kijkt u op de televisie naar de zegen 'Urbi et Orbi' van de paus?

.....
.....

SINTERKLAAS EN KERSTMIS

16a Wat zijn volgens u – in het algemeen – de belangrijkste verschillen tussen Sinterklaas en kerstmis? Hebben die betrekking op

- de sfeer in huis
- de sfeer in de woonplaats
- de versiering in of aan huis
- het geven van geschenken
- het eten
- de gerichtheid op kinderen
- de gerichtheid op volwassenen
- het uitdragen van bepaalde idealen

Afdeling Volkskunde
van het P.J. Meertens-Instituut
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR Amsterdam
Telefoon: 020 - 6234698

Korrespondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW Amsterdam

VERTELCULTUUR EN VERHALEN

In de Volkskundevragenlijst van 1991 is al eens een vraag gesteld naar (zogenaamd) 'waargebeurde verhalen'. Sinds eind 1994 is het onderzoek naar vertelcultuur en verhalen-vertellen alleen maar toegenomen. Er wordt thans op het P.J. Meertens-Instituut onder meer onderzoek gedaan naar Friese vertelcultuur en naar volksverhalen uit Waterland (Noord-Holland). Verder is er begonnen met het opbouwen van een Volksverhalenbank. Het is de bedoeling dat grote verzamelingen Nederlandse vertellingen uit heden en verleden op een geordende manier in de computer worden gestopt. Bij de verhalen wordt steeds opgetekend waar ze vandaan komen, wie ze verteld heeft, wanneer dat geweest is, en nog veel meer.

We willen in het kader van het volksverhaalonderzoek meer zicht krijgen op de vertellingen die de ronde doen, en op de situaties waarin die verhalen verteld worden. Wij roepen daarbij uw hulp in: hopelijk kunt u ons informeren welke vertellingen van vroeger en nu er onder de mensen leven, en (nog steeds) de ronde doen. Daarmee levert u een bijdrage aan de uitbouw van de collectie volksverhalen, en verschaft u ons in het onderzoek naar vertelsituaties vitale informatie.

Als u dat wilt, mag u uw antwoorden als bijlage toevoegen. Het is ook mogelijk om de verhalen op een bandje in te spreken - de kosten voor aanschaf van het bandje zullen dan achteraf aan u vergoed worden.

GEGEVENS INVULLER

- 1a Naam:
- 1b Adres:
- 1c Postcode + woonplaats:
- 1d Geboortjaar:
- 1e (Vroeger) Beroep:
- 1f Godsdienst:
- Bij wie eventueel informatie ingewonnen?
.....

GEGEVENS ZEGSMAN / -VROUW

- 2a Naam:
- 2b Adres:
- 2c Postcode + woonplaats:
- 2d Geboorteplaats en -jaar:
- Voor welke vragen heeft u informatie ingewonnen bij uw zegsman /-vrouw?
.....

1. Op welke plaatsen en bij welke gelegenheden (bijv. verjaardagen, op het werk, visite, verenigingen, kantine, aan tafel) worden in uw omgeving geregeld verhalen verteld door mensen onder elkaar?

.....
.....

2. Waar gaan die verhalen dan over?

.....
.....

3. Kunt u enkele concrete voorbeelden geven?

.....
.....
.....
.....

4. Om wat voor *soort* verhalen gaat het dan (bijv. sterke verhalen, moppen)?

.....

5. Naar aanleiding *waarvan* worden zulke verhalen verteld?

.....

6. Kunt u enkele concrete voorbeelden geven?

.....
.....
.....
.....

7. Worden die verhalen in de standaardtaal of in het dialect verteld?

.....

8. Verschilt het taalgebruik per vertel-situatie? Zo ja, kunt u aangeven wanneer standaardtaal en wanneer dialect gebruikt wordt?

.....
.....
.....
.....
.....

9. Kent u in uw omgeving personen die goed verhalen kunnen vertellen?

.....

10. Kunt u iets meer over deze personen vertellen (woonplaats, beroep, geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, godsdienst), en over hun manier van vertellen?

.....

.....

.....

.....

.....

11. Kent u sterke verhalen?

.....

12. Kunt u daar voorbeelden van geven?

.....

.....

.....

.....

.....

13. Hoe komt u aan deze verhalen?

.....

.....

14. Kent u verhalen over: (a.u.b. doorhalen wat niet van toepassing is)

1. Een wandelend dekbed?	ja/nee
2. Een kunstgebit dat in een kabeljauw teruggevonden werd?	ja/nee
3. Vliegende schotels of ufo's?	ja/nee
4. Orgaandiefstal (operaties om bijvoorbeeld donor-nieren te stelen)?	ja/nee
5. Beton in de massief eiken meubels van Oisterwijk?	ja/nee
6. Spinnen in tropische kamerplanten?	ja/nee
7. Tandborstels in het achterwerk?	ja/nee
8. Besmetting met de ziekte aids door een vakantie-liefde?	ja/nee
9. Bescherm-engelen?	ja/nee
10. Ongeluk met de bruid over de drempel dragen?	ja/nee
11. Vreemd vlees in de nasi of de pizza?	ja/nee
12. Vreemde voorwerpen in verpakt voedsel of in drank?	ja/nee
13. Bizarre ongelukken met auto of motor?	ja/nee
14. Grote vissen die gevangen worden?	ja/nee

15. Geldautomaten? ja/nee
16. Air Miles? ja/nee
17. Magnetrons? ja/nee
18. Flippo's? ja/nee
19. Computers? ja/nee
20. Ziekenhuizen? ja/nee
21. Lifters? ja/nee
22. Superheffing? ja/nee
23. Mestoverschot? ja/nee
24. Inbraak? ja/nee
25. Kettingbrieven? ja/nee
26. Drugs? ja/nee

15. Kunt u de verhalen die u kent ook opschrijven?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. Of zijn er andere onderwerpen waar u sterke verhalen over kent?

.....

.....

17. Kent u grappige verhalen of moppen?

.....

18. Kunt u hier een aantal voorbeelden van geven?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

19. Waar hebt u deze verhalen of moppen gehoord?

.....
.....

20. Kent u (oude) verhalen verbonden met karakteristieke personen of plaatsen?

.....

21. Kunt u hier een aantal voorbeelden van geven?

.....
.....
.....
.....
.....

22. Waar hebt u deze verhalen gehoord?

.....
.....

23. Kent u sprookjes of dierenverhalen?

.....

24. Worden die in uw omgeving verteld?

.....

25. Vertelt u ze zelf?

.....

26. Wie vertelt ze aan wie?

.....

27. Kunt u een aantal voorbeelden van zulke sprookjes of dierenverhalen geven?

.....
.....
.....
.....
.....

28. Is het in uw omgeving gebruikelijk om kinderen verhalen te vertellen bij het naar bed gaan?

.....

29. Om wat voor verhalen gaat het hier?

.....

.....

.....

.....

30. Worden de verhalen ter plekke verzonnen, komen ze uit het geheugen, of uit een boek?

.....

31. Wordt vaak hetzelfde verhaal verteld?

.....

32. Zijn er nog andere gelegenheden waarbij verhalen worden verteld aan kinderen (zoals bij het 's morgens opstaan)?

.....

33. Werden er aan u als kind vroeger verhalen verteld?

.....

34. Om wat voor verhalen ging het toen?

.....

.....

35. Werden die verhalen ter plekke verzonnen, kwamen ze uit het geheugen, of uit een boek?

.....

36. Door wie werden die verhalen verteld?

.....

37. Op welke momenten van de dag werden die verhalen verteld?

.....

38. Bent u in het bezit van oude foto's waar mensen opstaan die verhalen vertellen?

.....

Op het P.J. Meertens-Instituut beschikken we over een foto-archief. We willen onze documentatie graag aanvullen met foto's over de Sint Nicolaasviering en de Kerstviering. We zouden daarom graag willen weten of u over zulke foto's beschikt en of u eventueel bereid bent hiervan op onze kosten een kopie te laten maken.

39. Hebt u foto's over de Sint Nicolaasviering en kerstviering?

.....

40. Wanneer ongeveer zijn de foto's gemaakt?

.....

41. Bent u bereid foto's af te staan of hiervan op onze kosten een kopie te laten maken?

.....

In samenwerking met de Stichting Kleurkaart Nederland willen we graag meer inzicht krijgen in het gebruik en de betekenis van kleuren in het dagelijks leven.

42. Zijn er *momenteel* kleuren(-combinaties) die u typisch vindt voor uw dorp, stad of streek?

.....

43. Zo ja, welke?

.....

.....

44. Soms wil men met behulp van kleuren het speciale karakter van een groep, persoon of huis onderstrepen. In sommige gevallen komt de rivaliteit tussen verenigingen tot uiting in kleuren. Spelen kleuren(-combinaties) in uw dorp, stad of streek een soortgelijke rol in de bebouwde omgeving (huizen, boerderijen, schuren, bruggen, hekken)? Gaarne toelichten.

.....

.....

.....

.....

.....

45. Spelen kleuren(-combinaties) in uw dorp, stad of streek een soortgelijke rol in organisaties, verenigingen of feesten (bijvoorbeeld kleding, uniformen, versieringen, gemeentekleuren)? Gaarne toelichten.

.....

.....

.....

.....

.....

46. Werd er vroeger naar uw mening in uw dorp, stad of streek meer of juist minder gebruik gemaakt van bepaalde kleuren(combinaties)?

.....

47. Zijn er verschillen met het huidige kleurgebruik? Gaarne toelichten.

.....

.....

.....

.....

.....

48. Was uw woonomgeving vroeger kleurrijker dan tegenwoordig, of juist andersom?

.....

49. Hebt u zelf een persoonlijke voorkeur voor bepaalde kleuren?

49. Hebt u zelf een persoonlijke voorkeur voor bepaalde kleuren?

.....

50. Op welke manier geeft u daar uiting aan (huis, interieur, gordijnen, kleding)?

50. Op welke manier geeft u daar uiting aan (huis, interieur, gordijnen, kleding)?

.....

.....

51. Wat vindt u aangenaam aan deze kleuren?

.....

.....

Hier is nog ruimte voor op- en aanmerkingen die u eventueel wilt maken met betrekking tot verhalen en de vertelcultuur in uw omgeving.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vragenlijst No. 67 (1996)

Afdeling Volkskunde
van het P.J. Meertens-Instituut
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR Amsterdam
Telefoon: 020 - 6234698

Correspondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW Amsterdam

VRIJGEZELLENPARTY'S, LAATSTE SCHOOLDAG EN VARIA

Deze vragenlijst bestaat uit drie onderdelen: een aantal vragen over vrijgezellenparty's, over de viering van de laatste schooldag en over enkele losse onderwerpen.

In de afgelopen jaren is in Nederland en omliggende landen het gebruik toegenomen om kort voor de huwelijksluiting zogenaamde vrijgezellenparty's te organiseren. Dit zijn feestjes waarbij de aanstaande bruid en bruidegom ieder apart met hun eigen vriendinnen respectievelijk vrienden het afscheid van de status van vrijgezel vieren. Ze worden voor jongens ook wel 'bokkenavond' of 'hengstenbal' genoemd. Wij willen daar graag meer over weten.

Misschien kennen sommigen van u een dergelijk feest uit eigen ervaring. Het is echter niet onwaarschijnlijk dat velen van u voor het eerst van dit verschijnsel horen. In dat geval willen u verzoeken er eens bij uw kinderen of in uw omgeving naar te vragen. Wilt u dan aan degenen die wel bekend zijn met dit type feest deze vragen voorleggen? Aan de hand daarvan kunt ook anderen vragen in eigen bewoordingen een beschrijving van een vrijgezellenparty te geven. Misschien leest u ook wel eens over deze feesten in uw plaatselijke (huis-aan-huis)krant. We zouden u dankbaar zijn als u knipsels daarover aan ons zoudt willen toesturen. Dit geldt ook voor eventuele foto's die door de deelnemers aan een dergelijke party zijn gemaakt. Wilt u daarbij aangeven wanneer en waar de foto's zijn gemaakt, en wie erop staan?

GEGEVENS INVULLER

Naam:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Geboorteplaats en -jaar:

(Vroeger) Beroep:

Godsdienst:

GEGEVENS ZEGSMAN / -VROUW

Naam:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Geboorteplaats en -jaar:

(Vroeger) Beroep:

Godsdienst:

1. Kent u in uw omgeving de vrijgezellenparty?

.....
.....
.....

2. Wanneer hebt u er het eerst van gehoord?

.....
.....
.....
.....

3. Wordt de vrijgezellenparty beschouwd als een gebruik dat is geïntroduceerd door de 'import' in de eigen plaats?

.....
.....
.....

4. Hebt u er zelf (vroeger) wel eens aan meegedaan?

.....
.....
.....

5. Heeft de vrijgezellenparty in uw omgeving een bijzondere benaming? Zo ja, welke?

.....
.....
.....

6a. Is de vrijgezellenparty voor de vrijgezel een verrassing, wordt hij of zij 'gekidnap', of wordt zij of hij er tevoren in gekend?

.....
.....
.....
.....

6b. Worden de ouders tevoren ingelicht?

.....
.....
.....

7a. Wordt de vrijgezellenparty in de woonplaats van de vrijgezel gehouden?

.....
.....
.....

7b. Zo ja, op welke lokatie (thuis, in een café, restaurant)?

.....
.....
.....
.....

- 8a. Wordt de vrijgezellenparty in een andere plaats gehouden?
.....
.....
- 8b. Zo ja, in welke plaats en op welke lokatie (naam en adres van café, restaurant)?
.....
.....
9. Wanneer wordt de vrijgezellenparty gehouden, op de avond voor het huwelijk of enkele dagen daarvoor?
.....
.....
- 10a. Is er iemand die op de vrijgezellenparty als ceremoniemeester optreedt?
.....
.....
- 10b. Zo ja, is dat de getuige van de bruid(egom), een naast familielid of een naaste collega?
.....
.....
- 11a. Hoeveel mensen nemen doorgaans aan een vrijgezellenparty deel?
.....
- 11b. Hoe worden zij uitgekozen?
.....
.....
- 11c. Zijn het vooral familieleden of vooral kennissen, leden van verenigingen en collega's?
.....
.....
- 11d. Komen zij vooral uit de eigen plaats of ook van daarbuiten?
.....
.....
- 11e. Komen er ook ongenode gasten, en zijn zij welkom?
.....
.....

12a. Is er een bepaalde leeftijdsgrens voor een bruid of bruidegom om een vrijgezellenparty te krijgen?

.....
.....

12b. Is er een bepaalde leeftijdsgrens voor de deelnemers?

.....

13a. Kunt u beschrijven wat er op een vrijgezellenparty voor meisjes allemaal wordt gedaan?

.....
.....
.....
.....
.....

13b. Moet de aanstaande bruid zich bijvoorbeeld op een ongewone wijze verkleden (bijvoorbeeld als het andere geslacht) of een beproeving ondergaan?

.....
.....

13c. Wordt er een maaltijd gehouden of alleen gedronken?

.....
.....

13d. Worden er bepaalde liederen gezongen of toespraken gehouden?

.....
.....

14a. Kunt u beschrijven wat er op een vrijgezellenparty voor jongens allemaal wordt gedaan?

.....
.....
.....
.....
.....

14b. Moet de aanstaande bruidegom zich bijvoorbeeld op een ongewone wijze verkleden (bijvoorbeeld als het andere geslacht) of een beproeving ondergaan?

.....
.....

14c. Wordt er een maaltijd gehouden of alleen gedronken? Is het de bedoeling hem dronken te voeren?

.....
.....

14d. Worden er bepaalde liederen gezongen of toespraken gehouden?

.....
.....

15. Ondergaat de vrijgezel de party passief of speelt hij daarin zelf ook een actieve rol?

.....
.....

16. Is er een bepaald voorgeschreven patroon voor het houden van een vrijgezellenparty of wordt die telkens geheel naar eigen inzichten gehouden?

.....
.....
.....
.....
.....

17a. Zijn er specifieke verschillen tussen vrijgezellenparty's voor meisjes en jongens?

.....
.....

17b. Zo ja, welke?

.....
.....
.....
.....

18. Wordt als onderdeel van de party met de vrijgezel een tocht door de plaats gemaakt?

.....
.....

19. In wat voor sociale kringen komt de vrijgezellenparty (vooral) voor?

.....
.....

20. Wie betaalt de kosten van de vrijgezellenparty's?
.....
.....
- 21a. Doen zich bij vrijgezellenparty's wel eens (sexuele) 'excessen' voor, worden er vernielingen aangericht?
.....
.....
- 21b. Hoe reageren buitenstaanders daarop?
.....
.....
- 21c. Worden vrijgezellenparty's wel eens verboden?
.....
.....
22. Kunt u veranderingen beschrijven die zich in de viering van een vrijgezellenparty hebben voorgedaan?
.....
.....
.....
.....
.....
23. Heeft u de indruk dat het als eervol, een blijk van waardering geldt, wanneer iemand een vrijgezellenparty aangeboden krijgt?
.....
.....
- 24a. Nemen de deelnemers aan een vrijgezellenparty later ook deel aan de bruiloft?
.....
.....
- 24b. Als een herkenbare groep?
.....
.....
- 24c. Halen zij na afloop van de bruiloft nog grappen uit met het bruidspaar?
.....
.....

24d. Zo ja, wat voor soort?

.....
.....
.....
.....
.....

25a. Spelen kinderen in de eigen woonplaats nog een rol bij het afscheid van de vrijgezellenstatus?

.....
.....

25b. Houden zij bijvoorbeeld een serenade voor het huis van de aanstaande bruid of bruidegom?

.....
.....

25c. Zo ja, op welk tijdstip voor het huwelijk?

.....
.....

26. Kent u andere gebruiken dan een vrijgezellenparty om de overgang naar de huwelijkse staat te markeren?

.....
.....
.....
.....
.....

LAATSTE SCHOOLDAG

Wanneer kinderen van de lagere of middelbare school of volwassenen die een opleiding of cursus hebben gevolgd hun diploma behalen, wordt dat dikwijls op een of andere manier gevierd. Heeft u, of hebben uw kinderen, dat wel eens gedaan? Zo ja, kunt u ons daarvan een beschrijving geven, aan de hand van onderstaande vragen? Ook bij dit type feest zouden we graag in bezit komen van kranteknipfels of foto's.

27. Wordt op de laatste schooldag het huis versierd, gaat de vlag uit, wordt een tas of beroepskleiding aan de vlaggestok bevestigd?

.....
.....

28. Kunt u zich herinneren wanneer dit gebruik voor het eerst voorkwam?

.....
.....

29a. Krijgen de geslaagde leerlingen geschenken?

.....
.....

29b. Zo ja, van wie?

.....
.....

30a. Krijgen de docenten geschenken van de leerlingen?

.....
.....

30b. Hebben die geschenken het karakter van een surprise?

.....
.....

31a. Heeft de diploma-uitreiking op school een feestelijk karakter?

.....
.....

31b. Waaruit bestaat dat?

.....
.....

32a. Wordt voor de geslaagde(n) een feestje gegeven?

.....
.....

32b. Zo ja, gebeurt dat thuis, op school, in een café of in een verenigingsgebouw?

.....
.....

33. Wie nemen aan zo'n feest deel? Alleen de geslaagden of ook ouders, genodigden?

.....
.....

34a. Wordt ter gelegenheid van het behalen van het diploma een ludieke tocht door de plaats gemaakt?

.....
.....

34b. Heeft een andere ludieke actie plaats, bijvoorbeeld een bezetting van de school door de examenklas?

.....
.....

34c. Wordt een actie voor een goed doel gehouden?

.....
.....

35. Wordt de geslaagden wel eens een muzikale serenade gebracht?

.....
.....

36. Kunt u veranderingen noemen in de viering van de laatste schooldag?

.....
.....
.....
.....
.....

VARIA

37a. Kent u in uw omgeving een revue of bonte avond, in de zin van een jaarlijks terugkerende avond met liedjes, conferences en/of sketches?

.....
.....

37b. Waar vindt deze revue of bonte avond plaats?

.....
.....

37c. Hoe wordt deze avond genoemd? Revue of bonte avond?

.....
.....

37d. Vindt deze avond jaarlijks plaats. Zo ja, op welke datum?

.....
.....

37e. Wordt voor de liedjes, conferences en/of sketches het dialect gebruikt?

.....
.....
.....

37f. Als de avond in onbruik is geraakt, in welke jaren vonden de uitvoeringen plaats?

.....
.....

37g. Kunt u een contactpersoon noemen voor verdere informatie?

.....
.....
.....

38a. Is u het gebruik bekend dat de zevende zoon naar de koning werd vernoemd?

.....
.....

38b. Zo ja, kunt u er iets meer over vertellen?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

38c. Werd ook de zevende dochter naar de koning vernoemd?

.....
.....

38d. Werd dit gedaan in de hoop op een financiële ondersteuning van de kant van de koning?

.....
.....
.....

39. *Meneer Jansen haalt een grap uit met een onbekende medepassagier.*

Meneer Jansen is onderweg naar Spanje. Een onbekende medepassagier uit het vliegtuig waarmee hij reist schiet hem aan en vraagt:

"Pardon meneer, weet u misschien ook hoe Veendam gisteren gespeeld heeft?"

Meneer Jansen antwoordt: "Dat hangt ervan af. Wilt u vandaag een goede dag hebben of een slechte?"

De onbekende medepassagier antwoordt verbaasd: "Een goede dag natuurlijk."

"Dan hebben ze gewonnen", zegt meneer Jansen.

Wat vindt u van de grap van meneer Jansen:

A. Grappig

B. Onbeleefd

C. Flauw

D. Moet kunnen

(Niet meer dan één antwoord omcirkelen)

40. In bepaalde delen van Nederland is of was het gebruik om het vet dat de (huis)slacht oplevert geschikt te maken voor de consumptie door het te smelten, er stroop (of iets dergelijks) door te roeren en daarna weer te laten stollen. Dit aldus gezoete vet werd dan bijvoorbeeld wel als broodbeleg gegeten.

40a. Kent u dit gebruik uit uw plaats of streek?

.....

40b. Als het wel heeft bestaan, maar inmiddels verdwenen is: wanneer verdween het ongeveer?

.....

40c. Klopt de hierboven beschreven methode ongeveer; zijn er aanvullingen te geven?

.....

40d. At u het vet als broodbeleg of op een andere wijze?

.....

40e. Vond u het lekker of juist niet?

.....
.....

40f. Kunt u de naam van dit gerecht in uw streektaal geven?

.....
.....

RUIMTE VOOR OPMERKINGEN

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

Vragenlijst No. 68 (1997)

Afdeling Volkskunde
van het P.J. Meertens-Instituut
voor Dialectologie, Volkskunde en Naamkunde
van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Keizersgracht 569-571
1017 DR Amsterdam
Telefoon: 020 - 6234698

Korrespondentie-adres:
Postbus 19888
1000 GW Amsterdam

SINT-MAARTEN

De vragenlijst van dit jaar gaat over het St.-Maartenfeest. Op of rond 11 november gaan de kinderen in de vooravond met lichtjes de deuren langs, zingen St.-Maartenliedjes en worden daarvoor beloond met een traktatie. Bijna zestig jaar geleden, in 1938, zijn over het St.-Maartenfeest al eens enkele vragen gesteld aan de toenmalige correspondenten. Om de veranderingen die zich sindsdien in het gebruik hebben voorgedaan op het spoor te komen, doen we opnieuw een beroep op u als correspondent.

St.-Maarten is een kinderfeest, maar volwassenen hebben zich er dikwijls mee bemoeid. Meestal om het te stimuleren, bijvoorbeeld door het organiseren van een optocht of een prijsuitreiking voor de mooiste lampion, ook wel om baldadigheden van de oudere jeugd, als de kleintjes al weer thuis zijn, te ontmoedigen. We hebben de indruk dat de laatste jaren allerlei verenigingen zich weer inzetten om het feest te doen herleven. Soms valt enig ongenoegen te beluisteren dat de zangertjes aan de deur meer voor geld dan voor snoep belangstelling hebben en de traditionele liedjes niet meer goed kennen. Deze verschillende aspecten komen in dit deel van de lijst aan bod. Met het toesturen van berichten uit uw plaatselijke (huis-aan-huis)krant over de St.-Maartenviering en eventueel van door u gemaakte foto's daarvan zoudt u ons een groot plezier doen.

GEGEVENS INVULLER

Naam:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Geboorteplaats en -jaar:

(Vroeger) Beroep:

Godsdienst:

GEGEVENS ZEGSMAN / -VROUW

Naam:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Geboorteplaats en -jaar:

(Vroeger) Beroep:

Godsdienst:

1. Wordt in uw woonplaats met St.-Maarten door de kinderen met lichtjes langs de deuren getrokken om iets op te halen, na daarvoor eerst gezongen te hebben?
2. Is het St.-Maartenfeest in uw woonplaats steeds gevierd of is het pas recent ingevoerd?
3. In het laatste geval, sinds wanneer ongeveer en door wie?
4. Hoe oud zijn de kinderen die aan de deur komen ongeveer?
5. Komen zowel jongens als meisjes aan de deur?
6. Worden de kinderen begeleid door een oudere broer of zus of door een volwassene?
7. Hebben de kinderen een lichtje bij zich?
8. Zo ja, is het lichtje een uitgeholde biet, een papieren lampion of heeft het een andere vorm?
9. Zijn deze lichtjes doorgaans zelfgemaakt, thuis of op school, of kant-en-klaar gekocht?
10. Worden voor de verlichting kaarsjes gebruikt, waxinelichtjes of lampjes met een batterij?
11. Wordt door de kinderen gezongen voor het aanbellen, na het aanbellen of bellen ze helemaal niet aan?
12. Zingen de kinderen spontaan of op verzoek van de mensen aan de deur?
13. Welke liedjes zingen de kinderen doorgaans? Wilt u, liefst op een apart vel, de complete teksten (of desnoods alleen de beginregels) van de u bekende St.-Maartenliedjes noteren en daarbij vermelden wanneer u die liedjes gehoord hebt?
14. Zijn dit naar uw indruk hoofdzakelijk oude, bekende liedjes, of ook nieuwe liedjes?
15. Heeft u een oordeel over de kwaliteit van de liedjes die worden gezongen? Hoe luidt dat?
16. Worden ook wel eens Sinterklaasliedjes gezongen op St.-Maarten?
17. Worden er ook speciale liedjes gezongen aan de deuren waar niet open gedaan wordt?

18. Zo ja, hoe luiden deze liedjes? Wilt u deze eveneens op een apart vel noteren?
19. Wat krijgen de kinderen doorgaans als traktatie? Fruit, snoep, geld?
20. Zijn er veranderingen opgetreden in de traktaties die de kinderen krijgen? Zo ja, welke?
21. Hebt u de indruk dat mensen de kinderen graag trakteren of staat men eerder afwijzend tegenover het vragen om een traktatie?
22. Heeft uw wel eens gehoord of gezien dat oudere kinderen de traktaties van de jongere afpakken?
23. Zijn de kinderen die aan de deur komen verkleed?
24. Zo ja, hoe zijn de kinderen dan doorgaans verkleed?
25. Krijgen de kinderen op St.-Maarten nog op een andere manier dan door langs de deuren te gaan een geschenk of traktatie, op school of door bijvoorbeeld thuis een schoen te zetten?
26. Wordt in uw woonplaats een optocht van kinderen met lichtjes georganiseerd?
27. Zo ja, wie of welke vereniging of instantie (gemeente, kerken, scholen) treedt op als organisator?
28. Zo ja, sinds wanneer (ongeveer)?
29. Is bekend wat de aanleiding was om deze optocht te organiseren?
30. Hoe staat u tegenover een dergelijke optocht? Kan die goed bestaan naast het zingen aan de deuren of wordt dat door de optocht verdrongen?
31. Is aan de optocht een prijsuitreiking verbonden voor het mooiste lichtje?
32. Vindt die uitreiking plaats op straat of in een gebouw?
33. Is de burgemeester of een andere vertegenwoordiger van de gemeente bij de optocht aanwezig?
34. Neemt aan de optocht de figuur van St.-Maarten deel?
35. Zo ja, hoe is hij gekleed? Als romeins soldaat, als bisschop?
36. Rijdt hij op een paard?
37. Houdt 'St.-Maarten' een toespraak tijdens of na afloop van de optocht?

38. Wat wordt door hem gezegd?
39. Waar wordt deze toespraak gehouden?
40. Wordt tijdens, voor of na de optocht de scène gespeeld dat St.-Maarten zijn halve mantel geeft aan de bedelaar?
41. Waar wordt deze scène gespeeld?
42. Vinden na afloop van de rondgang langs de huizen of de optocht wel eens baldadigheden plaats van de opgeschoten jeugd?
43. Zo nee, was dat misschien vroeger wel het geval?
44. Wanneer zijn deze (eventuele) baldadigheden opgehouden, en waardoor?
45. Wordt in uw woonplaats een St.-Maartenvuur ontstoken?
46. Waar wordt dit vuur ontstoken?
47. Wie bouwen het vuur op?
48. Is daarbij sprake van enige organisatie?
49. Zo ja, door wie of welke vereniging(en)?
50. Wordt het vuur ontstoken in overleg met de brandweer?
51. Wordt St.-Maarten in uw woonplaats nog op een andere manier gevierd dan hiervoor genoemd?
52. Als u de tegenwoordige St.-Maartenviering vergelijkt met die uit uw jeugd, welke veranderingen stelt u dan vast?
53. Beschikt u over foto's van het St.-Maartenfeest en bent u eventueel bereid om die aan ons af te staan of op onze kosten kopie daarvan te laten maken? Wilt u aangeven wanneer deze foto's ongeveer gemaakt zijn?
54. Heeft u een dagboek, autobiografie of opgeschreven herinneringen van uw ouders of voorouders in uw bezit? Bent u bereid om op onze kosten kopie daarvan te laten maken?

BEZOEKADRES:	ANTWOORDNUMMER:	POSTADRES:	TELEFOON:
Joan Muyskenweg 25 1096 CJ Amsterdam	Antwoordnummer 10778 1000 RA Amsterdam	Postbus 94264 1090 GG Amsterdam	(020) 462 85 00 (020) 462 85 10

Volkskunde vragenlijst 69 (1998)

I

K

DE ZONDAG

Het zal velen van u niet ontgaan zijn dat de '24-uurseconomie' oprukt en dat zelfs op zondagen tegenwoordig winkels open zijn. Beschouwen sommigen dit als een welkome verruiming van de individuele keuzemogelijkheid, anderen betreuren het verlies van vaste rustpunten. Doel van de volkskunde vragenlijst van dit jaar is om deze veel besproken veranderingen, met name de manier waarop de zondag nu beleefd wordt, in historisch perspectief te plaatsen.

Want ook vroeger werd de zondag lang niet door iedereen op dezelfde wijze beleefd. Was de zondag voor sommigen een beetje feestelijke dag, voor anderen was het misschien een dag waarop er juist veel niet mocht. Voor sommigen zal de zondag een rustdag zijn geweest, voor anderen een min of meer 'gewone' werkdag.

Om een vergelijking mogelijk te maken met het heden willen we graag van u weten hoe op een bepaald moment – ruim genomen als uw 'jeugd' – in uw gezin de zondag werd doorgebracht. Door de beschrijvingen van mensen met verschillende leeftijden, in verschillende kringen en uit verschillende delen van het land met elkaar te vergelijken hopen we een beeld te krijgen van de verschillen die er bestonden tussen het doorbrengen van de zondag en van de veranderingen die zich daarin hebben voorgedaan.

Daartoe zijn we het meest gebaat bij een zo uitvoerig mogelijke beschrijving van de gemiddelde zondag in uw jeugd. Hoe zag die er doorgaans uit en hoe beleefde u deze dag? De vragen die wij hebben opgesteld dienen hierbij slechts als geheugensteun. U kunt dan ook gerust op allerlei dingen ingaan die niet in de vragen aan de orde komen maar die u toch de moeite van het vermelden waard vindt. Mocht de opengelaten ruimte onvoldoende zijn, wilt u dan uw beschrijving op een apart vel geven?

We hebben de vragen thematisch ingedeeld. Eerst zullen we u vragen iets te vertellen over de voorbereidingen op de zondag, de zondagse kleding, werken op zondag en de kerkgang. Daarna komen verschillende activiteiten aan bod, zoals cafébezoek, wandelen, visite, televisie kijken en dergelijke.

R

V. 660780

1991

[Handwritten signature]

10. *[Faint text]*

11. *[Faint text]*

12. *[Faint text]*

13. *[Faint text]*

14. *[Faint text]*

15. *[Faint text]*

16. *[Faint text]*

17. *[Faint text]*

18. *[Faint text]*

19. *[Faint text]*

20. *[Faint text]*

21. *[Faint text]*

22. *[Faint text]*

23. *[Faint text]*

24. *[Faint text]*

25. *[Faint text]*

26. *[Faint text]*

27. *[Faint text]*

28. *[Faint text]*

29. *[Faint text]*

30. *[Faint text]*

31. *[Faint text]*

32. *[Faint text]*

33. *[Faint text]*

34. *[Faint text]*

35. *[Faint text]*

36. *[Faint text]*

37. *[Faint text]*

38. *[Faint text]*

39. *[Faint text]*

40. *[Faint text]*

41. *[Faint text]*

42. *[Faint text]*

43. *[Faint text]*

44. *[Faint text]*

45. *[Faint text]*

46. *[Faint text]*

47. *[Faint text]*

48. *[Faint text]*

49. *[Faint text]*

50. *[Faint text]*

Werken

4.1 Moesten uw ouders of één van uw ouders op zondag werken? Altijd? Hoelang?

.....
.....
.....

4.2 Waren er in uw omgeving mensen die werken op zondag veroordeelden?

.....
.....

4.3 Waren er in de omgeving waar u woonde winkels of kraampjes geopend? Wat voor soort winkels of kraampjes? Werd hier gebruik van gemaakt? Door wie?

.....
.....
.....

4.4 Waren er mensen die dit veroordeelden? (Wie?) Hoe uitte zich dat dan? Was er sprake van discussies, ruzies over dit onderwerp?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kerkgang

5.1 Ging men bij u thuis 's zondags naar de kerk? Zo ja, wie?

.....
.....

5.2 Iedere zondag of incidenteel?

5.3 Hoe vaak per dag? (Graag ook aangeven wie).

5.4 Werd er tijdens de kerkgang gelet op uw kleding en gedrag? En op de kleding en het gedrag van anderen? Werd daar achteraf over gepraat? Ging u ook naar de kerk als u geen passende kleding had? (Als u zich bepaalde voorvallen herinnert, kunt u deze hier of op een apart vel noteren)

5.5 Hoe ging u naar de kerk (wandelen, fiets, auto)? Met wie?

5.6 Kunt u de sfeer in de kerk beschrijven? Werd u geacht stil te zijn zodra u de kerk binnenkwam? Zat iedereen doorelkaar in de kerk of werd er onderscheid gemaakt? Waar zat u? Had u een vaste plaats? Hadden uw ouders een vaste plaats? Waar?

5.7 Wat gebeurde er doorgaans direct na het uitgaan van de kerk? (Bleef men bijvoorbeeld nog lang in groepjes bij de kerk staan? Of ging men meteen naar huis?)

Activiteiten*Cafébezoek*

- 6.1 Was het bij u thuis gebruikelijk om op zondag naar het café te gaan? Vanaf welke leeftijd? Wie gingen? Op welk moment van de dag? Hoelang? Wat werd er gedronken? Was er daarbij sprake van bepaalde rituelen? Waren er mensen die het cafébezoek afkeurden?

- 6.2 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

Politieke en culturele bijeenkomsten

- 6.3 Ging men bij u thuis op zondag naar politieke of culturele bijeenkomsten (partij, club ed.)? Zo ja, wie en waarheen? Waren er mensen die dit veroordeelden?

- 6.4 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

Wandelen

- 6.5 Werd er bij u thuis op zondag gewandeld? Vaak of incidenteel? Op welk uur van de dag? Hoelang? Met wie? Was het altijd dezelfde wandeling? Mocht u tijdens zo'n wandeling hollen?

6.6 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

.....
.....

Uitstapjes

6.7 Werden er op zondag uitstapjes gemaakt? Vaak of incidenteel? Waarheen? Met wie?

.....
.....
.....
.....

6.8 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

.....
.....

Sport en Spel

6.9 Werden er op zondag spelletjes gedaan? Met wie? Mocht u buiten spelen? Met wie wel en met wie niet? Werd er op zondag gesport? Zo ja, welke sporten werden beoefend? Vaak of incidenteel? Waren er mensen in uw omgeving die dit afkeurden? Werd er daarbij onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten sporten? Ging u weleens kijken naar sport? Welke? Regelmatig of incidenteel? Waren er mensen die dit afkeurden?

.....
.....
.....
.....

6.10 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

.....
.....

Visite

6.11 Werden er op zondag visites afgelegd? Bij wie? Met wie? Wanneer? Was het een dag waarop visite werd ontvangen? Wie kwamen er dan? Wanneer? In welk vertrek zat men dan? Mannen en vrouwen door elkaar? Mocht u spelen tijdens die visites? Binnen en buiten? Hoe lang bleef de visite doorgaans?

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
6.12 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

.....
.....
Eten en drinken

6.13 Waren de maaltijden (ontbijt, koffie, middageten, thee, borrel, avondeten etc.) op zondag anders dan door de week? Wat was het verschil (vertrek, aantal gangen, serviesgoed, duur, gerechten enz.)? Werd er gebeden? Werd er voorgelezen? Waaruit? Door wie? Gebeurde dit ook op doordeweekse dagen?

.....
.....
6.14 Onderscheidde de zondag zich wat dit betreft van andere dagen in de week? Zo ja, waarin zat het verschil?

.....
.....
Muziek en lectuur

6.15 Werd er gemusiceerd? Door wie? Wat voor instrumenten? Wat voor muziek? Werd er gezongen? Door wie? Wat? Speelde iemand daarbij op een muziekinstrument? Werden er liedjes uit het hoofd gezongen? Zong iedereen mee? Werd er ook wel uit een liedbundel of een liedboek gezongen? Weet u nog welk(e)? Kunt u liedjes noemen die werden gezongen? Was er een speciale tijd waarop werd gezongen? Gebeurde dit alleen op zondag of ook wel op andere dagen van de week? Werd er naar muziek geluisterd? Door wie? Naar wat? Was dit andere muziek dan op doordeweekse dagen? Werd er gelezen? Wat zoal? Werd er voorgelezen? Waaruit? Wie las er dan voor?

BEZOEKADRES:

Joan Muyskenweg 25
1096 CJ Amsterdam

POSTADRES:

Postbus 94264
1090 GG Amsterdam

TELEFOON:

(020) 462 85 00
(020) 462 85 10

Volkskundevragenlijst 70 (2000)

I

K

Naam van de invuller: Geboortejaar:
 Adres:
 Postcode + woonplaats:
 Beroep (of vroeger beroep):

STREEKDRACHT EN KLEEDGEDRAG

Op verscheidene plaatsen in het land worden traditionele klederdrachten (of streekdrachten) gedragen, zowel authentieke kostuums als kopieën ten behoeve van speciale manifestaties. Over dit verschijnsel en uw opinie daarover willen we graag meer weten. Behalve over Nederlandse kostuums kunt u ook gegevens invullen, voorzover u daarmee bekend bent, met betrekking tot de kleding van migranten. De specifieke uitvoering van de kostuums komt in de lijst niet aan de orde, maar informatie daarover is natuurlijk zeer welkom. We hebben niet alleen belangstelling voor traditionele drachten, maar ook voor hedendaagse kleding. Daarom willen we graag weten welke kleding u zelf draagt bij bepaalde gelegenheden. Ten behoeve van onze documentatie zijn we tot slot geïnteresseerd in het bezit van sieraden, aangezien deze doorgaans het best bewaard zijn gebleven, en in eventuele familie-foto's van mensen in dracht.

Wilt bij het teken aankruisen wat van toepassing is?

Het dragen van streekdracht

- Op welke plaats of welke streek hebben uw antwoorden betrekking?

- Worden in uw naaste omgeving op dit moment speciale (streek)drachten gedragen?
 Ja Neen (ga door met vraag 12)

3 Betreft dat uw

- gezin
- familie
- werkomgeving
- woonplaats?

4 Wordt de dracht gedragen door:

☐ meisjes jonger dan 18 jaar:	circa	personen
☐ vrouwen in de leeftijd van 18 - 50 jaar:	circa	personen
☐ vrouwen ouder dan 50 jaar:	circa	personen
☐ jongens jonger dan 18 jaar:	circa	personen
☐ mannen in de leeftijd van 18 - 50 jaar:	circa	personen
☐ mannen ouder dan 50 jaar:	circa	personen

5 Wanneer wordt de dracht gedragen? Is dat

- dagelijks
- alleen op zon- en feestdagen
- op het werk
- in de vrije tijd
- bij bijzondere gelegenheden.

6 Kunt u omschrijven waarom men zich in dracht kleedt? (Bijvoorbeeld uit hoofde van het beroep of om de godsdienstige achtergrond kenbaar te maken.)

.....

.....

.....

7 Kunt u, indien u bij vraag 5 de laatste mogelijkheid heeft aangekruist, aangeven – liefst zo precies mogelijk – bij welke bijzondere gelegenheden (bijvoorbeeld een bruiloft, een historische markt of optocht, bijzondere manifestaties of toeristische evenementen) de dracht gedragen wordt?

.....

.....

.....

8 Kunt u in uw eigen woorden een karakteristiek geven van de groepen klederdracht dragers?

.....

.....

.....

9 Waar wordt de dracht gedragen? Is dat

- alleen in de eigen woonplaats
- ook buiten de eigen woonplaats, bijvoorbeeld op vakantie
- uit hoofde van de beroepsuitoefening?

10 Is de streekdracht in de afgelopen vijftig jaar veranderd? Zo ja, was dat

- wegens meer draaggemak
- omdat de traditionele stoffen niet meer te krijgen zijn
- omdat nieuwe materialen meer aanspreken
- onder invloed van de algemene mode
- op eigen initiatief
- om andere redenen, namelijk

.....

11 Welke onderdelen zijn veranderd?

.....

(Ga verder met vraag 16)

12 Als er op dit moment in uw omgeving geen (streek)dracht wordt gedragen, wanneer gebeurde dat voor het laatst?

- Sinds mensenheugenis niet meer
- Tot jaar (ongeveer)
- Onbekend

13 Wanneer u het jaar hebt ingevuld weet u dan ook bij welke gelegenheid of gelegenheden voor het laatst streekdracht werd gedragen?

.....

14 Waarom is volgens u de dracht verdwenen?

- wegens het geringe draagcomfort
- onder invloed van de mode
- door het niet meer zelf vervaardigen van kleding
- door het gebrek aan traditionele materialen
- wegens het bewerkelijke onderhoud en reiniging
- om niet als 'ouderwets' afgeschilderd te willen worden
- om andere redenen, namelijk

.....

15 Kunt u dat toelichten?

.....

16 Bestaat in er uw woonplaats of regio een volksdansgroep die zich in klederdracht hult? Zo ja, betreft dat Nederlandse of buitenlandse drachten?

.....

17 Zijn er in uw woonplaats andere verenigingen of gilden die een eigen kostuum of uniform dragen? Zo ja, hoe ziet dat eruit? (Ga verder met vraag 18)

.....

18 Heeft u familieleden die geëmigreerd zijn en die

- in het bezit zijn van dracht
- dracht dragen
- of dracht bestellen in Nederland?

19 Weet u ook bij welke gelegenheden zij de dracht dragen?

.....

20 Op welk emigratieland hebben deze antwoorden betrekking?

.....

Opinies met betrekking tot klederdracht

21 Wat vindt u van het verdwijnen van streekdrachten?

.....

22 Bent u van mening dat klederdracht mag veranderen of moer deze hetzelfde blijven?

.....

23 Zou een streekdracht, die aangepast is aan de eisen van de tijd, volgens u kans van slagen hebben?

.....

24 Wat vindt u van het gebruik van klederdracht in de folklore, bijvoorbeeld bij gelegenheid van feesten en manifestaties?

.....

.....

.....

25 Wat vindt u van het gebruik van klederdracht in reclame, zoals advertenties en tv-commercials? Kunt u voorbeelden noemen?

.....

.....

.....

26 Wanneer wordt gevraagd naar een typisch Nederlandse dracht of een karakteristiek Nederlands klederdracht-attribuut, waaraan denkt u dan?

.....

.....

.....

Persoonlijk kleedgedrag

27 Welke kleding (kledingstukken, stoffen) draagt u zelf in uw vrije tijd?

.....

.....

28 Welke kleding (kledingstukken, stoffen) draagt u zelf op het werk?

.....

.....

29 Welke kleding (kledingstukken, stoffen) draagt u zelf op zon- en feestdagen of bij representatieve gelegenheden?

.....

.....

30 Draagt u, of dragen leden van uw gezin, ook zelf vervaardigde kleren?

Ja

Neen (ga door met vraag 35)

31 Welke kledingstukken dit betreft dit?

.....

.....

- 32 Zijn deze kledingstukken bestemd voor kinderen of voor volwassenen?
.....
- 33 Worden voor het zelf maken van kleding speciale tijdschriften geraadpleegd?
Zo ja, geef s.v.p. aan welke tijdschriften en of u er op geabonneerd bent.
.....
.....
- 34 Hoeveel tijd wordt in uw gezin per jaar gemiddeld besteed aan het zelf vervaardigen van kleding?
.....
- 35 Over welke apparatuur beschikt u in het huishouden voor vervaardiging of onderhoud van kleding?
.....
- 36 Welk bedrag geeft u persoonlijk per jaar gemiddeld uit aan het kopen van nieuwe kleding?
.....
- 37 Zijn er speciale perioden/maanden in het jaar waarop u vooral kleding aanschaft?
.....
- 38 Koopt u wel eens tweedehands kleding?
.....
- 39 Zo ja, wat voor kledingstukken betreft dit dan?
.....
.....
- 40 Wie wast en strijkt de kleding?
.....
.....
- 41 Wat doet u met niet meer gedragen of versleten kleren?
.....
.....

Documentatie met betrekking tot streekdrachten

- 42 Bent u, of uw familie, in het bezit van foto's waarop personen in streekdracht zijn afgebeeld?
- Ja
 Neen

43 Zo ja, uit welke periode dateren ze ongeveer?

.....

Het meesturen van fotocopies wordt zeer op prijs gesteld.

44 Bent u of is uw familie in het bezit van streekdracht-sieraden?

Neen

Ja

45 Zo ja, welke?

Voor vrouwen:

oorijzer

voorhoofdsnaald

mutsenspelden

(oor)bellen

colliers

broches

ringen

centtuurgespen

tassen of tuigjes

schoengespen

knopen

anderszins:

.....

46 Voor mannen:

ooringetjes

keelknopen

ringen

broekknopen

andere soorten knopen voor sluitingen of sier

horlogeketting met toebehoren

schoengespen

anderszins:

.....

47 Verkeren de sieraden nog in originele staat?

Ja

Neen

48 Zo niet, wat is veranderd?

.....

.....

.....

GRAANCIRKELS

De laatste jaren verschijnen er in Nederland en Vlaanderen elke zomer cirkels in het graan. Tot voor kort waren het eenvoudige cirkels, maar steeds vaker zien we ook complexere patronen verschijnen: reeksen van cirkels en pictogrammen (symbool-tekens). De kranten en de televisie besteden er doorgaans aandacht aan, en wakkeren niet zelden de gedachte aan dat het ontstaan van de cirkels een mysterie is. Soms bekennen mensen achteraf dat zij de cirkels gemaakt hebben, maar dat gebeurt zeker niet bij alle cirkels in het graan. Sterker nog, volgens bepaalde graancirkel-onderzoekers kunnen lang niet alle cirkels door mensenhand gemaakt zijn. Haast iedereen heeft zo zijn gedachten over de graancirkels, en de verklaringen voor het verschijnsel vertalen zich regelmatig in verhalen of geruchten. Graag zouden wij meer weten over de verhalen en hypothesen die in den lande de ronde doen - en ook hoe u er persoonlijk over denkt.

51 Is er in uw omgeving de afgelopen tien jaar een graancirkel gesignaleerd?

- ja
 nee

52 Heeft u die graancirkel zelf gezien?

- ja
 nee

53 Heeft u ooit buiten uw directe woonomgeving een graancirkel bezocht?

- ja
 nee

54 Welke van de volgende verklaringen wordt er - voor zover u weet - door de getroffen boer gegeven? (U mag meerdere antwoorden aankruisen)

- mensenwerk
 gemaakt door ufo's / buitenaardse wezens
 veroorzaakt door locale wervelstorm
 veroorzaakt door parende herten of andere dieren
 een waarschuwing van Moeder Natuur
 ontstaan door aard-energie (energielijnen)
 gemaakt door helicopter
 geen verklaring
 weet ik niet
 anders, namelijk

55 Welke van de volgende verklaringen wordt in uw omgeving door mensen (anders dan door de getroffen boer) gegeven? (U mag meerdere antwoorden omcirkelen)

- mensenwerk
 gemaakt door ufo's / buitenaardse wezens
 veroorzaakt door locale wervelstorm
 veroorzaakt door parende herten of andere dieren
 een waarschuwing van Moeder Natuur

EENVOUDIGE MUZIEKINSTRUMENTEN

U bent vast bekend met het verschijnsel dat mensen van materialen uit hun directe omgeving eenvoudige muziekinstrumenten maken: bladeren, grashalmen, boombast, en eikeldoppen waarop geblazen wordt, (rogge)strohalmen, die ingesneden worden tot een rietblaasinstrumentje, fluitjes en mirlitons van vlietak, wilgentak en been. We kennen benamingen zoals meifluitje, pieper, noncke, toethoorn, toeter en wilsterfluit, maar het is niet altijd duidelijk welk type instrument er in de verschillende streken van Nederland achter een bepaalde benaming schuil gaat. Vandaar de volgende vragen.

61 Werden in uw omgeving ook zulke muziekinstrumentjes gemaakt of bespeeld?

.....

62 Zo ja, welke?

.....

.....

63 Hoe werden deze muziekinstrumentjes genoemd?

.....

.....

64 Hoe werden deze instrumentjes gemaakt?

.....

.....

65 Wie maakte deze instrumentjes?

- U zelf
- een familielid
- iemand anders, namelijk

.....

66 Als u ze zelf maakte, hoe oud was u toen?

.....

67 In welk jaargetijde werden deze instrumentjes bespeeld (bijvoorbeeld in het voorjaar als de bast van wilg los is, in de nazomer wanneer de rogge rijp is)?

.....

68 Door wie werden ze bespeeld?

- Mannen
- Vrouwen
- Jongens
- Meisjes

ONDERZOEK EN DOCUMENTATIE VAN NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR

BEZOEKADRES:

Joan Muyskenweg 25
1096 CJ Amsterdam

POSTADRES:

Postbus 94264
1090 GG Amsterdam

TELEFOON:

(020) 462 85 00
(020) 462 85 10

Volkskunde vragenlijst 71 (2002)

I

K

Geboortjaar van de invuller:

Geboorteplaats:

Beroep (of vroeger beroep):

Hoogst voltooide opleiding:

DE VOGELVERSCHRIKKER

DIEREN IN FEEST EN SPEL

NIEUWE VORMEN VAN GELOOFSBELEVING

In deze gemengde volkskundige vragenlijst willen wij u vragen stellen over het gebruik van de vogelverschrikker vroeger en nu. Verder willen we wat weten over de rol van de gans, het varken en de kat in feest en spel. Tenslotte willen wij u vragen stellen over nieuwe vormen van religiositeit en spiritualiteit, over de 'Nieuwe Tijd'-beweging (New Age), over het begrip 'heiligheid' en over alternatieve geneeswijzen.

U hoeft geen informant te ondervragen voor deze vragenlijst. U kunt volstaan met het persoonlijk beantwoorden van de vragen. Wilt u de antwoorden zoveel mogelijk aankruisen en invullen, ook als u sommige vragen misschien onzinnig vindt?

Hartelijk dank voor uw medewerking!

DE VOGELVERSCHRIKKER IN VERLEDEN EN HEDEN

Er wordt momenteel een inventariserend onderzoek verricht naar de vogelverschrikker in Nederland. Het doel van de vragenlijst is om inzicht te krijgen in de verscheidenheid aan vormen die dit object door de tijd heen heeft gekend. Daarnaast proberen wij inzicht te krijgen in de verschillende locaties waar vogelverschrikkers geplaatst worden.

De vogelverschrikker: vroeger

1. In welke plaats heeft u het grootste gedeelte van uw jeugd doorgebracht?

.....

2. Zag u tijdens uw jeugd vaak vogelverschrikkers?
- nooit soms regelmatig vaak
3. Welke vogelverschrikkers kent u uit uw jeugd? (Meerdere antwoorden mogelijk)
- geen
- levende mensen (volwassenen of kinderen)
- een houten kruis met een overall of kiel
- een met stro gevulde pop
- plastic linten aan een stok
- een vastgebonden, levende kat
- een dode kat
- een zwarte, met stro gevulde sok
- een levende vogel aan een stok
- een dode vogel aan een stok
- een vlieger in de vorm van een vogel
- geluidskanonnen
- anders, namelijk
- weet ik niet meer
4. Indien u bij de vorige vraag één of meer vogelverschrikkers heeft aangekruist, wilt u dan daarachter (bij vraag 3) het nummer aangeven van het type locatie? U kunt kiezen uit:
1. kale akkers die net ingezaaid waren
 2. begroeide akkers
 3. weilanden
 4. fruitboomgaarden in het algemeen
 5. kersenboomgaarden
 6. volkstuinten in de stedelijke gebieden
 7. boerenerven of boerderijtuinen
 8. stadstuinen
 9. voederkuilen
 10. visvijvers
 11. tentoonstellingen en musea
 12. tuincentra
 13. vogelverschrikkerfestivals
 14. anders, namelijk
 15. weet ik niet meer

De vogelverschrikker: nu

5. Ziet u tegenwoordig in de omgeving van uw woonplaats wel eens vogelverschrikkers?
- nooit soms regelmatig vaak

6. Welke vogelverschrikkers ziet u wel eens in de omgeving van uw woonplaats?
- geen
- levende mensen (volwassenen of kinderen)
- een houten kruis met een overall of kiel
- een met stro gevulde pop
- plastic linten aan een stok
- een vastgebonden, levende kat
- een dode kat
- een zwarte, met stro gevulde sok
- een levende vogel aan een stok
- een dode vogel aan een stok
- een vlieger in de vorm van een vogel
- geluidskanonnen
- anders, namelijk
- weet ik niet
7. Indien u bij de vorige vraag één of meer vogelverschrikkers heeft aangekruist, wilt u dan daarachter (bij vraag 6) het nummer aangeven van het type locatie? U kunt kiezen uit:
1. kale akkers die net ingezaaid zijn
 2. begroeide akkers
 3. weilanden
 4. fruitboomgaarden in het algemeen
 5. kersenboomgaarden
 6. volkstuinten in de stedelijke gebieden
 7. boerenerven of boerderijtuinen
 8. stadstuinen
 9. voederkuilen
 10. visvijvers
 11. tentoonstellingen en musea
 12. tuincentra
 13. vogelverschrikkerfestivals
 14. anders, namelijk
 15. weet ik niet
8. Maakt u zelf wel eens een vogelverschrikker? ja nee

DIEREN IN FEEST EN SPEL

Aan het Meertens Instituut wordt momenteel onderzoek gedaan naar openbare, Nederlandse feesten waarin dieren een rol spelen. Dieren fungeren in sommige feesten als spelobject of als centraal thema waar alle feestelijkheden zich naar richten. Het betreft vaak lokale feesten, die weinig bekendheid genieten buiten de regio. Het karakter van dit onderdeel is dan ook inventariserend. Het doel is om inzicht te krijgen waar dieren in Nederland worden gebruikt. De vragen spitsen zich toe op drie diersoorten: de gans, het varken en de kat.

De gans

9. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij er aan een dode gans wordt getrokken? ja nee
10. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....
11. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij er aan een nepgans wordt getrokken? ja nee
12. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....
13. Kent u een feest of spel *uit het verleden*, waarbij aan een levende of dode gans werd getrokken? ja nee
14. Zo ja, in welke plaats gebeurde dat?
.....
15. Zo ja, kunt u bij benadering aangeven wanneer dit gebeurde?
.....
16. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij aan een ander dier wordt getrokken (bijv. aan een haan of een paling)? ja nee
17. Zo ja, met welke diersoort gebeurt dat?
.....
18. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....
19. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij men iets anders doet met de gans dan eraan trekken (bijv. slaan)? ja nee
20. Zo ja, wat doet men met de gans?
.....
21. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....

Het varken

22. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij er een levend varken moet worden aangetikt? ja nee
23. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....
24. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij er een mens verkleed als varken moet worden aangetikt? ja nee
25. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....

26. Kent u een feest of spel *uit het verleden*, waarbij een levend varken moest worden aangetikt, gevangen, geknuppeld of geslagen? ja nee
27. Zo ja, in welke plaats gebeurde dat?
.....
28. Zo ja, kunt u bij benadering aangeven wanneer dit gebeurde?
.....
29. Kent u een *hedendaags* feest of spel waarbij iets anders met een varken moet worden gedaan dan aantikken (bijv. vangen)? ja nee
30. Zo ja, wat doet men met het varken?
.....
31. Zo ja, in welke plaats gebeurt dat?
.....

De kat

32. Kwam er in de woonplaats van uw jeugd katknuppelen of tonknuppelen voor?
 ja nee weet ik niet
33. Zo ja, wat stopte men toen in de ton?
 een levende kat
 niets
 een dode, opgezette kat
 een houtje
 een lapje
 een speelgoed dier, waarbij het er niet toe deed wat voor dier het was
 een speelgoed kat
 iets anders, namelijk
 weet ik niet
34. Komt er in deze plaats *tegenwoordig* katknuppelen of tonknuppelen voor?
 ja nee weet ik niet
35. Zo ja, wat stopt men *tegenwoordig* in de ton?
 niets
 een dode, opgezette kat
 een houtje
 een lapje
 een speelgoed dier, waarbij het er niet toe doet wat voor dier het is
 een speelgoed kat
 iets anders, namelijk
 weet ik niet
36. Komt er in uw huidige woonplaats katknuppelen of tonknuppelen voor?
 ja nee weet ik niet

37. Zo ja, wat stopt men *tegenwoordig* in de ton?

- niets
 een dode, opgezette kat
 een houtje
 een lapje
 een speelgoed dier, waarbij het er niet toe doet wat voor dier het is
 een speelgoed kat
 iets anders, namelijk
 weet ik niet

38. Komt er in uw huidige woonplaats een ander feest of spel voor met een kat?

- ja nee weet ik niet

39. Zo ja, wat voor soort feest of spel?

.....

NIEUWE VORMEN VAN GELOOFSBELEVING

Sinds de jaren zeventig van de twintigste eeuw zijn nieuwe, persoonlijke vormen van spirituele beleving ontstaan. Mensen kiezen tegenwoordig vaker voor een meer individuele invulling van hun geloof en opvattingen, en doen inspiratie op buiten de vertrouwde kring. Sommige mensen brengen deze veranderingen wel in verband met (de) 'New Age' (Nieuwe Tijd), die langzaam maar zeker in allerlei aspecten van het dagelijkse leven doordringen. De navolgende vragen gaan nader op een aantal aspecten in.

Verschuivingen binnen de persoonlijke religiositeit

40. Met welke religieuze gezindte of achtergrond voelde u zich tijdens uw opvoeding verbonden? (Kruis aan in de lijst *vroeger* hieronder)

41. Hebben er inmiddels veranderingen binnen uw persoonlijke religiositeit of levensovertuiging plaats gevonden? (Kruis aan in de lijst *nu* hieronder)

[N.B.: Om de vragen hieronder in te vullen, hoeft u niet noodzakelijk lid van één van de genoemde (kerk)genootschappen te zijn (geweest). Het gaat hier meer om de algemene invloed van uw ouders tijdens uw opvoeding, en om uw huidige persoonlijke leven in het algemeen.]

40. *Vroeger*

- Nederlands Hervormde Kerk
 Gereformeerde Kerken in Nederland
 Vrijzinnig protestantisme
 Rooms-Katholieke Kerk
 Leger des Heils
 Jehova's Getuigen
 Christelijk Gereformeerde Kerk
 Oud Baptisten Gemeente

41. *Nu* (meerdere antwoorden mogelijk)

- nog steeds hetzelfde
 Samen op weg-Gemeente
 Vrijzinnig protestantisme
 Genezingsbewegingen
 Basisbeweging van kritische groepen en gemeenten in Nederland
 Charismatische Beweging
 Vrije Baptistengemeente

☐ Broederschap van Pinkstergemeenten in Nederland	☐ Christelijke wetenschap
☐ Christelijke wetenschap	☐ Jehova's Getuigen
☐ Evangelische beweging	☐ Vrijmetselarij
☐ Christengemeenschap	☐ Onafhankelijke Baptistengemeente
☐ Evangelisch-Lutherse Kerk	☐ Broederschap van Baptistengemeenten in Nederland
☐ Autonoom Katholieke Kerk	☐ Rozenkruisers
☐ Harmonia	☐ Humanistisch Verbond
☐ Rozenkruisers	☐ Bagwan Shree Rajneesh / Osho
☐ Antroposofie	☐ Christengemeenschap
☐ Theosofie	☐ Evangelisatiebewegingen
☐ Krishnamurti	☐ Krishnamurti
☐ Vrijmetselarij	☐ Evangelische Basisgemeenschappen
☐ Evangelische Basisgemeenschappen	☐ Antroposofie, vrije scholen
☐ Boeddhisme	☐ Theosofie
☐ Sananta Dharma	☐ Gurdjieff Stichting Nederland
☐ Arya Samaj	☐ Maitreya
☐ Ramakrishna Mission	☐ Transcendente Meditatie
☐ Islam	☐ Jozef Roelof
☐ Humanistisch Verbond	☐ Jomanda
☐ Agnost	☐ Yoga
☐ Atheïst	☐ Macrobiotiek
☐ Anders, namelijk	☐ New Age
	☐ Scientology Church
	☐ Wicca
	☐ Agnost
	☐ Atheïst
	☐ Anders, namelijk

Spiritualiteit en natuurlijk leven

42. Koopt u wel eens in een biologische winkel (natuurwinkel)?
 nooit soms regelmatig vaak Zo ja, ja nee
43. vanwege de gezondheid? ja nee
44. Of om religieuze redenen? ja nee
45. Bent u vegetariër? ja nee
46. Zo ja, vanwege de gezondheid? ja nee
47. Of uit religieuze overwegingen? ja nee
48. Heeft u wel eens aan spirituele wandeltochten in de natuur deelgenomen?
 nooit soms regelmatig vaak
49. Zo ja, met welk doel?

Zelfontplooiing en spiritualiteit op het werk

50. Heeft men het op uw werk wel eens over 'emotionele intelligentie' gehad? ja nee
51. Heeft u op uw werk ooit 'coaching' van trainers (van het type Emile Ratelband) gekregen? ja nee
52. Heeft u ooit een management-training gevolgd, waarbij u aan meditatie of ontspanningsoefeningen hebt gedaan? ja nee
53. Heeft u ooit een management-training gevolgd, waarbij u moest schilderen of kleien? ja nee
54. Indien u ooit een management-training heeft gevolgd (maakt niet uit welke), waar vond deze dan plaats?
- in een gebouw van mijn werkgever
- in een hotel of congressentrum
- in een klooster of ander gebouw van de kerk
- anders, namelijk
-
55. Heeft u wel eens een zogeheten NLP-training gevolgd? ja nee
56. Heeft men het op uw werk wel eens over 'humanisering van de werkplek' gehad? ja nee
57. Zo ja, vindt u dat het iets met zelfontplooiing te maken heeft?
- nee tot op zekere hoogte ja
58. Of vindt u dat het iets met spiritualiteit te maken heeft?
- nee tot op zekere hoogte ja

'Nieuwe Tijd' thuis

59. Steekt u thuis wel eens kaarsen aan?
- nooit soms regelmatig vaak
60. Zo ja, vanwege de gezelligheid? ja nee
61. Of om rustig te worden? ja nee
62. Of om een spirituele sfeer te creëren? ja nee
63. Of om te bidden? ja nee
64. Of om te mediteren? ja nee
65. Maakt u gebruik van wierookstokjes?
- nooit soms regelmatig vaak
66. Zo ja, vanwege de gezelligheid? ja nee
67. Of om rustig te worden? ja nee
68. Of om een spirituele sfeer te creëren? ja nee
69. Of om te bidden? ja nee
70. Of om te mediteren? ja nee
71. Of omdat het zo lekker ruikt? ja nee

72. Viidit telesaade viimane sari on kõige populaarsem. Kas te saate seda jätkata? Ei Jah
73. Teie ja sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
74. Teie ja teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
75. Üks teie sõbratahtlused on erinev. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
76. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei

Alustavate teemadega seotud küsimused

Kõikide teemadega seotud küsimused

77. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
78. Teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
79. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
80. Teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
81. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei

Alustavate teemadega seotud küsimused

82. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
83. Teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
84. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
85. Teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
86. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
87. Teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
88. Teie sõbratahtlused on sarnased. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei
89. Teie sõbratahtlused on erinevad. Mis te arvate, mis on nende põhjus? Ei tea Ei

89. Bent u wel eens een humanistisch geestelijk verzorger bij een viering of feest tegengekomen?
 nooit soms regelmatig vaak
90. Indien u ooit van de diensten van een humanistisch geestelijk verzorger gebruik gemaakt hebt, heeft hij/zij dan een sfeer kunnen scheppen, die u in zekere zin 'spiritueel' wilt noemen?
 nooit soms regelmatig vaak

Alternatieve geneeswijzen, therapieën en methodes

91. Doet u aan:

☐ yoga	☐ macrobiotiek
☐ acupunctuur	☐ klassieke homeopathie
☐ ademtherapie	☐ aromatherapie
☐ ontspanningstherapie	☐ reflexzonetherapie
☐ reiki	☐ autogene training
☐ Bach Bloesem therapie	☐ kruidengeneeskunde
☐ Tai chi	☐ ayurveda
☐ Qi gong	☐ orthomoleculaire voedingsleer en geneeskunde
☐ I Ching	☐ diagnostische handanalyse
☐ klankschalentherapie	☐ genezen met edelstenen
☐ haptotherapie	☐ tarot
☐ diagnostische aura-analyse	☐ astrologie
☐ diagnostische iris-analyse	☐ gaialogie
☐ sjamanisme	☐ numerologie (kabbalistiek)
☐ lachtherapie	☐ pendelen
☐ enneagram	☐ Feng Shui
☐ regressietherapie	☐ anders, namelijk
☐ hypnose	
☐ alternatieve geneeswijzen en methoden sla ik niet erg hoog aan	

92. Bent u wel eens bij een alternatief genezer of gebedsgenezer (zoals Jomanda) geweest?
 nooit soms regelmatig vaak

Verschuiving van de notie van heiligheid en spiritualiteit

93. Vindt u, dat er ook personen bestaan die als 'heilig' betiteld zouden kunnen worden (dus niet de traditionele RK heiligen)?
 nee tot op zekere hoogte ja
94. Zo ja, kunt u een of meer voorbeelden noemen?

95. Indien tot op zekere hoogte, kunt u een of meer voorbeelden noemen?

96. Beleeft u kunst of muziek wel eens als 'spiritueel'?
- nooit soms regelmatig vaak
97. Als u kunst of muziek wel eens als spiritueel ervaart, om wat voor soort kunst of muziek gaat het dan?
-
98. Denkt u dat films als *Harry Potter* en *Lord of the Rings* mensen tegenwoordig tot hekserij, toverij of occultisme kunnen inspireren?
- nee tot op zekere hoogte ja
99. Heeft u een van deze films of allebei zelf gezien?
- Harry Potter Lord of the Rings allebei geen van beide
100. Wat denkt u zelf over deze films?
-
101. Kijkt u wel eens naar de Oprah Winfrey Show?
- nooit soms regelmatig vaak
102. Indien u ooit naar deze show gekeken heeft, vindt u dat Oprah Winfrey haar publiek tot een bewuster en in een zekere zin tot een meer spiritueel leven aanzet?
- nee tot op zekere hoogte ja

Verhalen en (New Age-) geloofsopvattingen

103. Welke van de volgende televisie-series kijkt u wel eens?

Buffy the Vampire Slayer	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Charmed	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Star Trek	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
The X-files	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Roswell	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak

104. Heeft u de volgende tijdschriften wel eens gelezen?

Het Beste	☐ nooit	☒ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Sla!	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Bres	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Onkruid	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Prana	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
SpiegelBeeld	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Frontier Magazine	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Paravisie	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Skepter	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Jonas Magazine	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
De Kleine Aarde	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
De Spirituele Krant	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak
Elf Fantasy Magazine	☒ nooit	☐ soms	☐ regelmatig	☐ vaak

105. Sommige mensen vertellen het volgende wel eens te hebben meegemaakt: "Bij het ontwaken had ik het gevoel dat er een wezen of een dier op mij kroop en op mijn borst ging zitten. Ik kon bijna niet meer ademhalen, en ik was verlamd. Ik wilde het wezen of dier wel wegjagen, maar ik kon mijn armen en benen niet bewegen. Het was geen droom, want ik was wakker en had mijn ogen open. Ik kon alles duidelijk horen en zien. Na verloop van enige tijd sprong het wezen of dier weer van mijn borst. Toen werd alles tot mijn opluchting weer normaal. Ik kon weer ademen en ik kon me weer bewegen."

Heeft u zo iets wel eens meegemaakt?

ja nee

106. Kent u iemand in uw omgeving die dit wel eens heeft meegemaakt?

ja nee

107. Acht u het mogelijk dat iemand met een wichelroede ondergronds water kan vinden?

ja nee

108. Acht u het mogelijk dat iemand met een wichelroede aardstralen kan vinden?

ja nee

109. Acht u het mogelijk dat aardstralen in de slaapkamer de nachtrust kunnen verstoren?

ja nee

110. Acht u het mogelijk dat mensen herinneringen hebben aan een vorig leven?

ja nee

111. Acht u het mogelijk dat mensen de toekomst kunnen voorspellen door kaarten te leggen?

ja nee

112. Acht u het mogelijk dat mensen antwoorden op vragen kunnen krijgen via een pendel?

ja nee

113. Acht u het mogelijk dat er op andere planeten in het heelal intelligent leven is?

ja nee

114. Acht u het mogelijk dat intelligent leven ons met een ruimteschip bezoekt?

ja nee

115. Acht u het mogelijk dat mensen ontvoerd worden door buitenaardse wezens?

ja nee

116. Heeft u wel eens meegedaan aan 'glaasje draaien' ('spiritisme', een 'geest' oproepen en daar vragen aan stellen; het glas wijst dan letters op de tafel aan)?

ja nee

117. Heeft u het volgende wel eens waargenomen?

Een aura

ja nee

Een (onbekende vliegende) lichtbol

ja nee

Een ufo

ja nee

118. Heeft u het idee dat er spoedig een einde der tijden op komst is?

ja nee

119. Ruimte voor opmerkingen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BEZOEKADRES:
 Joan Muyskenweg 25
 1096 CJ Amsterdam

POSTADRES:
 Postbus 94264
 1090 GG Amsterdam

TELEFOON:
 (020) 462 85 00
 (020) 462 85 10

Volkskunde vragenlijst 72 (2003)

I

K

Geboortejaar van de invuller:

Geboorteplaats:

Beroep (of vroeger beroep):

Hoogst voltooide opleiding:

MOEDERDAG - VADERDAG - VALENTIJNSDAG - DIERENDAG

In deze lijst vragen we u naar de viering en uw beleving van een viertal feesten waarin het uiten van gevoelens, voor een dierbaar persoon of vooreen dier, centraal staat: moederdag, vaderdag, Valentijnsdag (14 februari) en dierendag (4 oktober).

Omdat het ons tevens interesseert of en hoe de viering van deze feesten is *veranderd*, vragen we bij moederdag, vaderdag en dierendag *eerst* naar de viering *toen u een kind was* en *daarna* naar die *als u zelfkinderen hebt / sinds u volwassen bent*. Bij Valentijnsdag maken we een onderscheid tussen de jaren 1950 en 1960, toen door de bloemisterij al reclame gemaakt werd voor het vieren van deze dag, en Valentijnsdag nu.

LET OP: BIJ DE KEUZEVRAGEN IS MEER DAN EEN ANTWOORD MOGELIJK.

I. Moederdag - toen u een kind was

1. Werd, toen u een kind was, bij u thuis iets aan moederdag gedaan? ja nee

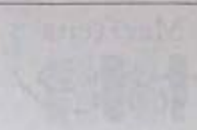
2. Zo nee, kunt u zich herinneren waarom moederdag bij u thuis *niet* gevierd werd?

.....

GA, INDIEN MOEDERDAG BIJ U THUIS *NIET* GEVIERD WERD TOEN U EEN KIND WAS, VERDER NAAR VRAAG 24

3. Zo ja, vanaf wanneer (graag zo precies mogelijk jaartal vermelden) werd bij u thuis moederdag gevierd?

.....

4. Waarom is juist de viering van goedvonding?
- omdat op het einde worden
 - de viering van moeder's veld
 - de viering/geschiede voor moeder
 - de viering van moeder het hele ophoren
 - de viering tot toe voor moeder
 - de viering van moeder, namelijk

U zou graag een ander soort informatie willen hebben van ons bij de viering van het heil op woensdag bij u thuis. Ingingen zoals u wilt met Gebroeders daarom om te spreken met

5. Hoe u voor de viering van goedvonding begint op de (jonge) tijdschichten of nu anders anders?
- ja
 - nee

6. Zo ja, hoe?

.....

7. Wie reguleert de dienst de viering van goedvonding?
- alle kinderen samen
 - het veld van
 - vader
 - moeder
 - menig van andere, namelijk

8. Als moeder een geschenk brengt, wat dit
- voor de kinderen zelf geschikt
 - geschikt in een totaal
 - beide

9. Als moeder een geschenk brengt, wat dat ieder jaar
- frequentie bereikbaar, namelijk
 - voorzichtig, namelijk

10. Als er een geschenk wordt gebracht door wie wordt dat betaald?
- de kinderen betalen het zelf of bijvoorbeeld van hun spaarboek
 - vader betaald het of de kinderen
 - beide

11. Welke gedachte werd volgens u op moederdag tot uitdrukking gebracht?
.....
12. Hoe reageerde moeder (meestal) op de viering van moederdag?
.....
13. Werd, ook al vierde u thuis moederdag, wel eens kritisch over moederdag gesproken?
 ja nee
14. Zo ja, hoe?
.....
15. Werd u op school voorbereid op de viering van moederdag? ja nee
16. Zo ja, waaruit bestond die voorbereiding?
 er werd een cadeautje voor moeder gemaakt
 er werd een gedichtje of liedje geleerd
 (nog) iets anders, namelijk
17. Indien u in een katholiek gezin bent opgegroeid, werd dan op moederdag een verbinding gelegd met de verering van Maria, de 'hemelse moeder'? ja nee
18. Zo ja, op welke wijze uitte zich dat?
.....
19. Bestond er een verschil tussen moederdag en de viering van moeders verjaardag?
 moederdag belangrijker
 moeders verjaardag belangrijker
 beide even belangrijk
20. Werd ook moederdag gevierd voor uw oma's? ja nee
21. Zo ja, hoe?
.....
22. Deed u nog op een andere manier iets aan moederdag? ja nee
23. Zo ja, hoe?
.....

24. Deed u iets aan moederdag toen u het ouderlijk huis verlaten had (en (nog) geen eigen gezin had)?
 ja nee
25. Zo ja, wat deed u?
 een brief sturen of telefoneren
 een cadeautje sturen
 moeder bezoeken
 (nog) iets anders, namelijk
26. Voelde u in die jaren een verplichting om iets aan moederdag te doen? ja nee
27. Kunt u dit toelichten?

II. Moederdag - indien u kinderen hebt

GA, ALS U *GEEN* KINDEREN HEBT, NAAR VRAAG 50

N.B. *Voor de ouderen onder u zijn de vragen in de verleden tijd, voor de jongeren in de tegenwoordige tijd gesteld.*

28. Werd/~~wordt~~ in uw gezin iets aan moederdag gedaan? ja nee
29. Zo nee, waarom werd/~~wordt~~ moederdag bij u thuis *niet* gevierd?

GA, INDIEN MOEDERDAG BIJ U THUIS *NIEUW* GEVIERD WERD/WORDT, VERDER NAAR VRAAG 50

30. Zo ja, vanaf wanneer (graag jaartal vermelden) werd/wordt bij u thuis moederdag gevierd?

31. Waaruit bestond/bestaat de viering van moederdag?
 onthijt op bed voor moeder
 versiering van moeders stoel
 een verrassing/geschenk voor moeder
 de kinderen maken het huis schoon
 de kinderen koken voor moeder
 een uitstapje/eten buitenshuis
 (nog) iets anders, namelijk

U zou ons extra waardevolle informatie verschaffen met een beschrijving van hoe het op moederdag bij u thuis toeging/toegaat *als u kinderen hebt*. Gebruik daarvoor een apart vel.

32. Wie organiseerde/organiseert thuis de viering van moederdag?

alle kinderen samen

het oudste kind

vader

moeder

(nog) iets anders, namelijk

33. Werd/wordt voor de viering van moederdag inspiratie opgedaan in (jeugd-) tijdschriften of andere media? ja nee

34. Zo ja, hoe?

.....

35. Als moeder een geschenk kreeg/krijgt, was/is dat ieder jaar

(ongeveer) hetzelfde, namelijk

verschillend, namelijk

36. Als moeder een geschenk kreeg/krijgt, was/is dit

door de kinderen zelf gemaakt

gekocht in een winkel

beide

37. Als er een geschenk werd/wordt gekocht, door wie werd/wordt dat betaald?

de kinderen betaalden/betalen het zelf (bijvoorbeeld uit hun spaarpot)

vader betaalde/betaalt voor de kinderen

(nog) iets anders, namelijk

38. Welke gedachte werd/wordt volgens u op moederdag tot uitdrukking gebracht?

.....

39. Hoe reageerde/reageert moeder (meestal) op de viering van moederdag?

.....

40. Werd, ook al vierde u thuis moederdag, wel eens kritisch over moederdag gesproken?

ja nee

41. Zo ja, hoe?

.....

42. Werden/worden uw kinderen op school voorbereid op de viering van moederdag?
 ja nee
43. Zo ja, waaruit bestond/bestaat die voorbereiding?
 er werd een cadeautje voor moeder gemaakt
 er werd een gedichtje of liedje geleerd
 (nog) iets anders, namelijk
44. Indien u katholiek bent, werd/wordt dan op moederdag een verbinding gelegd met de verering van Maria, de 'hemelse moeder'? ja nee
45. Zo ja, op welke wijze uitte/uit zich dat?

46. Bestond er een verschil tussen moederdag en de viering van moeders verjaardag?
 moederdag belangrijker
 moeders verjaardag belangrijker
 beide even belangrijk
47. Bestaan er verschillen tussen de moederdagviering toen u kind was en nu u zelf kinderen hebt?
 ja nee
48. Zo ja, wat zijn die verschillen?

49. Heeft u misschien nog moederdaggedichtjes of liedjes van uw kinderen bewaard?
 Zo ja, dan zou u ons een plezier doen met een fotokopie daarvan.
50. Doet u iets aan moederdag voor uw eigen moeder/schoonmoeder? ja nee
51. Zo ja, wat?
 een brief sturen of telefoneren
 een cadeautje sturen
 moeder bezoeken
 (nog) iets anders, namelijk
52. Voelde/~~voelt~~ u een verplichting om iets aan moederdag te doen? ja nee
53. Kunt u dit toelichten?

54. Deed u nog op een andere manier iets aan moederdag? ja nee
55. Zo ja, hoe?
.....

III. Vaderdag - toen u een kind was

56. Werdt, toen u een kind was, bij u thuis iets aan vaderdag gedaan? ja nee
57. Zo nee, kunt u zich herinneren waarom vaderdag bij u thuis *niet* gevierd werd?

GA, INDIEN VADERDAG BIJ U THUIS *NIET* GEVIERD WERD *TOEN U EEN KIND WAS*, VERDER NAAR VRAAG 66

58. Zo ja, vanaf wanneer (graag jaartal vermelden) werd bij u thuis vaderdag gevierd?
.....

59. Waaruit bestond de viering van vaderdag?

- ontbijt op bed voor vader
- versiering van vaders stoel
- een verrassing/geschenk voor vader, namelijk
- de kinderen koken voor vader
- moeder kookt iets lekkers voor vader
- (nog) iets anders, namelijk

U zou ons extra waardevolle informatie verschaffen met een beschrijving van hoe het op vaderdag bij u thuis toeging *toen u een kind was*. Gebruik daarvoor een apart vel.

60. Welke gedachte werd volgens u op vaderdag tot uitdrukking gebracht?
.....

61. Hoe reageerde vader (meestal) op de viering van vaderdag?
.....

62. Werdt, ook al vierde u thuis vaderdag, wel eens kritisch over vaderdag gesproken?

- ja nee

63. Zo ja, hoe?
.....

64. Bestond er een verschil tussen vaderdag en de viering van vaders verjaardag?
- vaderdag belangrijker
- vaders verjaardag belangrijker
- beide even belangrijk
65. Bestond er een verschil tussen de viering van vaderdag en de viering van moederdag?
- vaderdag belangrijker
- moederdag belangrijker
- beide even belangrijk
66. Deed u iets aan vaderdag toen u het ouderlijk huis verlaten had (en (nog) geen eigen gezin had)?
- ja nee
67. Zo ja, wat deed u?
- een brief sturen of telefoneren
- een cadeautje sturen
- vader bezoeken
- (nog) iets anders, namelijk
68. Voelde u in die jaren een verplichting om iets aan vaderdag te doen? ja nee
69. Kunt u dit toelichten?
-

IV. Vaderdag - indien u kinderen hebt

N.B. *Voor de ouderen onder u zijn de vragen in de verleden tijd, voor de jongeren in de tegenwoordige tijd gesteld.*

70. Werd/~~werd~~ in uw gezin iets aan vaderdag gedaan? ja nee
71. Zo nee, waarom werd/wordt vaderdag bij u thuis *niet* gevierd?

GA, INDIEN VADERDAG BIJ U THUIS *NIE*T GEVIERT WERD/WORDT, VERDER NAAR VRAAG 84

72. Zo ja, vanaf wanneer (graag jaartal vermelden) werd/wordt bij u thuis vaderdag gevierd?
-

73. Waaruit bestond/bestaat de viering van vaderdag?
- ontbijt op bed voor vader

- versiering van vaders stoel
- een verrassing/geschenk voor vader, namelijk
- de kinderen koken voor vader
- moeder kookt iets lekkers voor vader
- (nog) iets anders, namelijk

U zou ons extra waardevolle informatie verschaffen met een beschrijving van hoe het op vaderdag bij u thuis toeging/toegaat *als u kinderen hebt*. Gebruik daarvoor een apart vel.

74. Welke gedachte werd/wordt volgens u op vaderdag tot uitdrukking gebracht?
.....
75. Hoe reageerde/reageert vader (meestal) op de viering van vaderdag?
.....
76. Werd/wordt, ook al vierde u thuis vaderdag, wel eens kritisch over vaderdag gesproken?
 ja nee
77. Zo ja, hoe?
.....
78. Bestond er een verschil tussen vaderdag en de viering van vaders verjaardag?
 vaderdag belangrijker
 vaders verjaardag belangrijker
 beide even belangrijk
79. Bestond er een verschil tussen de viering van vaderdag en de viering van moederdag?
 vaderdag belangrijker
 moederdag belangrijker
 beide even belangrijk
80. Voelde/voelt u een verplichting om iets aan vaderdag te doen? ja nee
81. Kunt u dit toelichten?
.....
82. Bestaan er verschillen tussen de vaderdagviering toen u kind was en nu u zelf kinderen hebt?
 ja nee
83. Zo ja, wat zijn die verschillen?
.....

V. Valentijnsdag - in de jaren 1950 en 1960

Sinds enkele jaren lijkt de viering van Valentijnsdag toe te nemen. Weinig bekend is dat er al in de jaren 1950 en 1960 door de bloemisterij reclame gemaakt werd om Valentijnsdag ingang te doen vinden.

GA, ALS U NA CA. 1950 GEBOREN BENT, DOOR NAAR VRAAG 94

84. Als u voor ca. 1950 geboren bent, kunt u zich iets van die reclamecampagne herinneren?
 ja nee
85. Zo ja, wat herinnert u zich?
 advertenties
 artikelen in tijdschriften
 etalages van bloemisten
 de huldiging van onbekende en bekende Nederlanders
 iets anders, namelijk
86. Zo ja, kunt u zich herinneren hoe u daarover dacht?

87. Kunt u dat toelichten?

88. Heeft u in de jaren 1950 en/of 1960 iemand ter gelegenheid van Valentijnsdag iets gegeven of gestuurd?
 ja nee
89. Zo ja, wat gaf of stuurde u en aan wie (geen naam, maar uw relatie tot de persoon/personen)?
 bloemen aan
 / /
 Valentijnskaart per post aan
 / /
 iets anders, namelijk aan
 / /
90. Zo ja, waarom deed u dat?

91. Heeft u in de jaren 1950 en/of 1960 een Valentijnsgroet of -geschenk ontvangen?
 ja nee

92. Zo ja, wat kreeg u en van wie (geen naam, maar uw relatie tot de persoon/personen)?

bloemen van

..... / /

Valentijnskaart van

..... / /

iets anders, namelijk van

..... / /

93. Zo ja, welke betekenis hechte u daaraan?

.....

VI. Valentijnsdag - nu

94. Merkt u de laatste jaren iets van een toegenomen aandacht voor Valentijnsdag?

ja nee

95. Zo ja, waaraan merkt u dat?

advertenties

artikelen in tijdschriften

aanbod in winkels

televisieprogramma's

internetsites

iets anders, namelijk

96. Heeft u in de laatste jaren iemand ter gelegenheid van Valentijnsdag iets gegeven of gestuurd?

ja nee

97. Zo ja, wat gaf of stuurde u en aan wie (geen naam, maar uw relatie tot de persoon/personen)?

bloemen aan

..... / /

Valentijnskaart per post aan

..... / /

Valentijnskaart via sms of internet aan

..... / /

iets anders, namelijk aan

..... / /

98. Zo ja, waarom deed u dat?

.....

99. Heeft u de laatste jaren een Valentijnsgroet of -geschenk ontvangen?

ja nee

100. Zo ja, wat kreeg u en van wie (geen naam, maar uw relatie tot de persoon/personen)?

bloemen van

..... /

Valentijnskaart per post van

..... /

Valentijnskaart via sms of internet van

..... /

iets anders, namelijk van

..... /

101. Zo ja, hoe reageerde u daarop?

.....

102. Door wie worden volgens u over het algemeen Valentijnsgroeten gestuurd of geschenken gegeven?

.....

103. Hoe denkt u in het algemeen over Valentijnsdag

.....

VII. Dierendag - toen u een kind was

104. Waren er in het gezin waarin u bent opgegroeid huisdieren?

ja nee

105. Zo ja, welke huisdieren waren er?

.....

106. Zo ja, van wie waren de huisdieren?

van een van de kinderen, namelijk

van alle kinderen samen

van uw ouders

van het hele gezin

(nog) iets anders, namelijk

107. Werd, toen u een kind was, bij u thuis iets aan dierendag gedaan?

ja nee

GA, INDIEN AAN DIERENDAG BIJ U THUIS NIETS WERD GEDAAN, VERDER NAAR VRAAG 118

108. Zo ja, vanaf wanneer (graag jaartal vermelden) werd bij u thuis aan dierendag gedaan?

.....

109. Voor welke huisdieren werd op dierendag iets gedaan?

.....

110. Als u op een boerderij bent opgegroeid, werd dan ook iets gedaan voor het vee?

ja nee

111. Zo nee, waarom werd er niets voor het vee gedaan?

.....

112. Wie nam thuis het initiatief om iets aan dierendag te doen?

een van de kinderen, namelijk

alle kinderen samen

moeder

vader

(nog) iets anders, namelijk

113. Wat werd er gedaan voor de dieren op dierendag? Ze kregen

extra aandacht en verzorging

extra (lekker) eten

een nieuw speeltje

een strik in het haar

(nog) iets anders, namelijk

U zou ons extra waardevolle informatie verschaffen met een beschrijving van hoe het op dierendag bij u thuis toging *toen u een kind was*. Gebruik daarvoor een apart vel.

114. Als de dieren iets kregen, was dat

zelf gemaakt (bijvoorbeeld een strik)

gekocht in een winkel

beide

115. Als er iets werd gekocht, door wie werd dat betaald?

de kinderen betaalden het zelf

vader of moeder betaalde voor de kinderen

(nog) iets anders, namelijk

116. Waren verhalen, artikelen of advertenties in (jeugd)tijdschriften of kranten en op de radio en televisie een stimulans om aanierendag te doen? ja nee

117. Zo ja, in welk opzicht?

.....

118. Werd er op school aandacht besteed aanierendag? ja nee

119. Zo ja, hoe?

er werd iets (bijvoorbeeld een tekening, halsband, strik) gemaakt, namelijk

.....

er werden speciale verhalen verteld, liedjes gezongen

er werden excursies gemaakt (bijvoorbeeld naar een kinderboerderij)

er was een informatiemarkt

er werd gecollecteerd

(nog) iets anders, namelijk

120. Nam u uw huisdier wel eens mee naar school opierendag? ja nee

121. Zo ja, was daar een speciale reden voor?

het meebrengen van een huisdier naar school was iets bijzonders

er werd voorlichting gegeven over verzorging en omgang met huisdieren

er was een prijsuitreiking voor het best verzorgde en/of opgevoede dier

(nog) iets anders, namelijk

122. Werd er in de kerk aandacht besteed aanierendag? ja nee

123. Zo ja waaruit bestond die aandacht?

verwijzing naarierendag in de preek, liederen of psalmen

organisatie van optochten van kinderen met hun huisdieren

een zegening van dieren in de kerk / buiten de kerk

(nog) iets anders, namelijk

124. Als u katholiek bent opgevoed, kent u dan het feest van Alderbeesten? ja nee

125. Zo ja, nam u daar, toen u een kind was, wel eens aan deel? ja nee

126. Zo ja, vanaf wanneer (graag een jaartal vermelden) was dat?

127. Zo ja, hoe werd dat feest gevierd?

.....

128. Bezoekt u, toen u een kind was, (met uw ouders) wel eens een dierendagactiviteit buitenshuis?

- ja nee

129. Zo ja, wat voor soort dierendagactiviteiten bezoekt u of waaraan nam u deel?

- dierendagmarkt
 asiel, dierenopvangcentrum
 dierentuin
 kinderboerderij
 optocht met dieren
 (nog) iets anders, namelijk

130. Was daar een speciale reden voor? U wilde

- het eigen huisdier laten keuren
 meedoen aan een show (met prijzen)
 een huisdier kopen
 voorlichting krijgen over/meehelpen aan verzorging en opvoeding van dieren
 (nog) iets anders, namelijk

131. Welke gedachte werd volgens u op dierendag tot uitdrukking gebracht?

.....

132. Werd er, ook al deed u thuis aan dierendag, wel eens kritisch over dierendag gesproken?

- ja nee

133. Zo ja, hoe?

.....

VIII. Dierendag - sinds u volwassen bent

134. Zijn er in uw gezin of huishouden huisdieren?

- ja nee

135. Zo ja, welke huisdieren zijn er?

.....

136. Zo ja, van wie zijn de huisdieren?

- van uzelf
 (indien u kinderen hebt) van uw kinderen
 van het hele gezin
 (nog) iets anders, namelijk

137. Wordt in uw gezin iets aan dierendag gedaan? ja nee

GA, INDIEN AAN DIERENDAG BIJ U THUIS NIETS WORDT GEDAAN, VERDER NAAR VRAAG 148

138. Zo ja, vanaf wanneer (graag jaartal vermelden) wordt bij u thuis aan dierendag gedaan?

.....

139. Voor welke huisdieren wordt op dierendag iets gedaan?

.....

140. Als u een boerenbedrijf hebt, wordt dan ook iets gedaan voor het vee?

ja nee

141. Zo nee, waarom wordt er niets voor het vee gedaan?

.....

142. Wie neemt thuis het initiatief om aan dierendag te doen?

uzelf

(als u kinderen hebt) uw kinderen

het hele gezin

(nog) iets anders, namelijk

143. Wat wordt er gedaan voor de dieren op dierendag? Ze krijgen

extra aandacht en verzorging

extra (lekker) eten

een nieuw speeltje

een strik in het haar

(nog) iets anders, namelijk

U zou ons extra waardevolle informatie verschaffen met een beschrijving van hoe het op dierendag bij u thuis toegaat. Gebruik daarvoor een apart vel.

144. Als de dieren iets krijgen, is dat

zelf gemaakt (bijvoorbeeld een strik)

gekocht in een winkel

beide

145. Als er iets wordt gekocht, door wie wordt dat betaald?

uzelf

(als u kinderen hebt) de kinderen

(nog) iets anders, namelijk

146. Zijn verhalen, artikelen of advertenties in tijdschriften of kranten en op de radio en televisie een stimulans om aanierendag te doen? ja nee
147. Zo ja, in welk opzicht?
.....
148. Als u kinderen hebt, wordt er op hun school aandacht besteed aanierendag?
 ja nee
149. Zo ja, hoe?
- er wordt iets gemaakt (bijvoorbeeld een tekening)
 - er worden speciale verhalen verteld, liedjes gezongen
 - er worden excursies gemaakt (bijvoorbeeld naar een kinderboerderij)
 - er is een informatiemarkt
 - er wordt gecollecteerd
 - (nog) iets anders, namelijk
150. Nemen uw kinderen hun huisdier wel eens mee naar school opierendag? ja nee
151. Zo ja, is daar een speciale reden voor?
- het meebrengen van een huisdier naar school is iets bijzonders
 - er wordt voorlichting gegeven over verzorging en omgang met huisdieren
 - er is een prijsuitreiking voor het best verzorgde en/of opgevoede dier
 - (nog) iets anders, namelijk
152. Wordt er in de kerk aandacht besteed aanierendag? ja nee
153. Zo ja waaruit bestaat die aandacht?
- verwijzing naarierendag in de preek, liederen of psalmen
 - organisatie van optochten van kinderen met hun huisdieren
 - een zegening van dieren in de kerk / buiten de kerk
 - (nog) iets anders, namelijk
154. Als u katholiek bent, kent u dan het feest van Alderbeesten? ja nee
155. Zo ja, nemen uw kinderen daar wel eens aan deel? ja nee
156. Zo ja, vanaf wanneer (graag een jaartal vermelden) is dat?
157. Zo ja, hoe wordt dat feest gevierd?
.....

158. Bezoeken u en/of uw kinderen wel eens een dierendagactiviteit buitenshuis?

- ja nee

159. Zo ja, wat voor soort dierendagactiviteiten bezoeken u en/of uw kinderen of waaraan nemen u en/of uw kinderen deel?

- dierendagmarkt
 asiel, dierenopvangcentrum
 dierentuin
 kinderboerderij
 optocht met dieren
 (nog) iets anders, namelijk

160. Is daar een speciale reden voor? U en/of uw kinderen willen

- het eigen huisdier laten keuren
 meedoen aan een show (met prijzen)
 een huisdier kopen
 voorlichting krijgen over / meehelpen aan verzorging en opvoeding van dieren
 (nog) iets anders, namelijk

161. Bestaan er verschillen tussen dierendag toen u kind was en sinds u volwassen bent?

- ja nee

162. Zo ja, wat zijn die verschillen?

.....

163. Welke gedachte wordt volgens u op dierendag tot uitdrukking gebracht?

.....

164. Wordt er, ook al doet u thuis aan dierendag, wel eens kritisch over dierendag gesproken?

- ja nee

165. Zo ja, hoe?

.....

ONDERZOEK

DE BELEVING VAN FANTASY IN NEDERLAND
ELF FANTASY FAIR 2003

In deze vragenlijst willen we u een aantal vragen stellen over uw beleving van fantasy.

Doel onderzoek

Deze vragenlijst maakt onderdeel uit van het onderzoek van dr. Martin Ramstedt (Meertens Instituut Amsterdam) en drs. Marinka Copier (Universiteit Utrecht). Marinka Copier onderzoekt de relatie tussen het spelen van Fantasy Roleplaying Games (RPG) en het dagelijks leven. Martin Ramstedt doet onderzoek naar de relatie tussen fantasy en hekserij in Nederland. Door deze vragenlijst in te vullen levert u een belangrijke bijdrage aan beide onderzoeken en bovendien aan het in kaart brengen van de beleving van fantasy in Nederland.

Adresgegevens en beloning

Aan het einde van de vragenlijst wordt er naar uw adresgegevens gevraagd. We zouden op prijs stellen wanneer u mee zou willen werken aan verder onderzoek in de vorm van een interview. Wanneer u uw adresgegevens invult kan het zijn dat u hierover benaderd wordt. Bovendien verloten we onder de vragenlijsten met adresgegevens een aantal Elf Fantasy Shop cadeaubonnen ter waarde van €1.

Persoonlijke mening

Het gaat in deze vragenlijst om uw persoonlijke mening. Bovendien gaat het om uw eerste spontane reactie. U hoeft dus niet lang na te denken over de antwoorden. Uiteraard worden de antwoorden vertrouwelijk en anoniem behandeld.

Het invullen van de vragenlijst neemt ongeveer 10 minuten in beslag.

1	Respondentnummer	
2	Datum	
3	Enqueteur	

BEGIN HIER MET INVULLEN

- 4 Wat is uw **geslacht**?
1 man
2 vrouw
- 5 Wat is uw **geboortejaar**?
- 6 Wat is uw **woonplaats**?
- 7 Bent u **hoofdbewoner** op uw adres, partner van de hoofdbewoner, inwonend kind, of bent u anders inwonend?
1 hoofdbewoner
2 partner hoofdbewoner
3 inwonend kind
4 anders inwonend (studentenhuis, woongroep)
- 8 In Nederland leven verschillende **etnische groepen**, zoals autochtone Nederlanders, Turken, Marokkanen, Surinamers enz. Tot welke etnische groep rekent u zichzelf?
1 Nederlandse
2 Turkse
3 Marokkaanse
4 Surinaamse
5 Antilliaanse
6 Andere, namelijk
- 9 Wat is de **hoogste schoolopleiding** die u heeft voltooid na de lagere school?
1 Geen schoolopleiding voltooid na de lagere school
2 Lager beroepsonderwijs, lagere technische school, nijverheidsonderwijs, huishoudschool, leerlingwezen
3 MULO, ULO, MAVO
4 Middelbaar beroepsonderwijs
5 MMS, HAVO
6 HBS, VWO, gymnasium, atheneum
7 Hoger beroepsonderwijs, kweekschool, conservatorium, MO-akten, nieuwe stijl hoge scholen
8 Wetenschappelijk onderwijs, universiteit, technische-economische hoge school oude stijl

10 Zijn er ook opleidingen die u wel heeft gevolgd maar (nog) niet heeft voltooid?

- 1 Geen onvoltooide schoolopleiding
- 2 Lager beroeps onderwijs, lagere technische school, nijverheids onderwijs, huishoudschool, leerlingwезen
- 3 MULO, ULO, MAVO
- 4 Middeltaar beroeps onderwijs
- 5 MMS, HAVO
- 6 HBS, VWO, gymnasium, atheneum
- 7 Hoger beroeps onderwijs, kweekschool, conservatorium, MO-akten, nieuwe stijl hoge scholen
- 8 Wetenschappelijk onderwijs, universiteit, technische-economische hoge school oude stijl

11 Wat is op dit moment uw voornaamste bezigheid?

- 1 U heeft betaald werk
- 2 U bent gepensioneerd (leeftijdssontslag, VUT, rentenierend)
- 3 U vervult militaire dienstplicht
- 4 U bent scholier of student (volgt volledig dag onderwijs)
- 5 U krijgt WAO, bent invalide
- 6 U heeft gewerkt maar bent nu werkloos en zoekt opnieuw werk
- 7 U heeft geen werk gehad en zoekt nu voor het eerst werk
- 8 U werkt in uw eigen huishouding
- 9 U doet hoofdzakelijk vrijwilligerswerk
- 10 U doet wat anders, namelijk

12 Heeft u een vaste relatie?

- 1 Ja
- 2 Nee (ga naar vraag 15)

13 Woont u op dit moment samen met uw partner?

- 1 Samenwoonend
- 2 Niet samenwoonend

14 Is uw partner een man of een vrouw?

- 1 Man
- 2 Vrouw

15 Wat is uw burgerlijke staat?

- 1 ongehuwd en nooit gehuwd geweest
- 2 gehuwd
- 3 gescheiden
- 4 weduwe/ weduwnaar

16 Heeft u kinderen? Zo ja, hoeveel?

- 1 U heeft geen kinderen
- 2 U heeft kinderen, aantal:

Motivatie om de Elf Fantasy Fair te bezoeken

17 Bent u alleen of samen met andere mensen naar de Fair gekomen?

- 1 U bent alleen naar de Fair gekomen (ga naar vraag 19)
- 2 U bent met..... andere mensen naar de Fair gekomen

18 Wat is uw relatie met de mensen met wie u naar de Fair bent gekomen? (meerdere antwoorden mogelijk)

- 1 partner
- 2 vrienden
- 3 familie
- 4 anders, namelijk

19 Voor welke activiteiten bent u naar de Fair gekomen?

(meerdere keuzes zijn mogelijk):

- 1 Kinderactiviteiten
- 2 Lezingen van bekende fantasy schrijvers en kunstenaars
- 3 Aanwezigheid van acteurs uit fantasyfilms en series
- 4 Lezingen en workshops over natuurreligies (hekerij, sjamanisme etc.)
- 5 Aanwezigheid van een fantasymarkt
- 6 Lezingen over grenswetenschappelijke onderwerpen (gnancirkels etc.)
- 7 Fantasy games activiteiten (bordgames, roleplaying games ect.)
- 8 Muziekoptredens (Anois, Omnia, Rapalje etc.)
- 9 Kostuumwedstrijd
- 10 Veldslag en streekspel spektakel
- 11 Kleinschalige optredens fantasy artiesten (narren, vuurspuwers etc.)
- 12 Live Action Roleplaying (LARP)
- 13 Ontmoeting van mensen met dezelfde interesses als ik
- 13 Anders, namelijk

- 20 Heeft u de Fair voorgaande jaren ook bezocht? (meerdere antwoorden mogelijk)
- 1 Nee
- 2 U heeft de Fair in 2002 ook bezocht (Kasteel de Haar)
- 3 U heeft de Fair in 2001 ook bezocht (Archeon)

Fantasy verhalen

- 21 Speelt u weleens een Digital Fantasy Roleplaying Game (op de computer of console) zoals Final Fantasy, Everquest, MUD of freestyle per mail of in chat etc.?
- 1 Nooit
- 2 Nog nooit gespeeld, maar wel interesse om te spelen
- 3 Soms (gemiddeld minder dan 3 uur per week)
- 4 Regelmatig (gemiddeld tussen de 3-10 uur per week)
- 5 Vaak (gemiddeld meer dan 10 uur per week)
- 22 Speelt u weleens een Table-top Fantasy Roleplaying Game zoals Dungeons & Dragons, Vampire the Masquerade etc.?
- 1 Nooit
- 2 Nog nooit gespeeld, maar wel interesse om te spelen
- 3 Soms (gemiddeld minder dan 3 uur per week)
- 4 Regelmatig (gemiddeld tussen de 3-10 uur per week)
- 5 Vaak (gemiddeld meer dan 10 uur per week)
- 23 Speelt u weleens een Live Action Fantasy Roleplaying Game (LARP)?
- 1 Nooit
- 2 Nog nooit gespeeld, maar wel interesse om te spelen
- 3 Soms (gemiddeld minder dan 3 uur per week)
- 4 Regelmatig (gemiddeld tussen de 3-10 uur per week)
- 5 Vaak (gemiddeld meer dan 10 uur per week)
- 24 Zou u (waar van toepassing) een Fantasy Roleplaying Game willen noemen die u speelt?
- 1 Digitale Roleplaying Game
- 2 Table-top Roleplaying Game
- 3 Live Action Roleplaying Game
- 25 Doet uw weleens aan re-enactment? Zo ja, welke periode(n)?
- 1 Nee
- 2 Ja, periode(n)

- 26 Speelt u weleens fantasy wargames? Zo ja, zou u een fantasy wargame willen noemen die u graag speelt?
- 1 Nee
- 2 Ja, een favoriete fantasy wargame is
- 27 Speelt u weleens fantasy (trading) cardgames? Zo ja, zou een cardgame willen noemen die u graag speelt?
- 1 Nee
- 2 Ja, een favoriete cardgame is
- 28 Kijkt u weleens een fantasy film? Zo ja, zou u een favoriete fantasy film willen noemen?
- 1 Nee
- 2 Ja, een favoriete fantasy film is ..
- 29 Kijkt u weleens een fantasy televisieserie? Zo ja, zou u een favoriete fantasy serie willen noemen?
- 1 Nee
- 2 Ja, een favoriete fantasy serie is
- 30 Leest u weleens een fantasy boek? Zo ja, zou u een favoriet fantasy boek willen noemen?
- 1 Nee
- 2 Ja, een favoriete fantasy boek is
- 31 Bezoekt uw weleens een fantasy website? Zo ja, zou u een favoriete fantasy website willen noemen?
- 1 Nee
- 2 Ja, een favoriete fantasy website is

Fantasy subcultuur

- 32 Heeft u een voorkeur voor bepaalde kleuren kleding om zelf te dragen?
- 1 Nee
- 2 Ja, namelijk
- 33 Heeft u een voorkeur voor bepaalde kleuren haar om zelf te hebben?
- 1 Nee
- 2 Ja, namelijk
- 34 Heeft u een tatoeage?
- 1 Nee
- 2 Ja

- 35 Heeft u een piercing?
 1 Nee
 2 Ja
- 36 Welke kledingstijlen draagt u weleens? (meerdere antwoorden mogelijk)
 1 Casual
 2 Zakelijk
 3 Design
 4 Fantasy
 5 Gothic
 6 Historisch (Middeleeuws, Keltisch, Barok etc.)
 7 Anders, namelijk

Bij welke gelegenheden draagt u fantasy, gothic en/of historische kleding?
 (meerdere antwoorden mogelijk)

		Dagelijks	Bijzondere gelegenheden	Nooit
37	Fantasy kleding	1	2 zoals	3
38	Gothic kleding	1	2 zoals	3
39	Historische kleding	1	2 zoals	3

- 40 Welke muziek stijlen spreken u aan? (meerdere keuzes mogelijk)
 1 Pop en rock
 2 Metal en Hard Rock
 3 Gothic
 4 Dance en elektronische muziek
 5 Rap en Hiphop
 6 R&B en soul
 7 Folk
 8 Historisch
 9 Klassiek
 10 Jazz en blues
 11 Nederlandstalig
 12 Wereldmuziek
 13 Anders, namelijk
- 41 Heeft u weleens een bijnaam of nickname (internet) aangenomen?
 1 Nee
 2 Ja, namelijk

- 42 U houdt het meeste van(één antwoord aankruisen a.u.b)
 1 De stad
 2 Een geordend landschap, ingericht door en voor mensen
 3 Een afwisselend parklandschap
 4 Een landschap met veel ruige natuur waar je veel kunt doen en beleven
 5 Een landschap waarin je de grootheid en krachten van de natuur kunt ervaren
- 43 U zou op dit moment het liefste wonen in.....(één antwoord aankruisen a.u.b)
 1 De stad
 2 Een geordend landschap, ingericht door en voor mensen
 3 Een afwisselend parklandschap
 4 Een landschap met veel ruige natuur waar je veel kunt doen en beleven
 5 Een landschap waarin je de grootheid en krachten van de natuur kunt ervaren
- 44 Zou u zichzelf tot een bepaalde subcultuur rekenen?
 1 Nee
 2 Ja, namelijk

Fantasy en spiritualiteit

- 45 Bent u thuis godsdienstig opgevoed?
 1 Ja
 2 Nee
 3 Enigszins
- 46 Beschouwt u zichzelf als lid van een christelijke kerk of geloofsgemeenschap?
 1 Ja
 2 Nee (ga naar vraag 48)
 3 Weet niet, onzeker
- 47 Welke kerk of geloofsgemeenschap is dat?
 1 Rooms Katholiek
 2 Nederlands hervormd
 7 Gereformeerd
 1 Ander christelijk kerkgenootschap, namelijk

48 Beschouwt u zichzelf als lid van een niet-christelijke levensbeschouwelijke of godsdienstige groepering (bijvoorbeeld islam, hindoeïsme, jodendom, Humanistische Verbond, etc.)?

- 1 Ja
2 Nee (ga naar vraag 50)

49 Welke groepering is dat?

- 1 Islam
2 Hindoeïsme
3 Jodendom
4 Humanistisch Verbond
5 Andere groepering, namelijk (bv. Wicca coven, Druidisme etc.)

50 Gelooft u in een hogere werkelijkheid? Bestaat er volgens u een hogere macht of hoger wezen, iets Goddelijks of een God?

- 1 Ja, er bestaat een God
2 Ja, er bestaat een hogere macht of een hoger wezen
3 Ja, er bestaan goden en hogere wezens
4 Ik weet niet of er een hogere macht of een hoger wezen bestaat
5 Ik weet niet of er goden en hogere wezens bestaan
6 Nee, er bestaat geen hogere macht of hoger wezen
7 Nee, er bestaan geen goden of hogere wezens

Ervaringen gaan vaak veel dieper dan allerhande opvattingen die mensen hebben. Het is moeilijk er in woorden iets over te zeggen. Toch vragen we u dat te proberen, omdat we graag willen weten of u dergelijke ervaringen heeft gehad. Heeft u wel eens.....?

		Ja, vaker	Ja, een enkele keer	Nee, nooit
51	Het gevoel één te zijn met alle dingen	1 ☐	2 ☐	3 ☐
52	Een ervaring gehad waarbij tijd en ruimte niet bestonden	1 ☐	2 ☐	3 ☐
53	Een ervaring gehad die u heilig zou willen noemen	1 ☐	2 ☐	3 ☐
54	Het gevoel dat alles volmaakt was	1 ☐	2 ☐	3 ☐
55	Een ervaring gehad waaraan u een gevoel van verwondering overhield	1 ☐	2 ☐	3 ☐

56 Voert u wel eens een spiritueel ritueel uit? Doet u dit alleen of met een groep?

- 1 Nee (ga naar vraag 58)
2 Nee, nog nooit gedaan, maar zou dat wel graag willen doen
3 Ja, alleen
4 Ja, met een groep
5 Ja, soms met een groep en soms alleen

57 Zou u kort kunnen omschrijven om wat voor spirituele rituelen het gaat?

58 Heeft u wel eens deelgenomen aan cursussen of workshops over spiritualiteit?

- 1 Nee (ga naar vraag 60)
2 Nee, nog nooit gedaan, maar zou dat wel graag willen doen
2 Ja

59 Om wat voor soort spirituele cursussen of workshops gaat het? Zou u een korte omschrijving willen geven van een cursus die u het afgelopen halfjaar heeft gevolgd?

60 Leest u wel eens boeken, tijdschriften en/of websites over spiritualiteit?

- 1 Nee
2 Nee, nog nooit gedaan, maar zou dat wel graag willen doen
2 Ja, zoals over (onderwerp)

Fantasybeleving

		Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee onzeker	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens	Nog nooit over nagedacht
61	Fantasy heeft invloed op mijn leven van alledag	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
62	Als ik me niet met fantasy zou bezighouden, zou mijn leven er anders uitzien	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
63	Fantasy is iets dat me bijzonder interesseert	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐

- 64 Hoe lang bent u al met fantasy bezig? (in jaren)
- 65 Hoeveel tijd heeft u de afgelopen twee weken aan fantasy besteed? (in uren)
- 66 Houdt u van Science Fiction boeken, films, series, etc.?
 1 Nee
 2 Ja, zoals
- 67 Houdt u van Horror boeken, films, series etc.?
 1 Nee
 2 Ja, zoals

De volgende lijst bevat woorden over menselijke eigenschappen. Wij vragen u aan te geven in welke mate u elk van die eigenschappen bezit. Probeer zo eerlijk mogelijk te antwoorden, ook als u een eigenschap niet zo leuk vindt aan uzelf. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

		1	2	3	4	5
		Daar klopt helemaal voor mij	Daar klopt wel voor mij	Daar klopt gedeeltelijk wel, gedeeltelijk niet voor mij	Daar klopt niet voor mij	Daar klopt helemaal niet voor mij
68	Terughoudend					
69	Hulpvaardig					
70	Artistiek					
71	Fantasierijk					
72	Vernieuwend					
73	Onderzoekend					
74	Creatief					
75	Vedzijdig					
76	Stil					
77	Spraakzaam					
78	Sympathiek					
79	Moedig					
80	Rechtvaardig					
81	Wijze					
82	Spiriteel					
83	Religieus					
84	Trouw					
85	Mystiek					
86	Intens					
87	Slim					
88	Vriendelijk					
89	Leiderschap					

- 90 Mogen wij u in de toekomst eventueel mogen benaderen voor een interview?
 1 Nee
 2 Ja

Zou u hier uw naam, adres, mailadres en telefoonnummer willen invullen?

Naam.....

Adres.....

Mailadres.....

Telefoonnummer.....

GRAANCIRKELS IN NEDERLAND

Dr. Theo Meder van het Meertens Instituut doet momenteel onderzoek naar verhalen over graancirkels in Nederland. Hij zou u graag nog een drietal vragen hierover stellen.

- 1 Is er in uw omgeving de afgelopen tien jaar een graancirkel gesignaleerd?
 1 Nee
 2 Ja
- 2 Heeft u ooit zelf een graancirkel bezocht?
 1 Nee
 2 Ja, in mijn directe woonomgeving
 3 Ja, elders, namelijk
- 3 Heeft uw wel eens een bijzondere ervaring in, op of bij een graancirkel gehad?
 1 Nee
 2 Ja

Dat was het, dank u voor uw medewerking. Indien u nog opmerkingen heeft over deze vragenlijst of andere zaken die met dit onderzoek te maken hebben, dan kunt u die hieronder kwijt. Wij staan open voor uw kritiek en suggesties en zullen daar in vervolgonderzoek rekening mee houden.

ONDERZOEK EN DOCUMENTATIE VAN NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR

BEZOEKADRES:

Joan Muyskenweg 25
1096 CJ Amsterdam

POSTADRES:

Postbus 94264
1090 GG Amsterdam

TELEFOON:

(020) 462 85 00
(020) 462 85 10

Volkskundevragenlijst 73 (2004)

I

K

Woninginrichting Het Nederlandse lied

Woninginrichting

De eerste vragenreeks in deze gemengde volkscundevragenlijst gaat over de indeling en inrichting van uw woning. Waar sprake is van 'woning', kan ook 'wooneenheid' worden gelezen. Indien u in een collectieve woonvoorziening woont (bijvoorbeeld een studentenhuus of een verzorgings-tehuus), graag de gemeenschappelijke ruimten buiten beschouwing laten.

De vragenlijst is opgebouwd uit verschillende delen. Als een vraag niet op u van toepassing is, wordt u soms doorverwezen naar een volgend deel, en soms naar een volgende vraag. Tenzij anders aangegeven, kunt u steeds maar één antwoord aankeruisen.

DEEL I: DE WONING

1. Woont u in een huur- of koopwoning?

huur

koop

anders, namelijk

2. Sinds wanneer woont u in deze woning?

Sinds ..
.....

3. Kunt u hieronder aangeven welke vertrekken er in uw woning zijn? *Wilt u achter ieder vertrek ook het aantal zetten? Onderaan het lijstje kunt u zelf vertrekken toevoegen. Hierbij ook graag het aantal noemen.*

VERTREK	AANTAL
☐ woonkamer
☐ slaapkamer
☐ eetkamer
☐ rommelkamer
werk- of studeerkamer
keuken
badkamer
wc
☐ anders, namelijk
.....
.....

4. Indien er vertrekken zijn met meer dan één functie, kunt u dan hieronder aangeven welke vertrekken dit zijn en welke functies deze vertrekken hebben? *(bijvoorbeeld: studeer-/logeerkamer)*

.....

DEEL II: HUISGENOOT

In sommige vragen is sprake van een huisgenoot. Tenzij anders aangegeven, bedoelen wij hiermee een huisgenoot of een belangrijk persoon in uw leven die de afgelopen tijd veel tijd bij u thuis doorbracht en invloed heeft gehad op de huidige inrichting van uw woning. Is er niet zo iemand in uw leven (geweest), dan kunt u desbetreffende vragen overslaan. Zijn er in uw leven meer personen (geweest) die invloed hebben (gehad), kies dan degene uit die volgens u de meeste invloed heeft (gehad).

5. Wilt u hieronder aangeven wie u in gedachten zult hebben bij het beantwoorden van de vragen waarin sprake is van een huisgenoot?

- niemand/niet van toepassing *(ga door naar deel III)*
- partner
- moeder
- vader
- anders, namelijk

6. Hoe lang is of was hij/zij uw huisgenoot?

- korter dan 1 jaar
- 1- 5 jaar
- 6- 10 jaar
- langer dan 10 jaar

7. Wie bepaalt bij u thuis de inrichting voornamelijk?

- ikzelf
- mijn huisgenoot
- mijn huisgenoot en ikzelf
- anders, namelijk

DEEL III: DE ZITHOEK

Een zithoek bestaat uit gegroepede zitmeubelen (bijvoorbeeld banken en/of stoelen en/of poefs).

8. Hoeveel zithoeken zijn er in uw woning?

- geen (ga door naar deel IV)
- 1
- 2
- méér dan 2

Als u meer zithoeken heeft, kies er dan nu één uit om te beschrijven.

9. Welke zitmeubels staan er in uw zithoek? (graag aangeven welke en invullen hoeveel!)

MEUBEL

AANTAL

☐ hoekbank	
☐ rechte bank	
☐ stoel	
☐ poef	
☐ anders, namelijk	

10. Hoeveel zitplaatsen zijn er in totaal in de zithoek?

..... zitplaatsen

11. Zijn de zitmeubels in de zithoek wel of niet als een set gemaakt?
- wel
 - niet
 - deels
12. Staat in het midden van de zithoek een tafel(tje) of iets anders om serviesgoed en dergelijke op te zetten?
- nee (ga door naar deel IV)
 - ja
13. Van welk materiaal is het tafelblad gemaakt?
- hout
 - kunststof
 - glas
 - steen
 - anders, namelijk
 - weet ik niet
14. Wat ligt er op dit moment op tafel?
- niets
 - alleen een klein kleedje
 - een klein kleedje onder doorzichtig zeil of glas
 - alleen een groot kleed
 - alleen een zeil
 - anders, namelijk

DEEL IV: DE BANK

Als u geen bank heeft, ga dan door naar deel V.

Als u meer banken heeft, kies er dan nu één uit. Als u thuis bent, kies dan de bank waar u nu het dichtst bij bent.

15. Van welk materiaal is de bekleding van de bank gemaakt?
- glad leer of iets wat daar op lijkt
 - suède of iets wat daar op lijkt
 - katoen of wol
 - anders, namelijk
 - weet ik niet

16. Wat ligt er op dit moment over of op de bank?

- niets
- één of meer kleine kledjes
- één groot kleed (grand foulard)
- anders, namelijk

17. Hoe is de bank in uw bezit gekomen?

- nieuw gekocht
- tweedehands gekocht (ga door naar deel V)
- gekregen (ga door naar vraag 19)
- geërfd (ga door naar vraag 19)
- anders, namelijk (vul in en ga door naar deel V)
- weet ik niet (ga door naar deel V)

18. Waar heeft u de bank gekocht?

- via een postorderbedrijf
- in een winkel, namelijk (naam van de winkel)
- anders, namelijk
- weet ik niet

Vraag 19 hoeft u alleen te beantwoorden als de bank gekregen of geërfd is.

19. Van wie heeft u de bank gekregen of geërfd?

- vriend of kennis
- mijn ouders
- mijn grootouders
- de ouders van mijn huisgenoot
- de grootouders van mijn huisgenoot
- anders, namelijk
- weet ik niet

DEEL V: DE EETTAFEL

Als er in uw woning geen eettafel staat, kunt u doorgaan naar deel VI.

20. In welk vertrek staat de eettafel?
- woonkamer zonder kookgelegenheid
 - woonkamer met open keuken
 - eetkamer
 - keuken
 - anders, namelijk
21. Zijn de eettafel en de stoelen, krukken of banken die daarbij staan als een set gemaakt?
- ja
 - nee
 - deels
22. Van welk materiaal is het blad van de eettafel gemaakt?
- hout
 - kunststof
 - glas
 - steen
 - anders, namelijk
 - weet ik niet
23. Wat ligt er op dit moment op de eettafel?
- niets
 - alleen een zeil
 - alleen een klein kleedje
 - een klein kleedje onder doorzichtig zeil of glas
 - alleen een groot kleed
 - een groot kleed, met een zeil daaroverheen (niet doorzichtig)
 - een groot kleed, met daaronder een zeil
 - anders, namelijk

24. Hoe is de eettafel in uw bezit gekomen?
- nieuw gekocht
 - tweedehands gekocht (ga door naar vraag 27)
 - gekregen (ga door naar vraag 26)
 - geërfd (ga door naar vraag 26)
 - anders, namelijk (vul in en ga door naar vraag 27)
 - weet ik niet (ga door naar vraag 27)

25. Waar heeft u de eettafel gekocht?
- via een postorderbedrijf
 - in een winkel, namelijk (naam van de winkel)
 - anders, namelijk
 - weet ik niet

Vraag 26 hoeft u alleen te beantwoorden als de eettafel gekregen of geërfd is.

26. Van wie heeft u de eettafel gekregen of geërfd?
- vriend of kennis
 - mijn ouders
 - mijn grootouders
 - de ouders van mijn huisgenoot
 - de grootouders van mijn huisgenoot
 - anders, namelijk
 - weet ik niet
27. Waar eet u meestal de avondmaaltijd als er geen gasten zijn?
- in de zithoek
 - aan de eettafel
 - anders, namelijk
28. Waar eet u meestal de avondmaaltijd als er wel gasten zijn?
- in de zithoek
 - aan de eettafel
 - anders, namelijk

DEEL VI: DE WOONKAMER

Nu volgen er vragen over de aankleding van de woonkamer. Mocht u geen woonkamer of juist meer dan één woonkamer hebben, kies dan de kamer uit waar u doorgaans bezoek ontvangt.

29. Op welke etage is de woonkamer?

- kelder/souterrain
- begane grond
- eerste etage
- tweede etage of hoger
- anders, namelijk

30. Hoe groot is de woonkamer ongeveer?

- minder dan 20m²
- 20m² tot 32m²
- meer dan 32m²
- weet ik niet

31. Wat voor soort verlichting is er 's avonds meestal aan? *(meer antwoorden mogelijk)*

- plafondlamp of tl-buis
- hangende lamp
- schemerlamp of staande lamp
- anders, namelijk

32. Is er een raam of zijn er ramen waardoor men op straat kan kijken?

- nee *(ga door naar vraag 37)*
- ja

33. Is dit raamoppervlak overdag bedekt of onbedekt?

- geheel bedekt
- deels bedekt
- onbedekt *(ga door naar vraag 35)*

34. Wat hangt er overdag voor het raamoppervlak? *(meer antwoorden mogelijk)*

- gordijn
- vitrage
- luxaflex of lamellen
- rolgordijn
- iets anders, namelijk

35. Als het buiten donker is en binnen de lichten aan zijn, is het raamoppervlak dan bedekt of onbedekt?
- geheel bedekt
 - deels bedekt
 - onbedekt (ga door naar vraag 37)
36. Wat hangt er voor het raamoppervlak als het buiten donker is en binnen de lichten aan zijn? (meer antwoorden mogelijk)
- gordijn
 - vitrage
 - luxaflex of lamellen
 - rolgordijn
 - iets anders, namelijk
37. Wat voor soort vloer of vloerbedekking ligt er? (meer antwoorden mogelijk)
- hout of laminaat
 - tegels of steen
 - zeil of linoleum
 - tapijt
 - sisal, kokos of riet
 - anders, namelijk
 - weet ik niet
38. Doet u bij thuiskomst uw schoenen uit?
- nooit of vrijwel nooit
 - soms
 - altijd of vrijwel altijd
39. Doet bezoek de schoenen uit bij aankomst in uw huis?
- nooit of vrijwel nooit
 - soms
 - altijd of vrijwel altijd

42. Hoeveel kleine tafeltjes staan er? (*Bedoeld worden salontafels, bijzettafeltjes, plantentafeltjes en dergelijke.*)
- geen
- 1
- 2-3
- 4
- anders, namelijk
43. Hoeveel echte kamerplanten staan er?
- geen
- 1-5
- 6-10
- meer dan 10
44. Hoeveel stuks serviesgoed staan (of hangen) er die vooral voor de sier bestemd zijn? (*Alleen het serviesgoed dat zichtbaar is telt mee. Een kop en schotel telt voor één. Het serviesgoed kan overal staan: in een vitrinekast, op tafel, op de vensterbank enzovoort.*)
- geen
- 1-5
- 6-10
- 11-25
- 26-50
- 51-100
- meer dan 100
- weet ik niet
45. Hoeveel platte decoraties hangen (of staan) er? (*Bedoeld worden schilderijen, foto's, reproducties, wandkleden en dergelijke.*)
- geen (ga door naar vraag 48)
- 1-5
- 6-10
- 11-20
- 21-30
- meer dan 30
- weet ik niet

Indien er geen foto's staan of hangen, kunt u door naar vraag 48.

46. Wie of wat is er te zien op de foto of foto's in de woonkamer? *(meer antwoorden mogelijk)*
- familielid dat in Nederland woont
 - familielid dat in het buitenland woont
 - (klein-)kind
 - inmiddels overleden familielid
 - vriend of kennis
 - mijzelf
 - huisgenoot
 - trouwfoto
 - sporter
 - politiek of historisch persoon
 - musicus of kunstenaar
 - religieus persoon
 - dier
 - natuur
 - anders, namelijk
47. Hoeveel ingelijste foto's of foto's achter glas met daarop één of meer familieleden en/of huisgenoten hangen of staan er?
- 1-5
 - 6-10
 - 11-20
 - 21-30
 - meer dan 30
 - weet ik niet
48. Hoeveel siervoorwerpen staan of hangen er in de woonkamer? *(Bedoeld worden beeldjes en dergelijke. Serviesgoed en platte decoraties zoals schilderijen en foto's niet meerekenen. Het maakt niet uit waar de voorwerpen staan of hangen. Ze moeten wel zichtbaar zijn.)*
- geen
 - 1-5
 - 6-10
 - 11-25
 - 26-50
 - 51-100
 - meer dan 100
 - weet ik niet

49. Hoe zou u uw woonkamer typeren? (Kies 3 typeringen die het meest van toepassing zijn.)

- modern
- traditioneel
- rustiek
- klassiek
- rommelig
- netjes
- vol
- leeg
- sober
- luxueus
- praktisch
- kosmopolitisch
- ouderwets
- studentikoos
- intellectueel
- alternatief
- comfortabel
- strak
- anders, namelijk

DEEL VII: SOUVENIRS

De vragen in dit deel gaan niet alleen over uw woonkamer, maar ook over de andere vertrekken.

50. Hoeveel Nederlandse souvenirs of andere voorwerpen heeft u die u (direct) doen denken aan Nederland? (Dit kan bijvoorbeeld een pop in klederdracht zijn, een bordje met een spreuk in dialect of een reproductie van een beroemd Nederlands schilderij.)

- geen (ga door naar vraag 54)
- 1-2
- 3-5
- 6-10
- 11-20
- 21-30
- meer dan 30
- weet ik niet

51. Welk deel van deze voorwerpen is aangeschaft door uzelf of door een eventuele huisgenoot?
- geen
 - een klein deel
 - ongeveer de helft
 - een groot deel
 - alles
52. Welk deel van de Nederlandse souvenirs en dergelijke heeft uzelf of een eventuele huisgenoot gekregen van familie dan wel geërfd van familie?
- geen
 - een klein deel
 - ongeveer de helft
 - een groot deel
 - alles
53. Welk deel van de Nederlandse souvenirs en dergelijke hangt of staat zichtbaar in de woonkamer?
- geen
 - een klein deel
 - ongeveer de helft
 - een groot deel
 - alles
54. Hoeveel buitenlandse souvenirs of andere voorwerpen die u (direct) doen denken aan een ander land dan Nederland heeft u? (*Bedoeld worden niet alleen kleine voorwerpen, maar ook meubels of bijvoorbeeld vloerkleden. Buitenlandse voorwerpen die in Nederland zijn gekocht tellen ook mee.*)
- geen (ga door naar deel VIII)
 - 1-2
 - 3-5
 - 6-10
 - 11-20
 - 21-30
 - meer dan 30
 - weet ik niet

55. Zijn deze voorwerpen afkomstig uit één land, of uit meer landen?
- 1 land
 - 2-3 landen
 - 4-5 landen
 - meer dan 5 verschillende landen
 - weet ik niet
56. Hoe bent u (of hoe is een eventuele huisgenoot van u) in het bezit gekomen van dit voorwerp of van deze voorwerpen? *(meer antwoorden mogelijk)*
- zelf gekocht in het buitenland
 - zelf gekocht in Nederland
 - geschenk, in het buitenland gekocht door een Nederlands familielid
 - geschenk, in Nederland gekocht door een Nederlands familielid
 - geschenk, in het buitenland gekocht door een Nederlandse vriend of kennis
 - geschenk, in Nederland gekocht door een Nederlandse vriend of kennis
 - anders, namelijk
57. Welk deel van de buitenlandse voorwerpen hangt of staat zichtbaar in de woonkamer?
- geen
 - een klein deel
 - ongeveer de helft
 - een groot deel
 - alles

DEEL VIII: RELIGIEUZE VOORWERPEN

De vragen in dit deel gaan niet alleen over uw woonkamer, maar ook over de andere vertrekken. Als u liever geen antwoord geeft op de vragen in dit deel, kunt u ze overslaan.

58. Wat voor religieuze voorwerpen heeft u in huis? *(meer antwoorden mogelijk)*
- geen *(ga door naar vraag 61)*
 - voorwerp (zoals een bord) met daarop een religieuze tekst
 - beeld/afbeelding van een heilig persoon
 - beeld/afbeelding van iets heiligs
 - kruis
 - altaar
 - anders, namelijk

59. Hebben deze voorwerpen voor u of voor één van uw eventuele huisgenoten een religieuze functie?
- nee
 - ja
 - sommige wel, namelijk
60. Welk(e) van de religieuze voorwerpen hangt (hangen) of staat (staan) zichtbaar in de woonkamer?
- geen
 - de volgende voorwerpen:
 -
61. Welke geloofsovertuiging heeft u?
- geen (ga door naar vraag 63)
 - rooms-katholiek
 - protestants
 - islamitisch
 - hindoestaans
 - boeddhistisch
 - anders, namelijk
62. Hoe vaak bent u bezig met uw geloof? (bijvoorbeeld bidden, lezen, bezoek aan kerk, moskee of ander gebouw met religieuze functie)
- dagelijks
 - vaker dan één keer per week
 - één keer per week
 - minder dan één keer per week
 - anders, namelijk
63. Welke geloofsovertuiging heeft uw huisgenoot?
- niet van toepassing/ geen (ga door naar deel IX)
 - rooms-katholiek
 - protestants
 - islamitisch
 - hindoestaans
 - boeddhistisch
 - anders, namelijk

64. Hoe vaak is uw huisgenoot bezig met zijn of haar geloof? (bijvoorbeeld bidden, lezen, bezoek aan kerk, moskee of ander gebouw met religieuze functie)
- dagelijks
 - vaker dan één keer per week
 - één keer per week
 - minder dan één keer per week
 - anders, namelijk

DEEL IX: PLAATJES

Kijk nu naar de plaatjes op de volgende pagina.

65. Als u moet kiezen, welk interieur lijkt dan het meest op dat van u?

- interieur 1
- interieur 2
- interieur 3
- interieur 4
- interieur 5

66. Waarin verschilt uw eigen interieur zoal van het interieur dat u heeft gekozen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

67. Welk interieur vindt u het mooist?

- interieur 1
- interieur 2
- interieur 3
- interieur 4
- interieur 5
- weet ik niet

Nummer 1

Nummer 2

Nummer 3

Nummer 4

Nummer 5

68. Wat vindt u mooi aan het interieur dat u hierboven hebt uitgekozen?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

69. Wat vindt u niet mooi aan het interieur dat u bij vraag 67 hebt uitgekozen?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

DEEL X: STELLINGEN

Hieronder staat een aantal stellingen. Wilt u aangeven of u het met de stellingen eens bent?

70. Na tien jaar is een bank aan vervanging toe, omdat er dan weer een andere stijl in de mode is.
- mee eens
 mee oneens
71. Een bank wordt weer als nieuw door de bekleding te veranderen.
- mee eens
 mee oneens
72. Iedere tien jaar is de inrichting van een woonkamer aan vernieuwing toe, omdat er dan weer een andere stijl in de mode is.
- mee eens
 mee oneens
73. De muren van een woonkamer moeten om de tien jaar opnieuw behangen of geverfd worden.
- mee eens
 mee oneens

DEEL XI: OVER UZELF EN UW EVENTUELE HUISGENOOT

Hieronder vragen wij nog enkele achtergrondgegevens over uzelf en uw eventuele huisgenoot. Aan de hand van deze gegevens kunnen wij onderzoeken of er een relatie is tussen bepaalde typen interieurs en bepaalde groepen mensen.

74.	<i>invuller vragenlijst</i>	<i>huisgenoot</i>
a. geslacht	man /vrouw	man/ vrouw
b. geboortejaar		
c. geboorteplaats		
d. hoogstvoltooide opleiding		
☐ geen		
☐ laag (bijvoorbeeld huishoudschool, lts, lbo)		
☐ middel (bijvoorbeeld mulo, mavo, mts)		
☒ hoog (bijvoorbeeld havo, hbo, hbo)		
☐ hbs, vwo, universitair		
☐ anders, namelijk		
e. beroep (of vroeger beroep)		
f. beroep vader		
g. beroep moeder		
h. geboorteland vader		
i. geboorteland moeder		
75. Om regionale verschillen op het gebied van woninginrichting te kunnen onderzoeken, is het belangrijk de cijfers van uw postcode te weten. De persoonsgegevens van het voorblad zijn bij de onderzoeker echter niet bekend, omdat deze apart worden bewaard. Wilt u daarom hier nogmaals de vier cijfers van uw postcode invullen?
Vier cijfers van de postcode
76. Woont u in een stad, in een dorp of landelijk?
 stad
 dorp
 landelijk
 anders, namelijk

77. Wat is de samenstelling van uw huishouden?
- alleen
 - met partner
 - met kind(-eren) (graag het aantal kinderen noemen)
 - met partner en kind(-eren) (graag het aantal kinderen noemen)
 - collectieve woonvoorziening (bijvoorbeeld een studentenhuus of een verzorgingstehuis)
 - anders, namelijk
78. Wat is/zijn de leeftijd(en) van het kind/de kinderen die bij u in huis wonen?
- niet van toepassing
 -
79. Hoeveel volwassen uitwonende kinderen heeft u?
- niet van toepassing
 -
80. Heeft u huisdieren? (vissen en vogels tellen ook mee!)
- nee
 - ja, namelijk (graag soort en aantal noemen)
81. In welk(e) land(en) heeft u gewoond en hoelang?
- niet van toepassing
 - land aantal jaren
82. In welk(e) land(en) heeft uw huisgenoot gewoond en hoelang?
- niet van toepassing
 - land aantal jaren
83. Bezoekt u wel eens het land van herkomst van u, uw huisgenoot en/of uw ouders of de ouders van uw huisgenoot?
- niet van toepassing
 - nooit of bijna nooit
 - jaarlijks gedurende een aantal weken
 - jaarlijks gedurende een aantal maanden
 - om het jaar
 - anders, namelijk

DEEL XIII: TOT BESLUIT

87. Heeft u misschien foto's van uw interieur die wij voor ons onderzoek kunnen gebruiken? Dat kunnen foto's zijn van nu, maar ook van vroeger. Het kunnen foto's zijn met mensen of juist zonder. Met behulp van die foto's kunnen wij ons een nog beter beeld vormen van hoe het er achter de voordeur uitziet. U kunt de foto's (lieft met beschrijving) bijvoegen in de antwoord-envelop. Als u uw foto's weer terug wilt hebben, vermeld dan achterop de foto's de eerste vier cijfers van uw postcode en uw geboortjaar.

88. Heeft u nog opmerkingen naar aanleiding van bepaalde vragen? Of aanvullingen? Wij stellen het op prijs als u deze opschrijft!

.....

89. Als het u leuk lijkt om mee te werken aan een vervolg-interview bij u thuis over de inrichting van uw woning, wilt u dan onderstaande verklaring ondertekenen? Mogelijk nemen wij dan contact met u op voor een interview.

Verklaring:

Ik vind het leuk om mee te doen aan een vervolg-interview over woninginrichting en geef de onderzoeker toestemming voor het opvragen van mijn adres en telefoonnummer bij het instituutssecretariaat om een afspraak te maken.

.....
 Plaats

.....
 Datum

.....
 Handtekening

Het Nederlandse lied

Wij willen graag van u weten waar uw repertoire aan Nederlandstalige liedjes uit bestaat. Daarbij denken we aan alle mogelijke genres zoals volksliederen, schoolliedjes, straatliederen en kerkliederen, maar ook aan liedjes gezongen door bekende artiesten. De vraag is welke invloed de radio heeft gehad op uw liederenschat. Daarom vragen wij u onder meer naar uw eerste herinnering aan een (klinkende) radio en de liedjes die u kent van de radio.

ALGEMEEN

1. Welke 5 Nederlandstalige liedjes die u (gedeeltelijk) kunt zingen schieten u als eerste te binnen? Het maakt niet uit van welk genre. (noteer de titel van het lied en eventueel de naam van de artiest, graag zo uitgebreid mogelijk)

liedtitel	evt. naam artiest	bekend van radio
1.	ja/nee
2.	ja/nee
3.	ja/nee
4.	ja/nee
5.	ja/nee

2. Stel, op vakantie in het buitenland komt u terecht in een internationaal gezelschap. Iedereen zingt een lied uit zijn eigen land. Welk lied zingt u?

.....

3. Waarom juist dit lied?

.....

4. Aan welke eisen moet een lied voldoen om in deze situatie als typisch Nederlands lied te worden gekozen?

eis	noodzakelijk
Nederlandstalige tekst	ja/ nee
Tekst gaat over Nederland	☒ ja/nee
Nederlandse melodie	☒ ja/nee
Lied wordt gezongen door Nederlanders	☒ ja/nee
Lied is een bekend Nederlands (volks-)lied	☒ ja/nee
Alle aanwezige Nederlanders kennen het lied	☒ ja/nee
Anders, namelijk	

5. Vindt u in deze situatie een smartlap een passende keuze?

ja

nee

6. Wat is *volgens u* een smartlap precies? Denk aan tekst, taal, muziek, zanger, publiek, etc.

.....

7. Kunt u een voorbeeld noemen van een smartlap?

ja, namelijk

nee

8. Kunt u een voorbeeld noemen van een smartlap uit 2004?

ja, namelijk

nee

ZELF ZINGEN

9. Heeft u ooit van de radio bekende Nederlandse liedjes gezongen zonder dat er een radio, platenspeler, cassetterecorder of cdspeler meespeelde?

vaak

soms

nooit (ga door naar vraag 15)

10. Zo ja, bij welke gelegenheid was dat? *(meer antwoorden mogelijk)*

- tijdens gezellig samenzijn
 tijdens het (huis-)werk
 anders, namelijk

11. Zo ja, kunt u enkele voorbeelden noemen van door u gezongen Nederlandse liedjes van zo lang mogelijk geleden? *(noteer de titel van het lied en eventueel de naam van de artiest, graag zo uitgebreid mogelijk)*

liedtitel

eventueel naam artiest

1.

 2.

 3.

12. Hoe kende u deze liederen? *(meer antwoorden mogelijk)*

- gehoord op de radio
 gehoord elders, namelijk
 uit een boekje of blaadje, namelijk
 anders, namelijk

13. Zo ja, waar zong u deze liedjes? *(meer antwoorden mogelijk)*

- thuis
 bij anderen thuis, namelijk
 in een café, namelijk
 op de werkvloer, namelijk
 in de auto, autobus, op reis, namelijk
 anders, namelijk

14. Was u hierbij alleen of in gezelschap? *(meer antwoorden mogelijk)*

- alleen
 in gezelschap van

MEEZINGEN

15. Hebt u ooit Nederlandse liedjes met de radio (platenspeler, cassetterecorder of cdspeler) meegezongen?

vaak

soms

nooit (ga door naar vraag 21)

16. Zo ja, bij welke gelegenheid was dat? (*meer antwoorden mogelijk*)

tijdens gezellig samenzijn

tijdens het (huis-)werk

anders, namelijk

17. Kunt u enkele voorbeelden noemen van *meegezongen* Nederlandse liedjes van zo lang mogelijk geleden? (*noteer de titel van het lied en eventueel de naam van de artiest, graag zo uitgebreid mogelijk*)

liedtitel

eventueel naam artiest

1.

.....

2.

.....

3.

.....

18. Hoe kende u deze liederen? (*meer antwoorden mogelijk*)

gehoord op de radio

gehoord elders, namelijk

uit een boekje of blaadje, namelijk

anders, namelijk

19. Waar zong u met de radio (platenspeler, cassetterecorder of cdspeler) mee? (*meer antwoorden mogelijk*)

thuis

bij anderen thuis, namelijk

in een café, namelijk

op de werkvloer, namelijk

in de auto, autobus, op reis, namelijk

anders, namelijk

20. Was u hierbij alleen of in gezelschap? (*meer antwoorden mogelijk*)
- alleen
- in gezelschap van

DE RADIO IN HUIS

21. Gaat u in gedachten naar uw vroegste herinnering aan het beluisteren van een liedje op de radio. Hoe oud was u toen?
-
22. Weet u nog welk liedje het was? (*indien ja: noteer de titel van het lied en eventueel de naam van de artiest, graag zo uitgebreid mogelijk*)
- ja, namelijk
- nee
23. Had u eerder in uw leven al geluisterd naar andere soorten geluidsdragers, zoals de platenspeler (grammofoon), cassette recorder, etcetera?
- ja, namelijk
- nee
24. Sinds welk moment in uw leven is er een radio aanwezig in huis?
- er was altijd al een radio in huis
- er is een radio in huis sinds
- er is nooit een radio in huis geweest

DE RADIO TIJDENS HET WERK

25. Was er ooit een radio (platenspeler, cassette recorder of cdspeler) beschikbaar voor u tijdens het werk? (*kruis aan en omcirkel wat van toepassing is*)
- ja, namelijk radio/platenspeler/cassette recorder/cdspeler
- nee (ga door naar vraag 29)
26. Stond de radio (of andere geluidsdrager) aan tijdens het werk?
- altijd
- vaak
- soms
- nooit

27. Zo ja, bij welk werk was dit?
28. In welk jaar (welke jaren) was dit?
29. Werd er spontaan gezongen bij u tijdens het werk? Het maakt niet uit of dat met of zonder begeleiding of achtergrondmuziek was.
- ja
- nee (ga door naar vraag 33)
30. Hoe vaak werd er spontaan gezongen tijdens het werk?
- altijd
- vaak
- soms
31. Zo ja, bij welk werk was dit?
32. In welk jaar (welke jaren) was dit?
33. Als het u leuk lijkt om mee te werken aan een vervolg-interview bij u thuis over het Nederlandse lied, wilt u dan onderstaande verklaring ondertekenen? Mogelijk nemen wij dan contact met u op voor een interview.

Verklaring:

Ik vind het leuk om mee te doen aan een vervolg-interview over het Nederlandse lied en geef de onderzoeker toestemming voor het opvragen van mijn adres en telefoonnummer bij het instituutssecretariaat om een afspraak te maken.

.....
Plaats.....
Datum.....
Handtekening

